

6. FORDIN TALON NYKYTILANNE

Fordin entisen kokoonpanotehtaan nykytilannetta kuvataan seuraavassa paikalla tehtyjen havaintojen pohjalta. Ympäristön ja rakennuksen julkisivujen nykytilaa ja niiden ajallisia kerroksia kuvataan lyhyesti tekstin ja valokuvien avulla. Julkisivujen osalta kuvaukseen liittyvät säilyneisyyskaaviot löytyvät rakennushistoriaselvityksen liitteistä.

Keskeiset sisätilat ja tilaryhmät inventoitiin rakennushistoriaselvitystyön puitteissa alkuvuodesta 2011. Inventoinnin suorittivat Mikaela Neuvo ja Mari Mannevaara. Inventoinnin ulkopuolelle jäi teknisiä tiloja rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa ja kellarikerroksessa, sekä tiloja joiden vuokralaisia ei saatu tavoitettua. Sisätilojen tilamuutoksia on osoitettu kiinteistöstä laadittujen mittauspiirustusten pohjalta laadittuihin säilyneisyyskaavioihin. Sisätilojen pintojen ja yksityiskohtien säilyneisyyttä kuvataan sanallisesti tila- ja tilaryhmäkohtaisissa inventoinneissa.

Ympäristö

Koko nykyistä Hernesaarta hallitsevat nykyisin 1970-luvulta lähtien rakennetut suurimittakaavaiset, pääasiassa telakan tarpeita varten rakennetut hallit. Entisen Fordin kokoonpanotehtaan välittömään lähiympäristöön on noussut 1990-luvulla kaksi monumentaalista telakkarakennusta; suurlohko- ja kombihallit. Munkkisaaren 1969 rakennettu teollisuustalo on mittakaavaltaan ja asemoinniltaan linjassa Fordin talon kanssa. Fordin talo on kokonaisuutena kuitenkin jäänyt pahasti ympäröivien rakennusten katveeseen.

Fordin talon lähiympäristön istutukset ja rajaukset ovat 2007 ja 2010 otettujen valokuvien perusteella osittain alkuperäisiä -rakennushistoriaselvitystyön suorittamisajankohdan vuoksi niitä ei ole voitu nyt kuitenkaan luotettavasti kartoittaa.¹⁹⁴ Rakennuksen kaakkoispuolella on edelleen köynnösistutuksia, jotka näkyvät vanhoissa valokuvissa. Pääjulkisivun edessä alunperin olleet puurivi ja aita on poistettu ajan kuluessa, mutta istutusalueet ja nurmikentät ovat ennallaan. Munkkisaaren laiturin sisäänkäyntien luiskien yhteydessä on säilynyt alkuperäistä nupukivettyjä pintaa. Henry Fordin kadun varrella on nykyisin betonilaatoitettuja pintoja ja Munkkisaaren laiturin puolella luonnonkiveys.

Fordin taloa ympäröivän katuverkoston linjaukset ovat säilyneet alkuperäisinä -tosin katujen nimet ovat osittain muuttuneet. Entisen Matalasalmenkadun (nykyinen Laivakadun jatke) tila on muuttunut kuilumaiseksi viereisen hallin rakentamisen myötä. Kadulta on purettu raiteet. Fordin talon Pihlajasaarenkadun puolelle jää entiseen tapaan lastauspihaa. Munkkisaaren laiturin puolen kaupunkitila vastaa alkuperäistä tilannetta. Nykyisin Munkkisaaren laituri toimii Fordin talon kohdalla ristelylaivojen kiinnittymispaikkana. Helsingissä vierailee kesäkuukausina lukuisia risteilijöitä päivittäin -entinen rahtiliikenne on vaihtunut turismiin.

Kuva 6.1

Fordin talon ympäristö 2010. Karttapohja KSV

Kuvat 6.2 - 6.3

Fordin talon päätyjulkisivu talvella 2011. Yksityiskohta ent. Matalasalmenkadun suuntaisesta julkisivusta laidassa oikealla.

Kuvat 6.4 - 6.5

Fordin talon eteläjulkisivu ja yksityiskohta sen ovesta (Helsingin Kumi Oy:n sisäänkäynti).

Julkisivut

Fordin kokoonpanotehtaan nykyinen ulkohahmo on pääosin 1960-luvulla toteutetun lisäkerrosrakentamisen jälkeisessä muodossa. Rakennuksen arkkitehtoniset julkisivuratkaisut ovat kuitenkin suurelta osin alkuperäisiä. Vuosina 1965-66 toteutettu lisäkerroksen rakentaminen on sovitettu rakennuksen alkuperäiseen ulkoarkkitehtuuriin saumattomasti. Sen voidaan katsoa toteuttavan tehdasrakennuksen alkuperäistä ideaa laajennusmahdollisuuksista. Kattomuotoon on vaikuttanut merkittävästi 1970-luvulla tapahtunut vanhan kattolyhdyn korvaaminen matalalla kupuikkunalla.

Rakennuksen Pihlajasaarenkadun puoleinen päätyjulkisivu on 1980-luvulla toteutetun peruskorjauksen jälkeisessä asussa, joka poikkeaa merkittävästi rakennuksen muusta arkkitehtuurista. Julkisivu on osittain lisälämmöneristetty, ja se on saanut kahitiiliverhoilun päälle uuden julkisivumateriaalin, valkoisen pinnoitetun pellin. Samassa yhteydessä on uusittu julkisivun ikkunat puu-alumiini-ikkunoiksi uudella, alkuperäistä harvemmalla ikkunajaolla. Pihlajasaarenkadun puoleiseen päätyjulkisivuun on lisäksi avattu uusia oviaukkoja useassa eri vaiheessa.

Rakennuksen pitkien sivujen julkisivut ovat pääosin alkuperäisessä muodossaan. Tehdashallien ikkunat ovat alkuperäisiä puuikkunoita, joihin on tehty muutoksia sisäpuolelle 1940- ja 50-luvuilla rakennetun välipohjan johdosta. Pihlajasaarenkadun puoleiseen julkisivuun on tehty eri aikoina uusia oviaukkoja, jotka sijoittuvat alkuperäisiin ikkuna-

Kuvat 6.6 - 6.12

Fordin talon ovia. Ylärivissä Munkkisaaren laiturin suuntaisen julkisivun ovia entisiin tuotantotiloihin. Alarivissä äärimmäisenä vasemmalla entisen Matalasalmenkadun puoleiseen julkisivuun ilmeisesti 1970-luvun lopulla puhkaistu oviaukko. Kuvat alarivissä keskellä ja vieressä eteläjulkisivun uusittuja nosto-ovia.

kenttiin. Julkisivulle on rakennettu kolmannelta kerroksesta vuonna 2010 teräsrakenteinen kierreporras, joka toimii toisen ja kolmannen kerroksen toimistotilojen poistumistienä.

Pääjulkisivussa Henry Fordin kadun varrella erottuu tarkkaan katsomalla edelleen 1960-luvun lisäkerroksen muurauksen sävyero. Näyttelyhallin pääsisäänkäynti ja siihen liittyneet rakenteet ja materiaalit ovat pääosin alkuperäisiä. Entisen sisään- ja ulosajoväylän vanhat puurakenteiset kääntö-ovet on uusittu nykyaikaisiksi alumiinisiksi nosto-oviksi. Työntekijöiden sisäänkäynnin puuovet ovat uusia. Ne on toteutettu alkuperäistä mallia mukaillen. Pääjulkisivun ensimmäisen kerroksen entisiin tuotanto- ja teknisiin tiloihin avautuvat pieniruutuiset ikkunat ovat alkuperäisiä, kaksinkertaisia peittomaalattuja puuikkunoita, joiden lasituksena on vaihteleva kokoelma erilaisia läpikuultavia kuviolaseja. Kuviolasin käyttö materiaalina on alkuperäinen ajatus - lasien vaihtelu saattaa osittain selittyä pula-aikaan osuneella toteutusajankohdalla.

Tornin pystysuuntaisista ikkunoista ylimmän kerroksen ikkunat on uusittu nykyaikaisiksi puu-alumiinirakenteisiksi ikkunoiksi. Muissa tornin kerroksissa ikkunat ovat alkuperäisiä.

Julkisivuihin liittyy osittain alkuperäisiä, auringon suojaukseen (markiisit) ja ikkunoiden pesuun liittyneitä kiskoja, kelkkoja ja varusteita.

Sisätilat -tilaryhmät ja rakennusosat

Seuraavassa kuvataan Fordin kokoonpanotehtaan sisätilojen nykytilaa tila- ja tilaryhmäkohtaisten inventointien avulla. Inventoinnit on ryhmitelty löyhästi tilojen alkuperäisen käyttötarkoituksen ja toiminnallisten yhteyksien mukaiseen järjestykseen. Inventoinneissa käytetty huonenumerointi viittaa säilyneisyyskaavioihin. Huonenumerointi pohjautuu viimeiseen piirustuksissa esiintyneeseen Oy Ford Ab:n aikana käytössä olleeseen numerointiin (1980-luku). Kuvitus koostuu vuonna 2011 inventoinnin yhteydessä otetuista valokuvista (Talli, Mari Mannevaara ja Mikaela Neuvo).

Näyttelyhalli 100.1

Näyttelytila on säilynyt lähes alkuperäisessä asussaan. Suurin muutos tilan ilmeeseen on tullut portaasta tehdashalliin avautuvien ikkunoiden purkamisen johdosta 1960-luvulla. Toinen tilamuutos on uusien wc-tilojen rakentaminen entisen liikenneosaston (”trafik avd.”) paikalle. Tilat liittyvät toisiinsa nykyisin ilman välioivea, ja kulkuaukon paikkaa on siirretty.

Tilan värikyseen ja pintojen kiiltoasteisiin on vuosien kuluessa tullut valokuvien perusteella muutoksia. Lattipinta on alkuperäinen, mahdollisesti myös kattopinta. Näyttelyhallin välioivet tehdashallin sisään- ja ulosajoväylille on uusittu 1960-luvulla lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä teräsrakenteisiksi palo-oviksi. Suuret, teräsrakenteiset näyteikkunat ovat alkuperäiset. Ikkunapenkeistä lähinnä ikkunaa sijaitsevat vinot tasot ovat alkuperäisiä rakenteita, varsinaiset penkit ovat vanhaa mallia mukaillen toteutettuja uudempia rakenteita. Katon riippuväläisimet ovat alkuperäiset.

Inventointiajankohtana näyttelytila oli vailla käyttöä.

Lattia:

- Musta, hiottu betonilattia, jakolistat sinkkiä. Jalkalistat mustaa mosaiikkibetonia. Lattiatapinta alkuperäinen.

Seinät:

- Maalatu kivi-pintaiset seinät, värit valkoinen, vaal. keltainen ja harmaa

Katto:

- Valkoinen (mahd. maalattu) levy puskusaumoilla, pinta näyttää korkilta

Ovet:Pariovi tehdashallin sisään- ja ulosajoon

- Kookas maalattu teräspariovi, karmit maalattua terästä. Ovi on 1960-luvulla vanhalle paikalle asennettu palo-ovi. Oven saranat ja pitkäsälvat maalattua terästä, 1960-luvun malli. Vetimet kromatut lankavetimet, nykyaikainen malli.

Käyntiovi tehdashallin sisään- ja ulosajoon

- Umpinainen teräsovi, karmit maalattua terästä. Ovi on 1960-luvulla entisen puurakenteisen lasioven paikalle asennettu palo-ovi. Oven saranat ja pitkäsälvat maalattua terästä, 1960-luvun malli. Vedin kromattu lankavedin, nykyaikainen malli.

Ovi portaan A alapuolella sijaitsevaan näyttelytarvikevarastoon

- Maalattu, huultamaton puinen uraovi 1940-luvun tyyppi. Maalatu puukarmit ja kynnys. Oveissa nykyaikainen kromattu painike ja ovipumppu. Saranat maalatu, pyöreäpäiset nostosaranat. Ovi maalattu vaaleankeltaiseksi ulkopuolelta ja sisäpuolelta tummanbeigeiksi.

Ikkunat:

- Kiinteät lasiseinät teräskarmeilla. Kaksinkertaiset umpiolasielementit, lasit eri-ikäisiä (vällistöjen tyypit ja väri vaihtelevat). Ikkunaseinä on tuettu pilareihin teräskappaleilla. Ikkunapenkki koostuu alkuperäisestä, tummaksi lakattua, kaltevasta puuritiköstä ja uudemmasta ikkunapenkistä (taso vaaleaa, lakattua puuta; etulevyssä maalattua pystyritilää)

Pilarit:

- Ikkunaseinällä pyöreät, harmaaksi maalatu betonipilarit, kiiltoaste puolikiiltävä. Alkuperäiseltä väritykseltään pilarit ovat olleet tummat ja kiiltomaalatu (vrt valokuva s. 31)

Valaisimet:

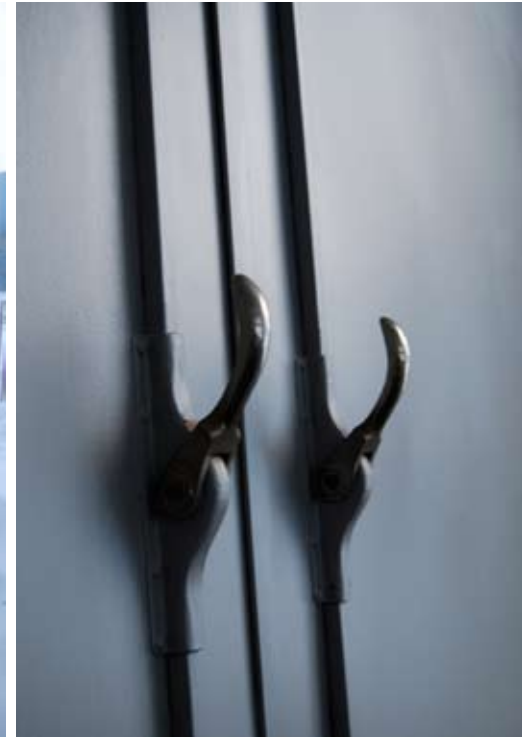
- Riippuvat, metalliset kattovalaisimet, alkuperäiset; 8 kpl

Kiintokalusteet:

- Uudehko vastaanottotiski

LVIS:

- Ikkunapenkin alla ripaputkipatteri

Kuvat 6.13-6.14 (viereinen sivu) Yleisnäkymät näyttelyhallista vuodelta 2011.

Kuvat 6.15-6.16 (yllä vasemmalla) Näyttelyhallin lasiseinää ja ikkunapenkki v. 2011

Kuvat 6.17-6.18 (yllä oikealla) Näyttelyhallin parioven (1960-l) heloitusta. Alkuperäinen kattovalaisin.

Tuulikaappi

Näyttelyhallin koristeellinen tuulikaappi on pääosin hyvin säilynyt. Tuulikaapista avautuvat kaksikaistaiset pariovet ulos ja sisään. Tuulikaapilla on oma katto- ja seinärakenne. Sen seinissä on korkeat patterisyvennykset, joissa on koristeelliset suojukset.

Lattia:

- Alkuperäinen, hiottu musta mosaiikkibetonilattia, mattosyvennys

Seinät:

- Maalatus kivimaiset seinät, väri vaalean keltainen / kermanvalkoinen

Katto:

- Tuulikaapilla oma kattorakenne, ulkopuolella katon reunassa "koristekaide"
- Tuulikaapin sisäkatto ja siihen upotetut valaisimet uusittu lähiaikoina

Ovet:

Ulko-ovi

- Teräsrunkoinen lasipariovi, vasen ovilehti aukeaa ulos, oikea sisään
- Graniittikynnys
- Lasituslistat maalattua puuta.
- Oven väri vaalean keltainen / kermanvalkoinen.
- Ovilla yksinkertainen lasi ja ovilehdissä huullos.
- Helat: käyttöoven ovensuljin uusittu. Toinen nykyisistä oven sulkimista vanha. Ovilla vanhat, luultavasti alkuperäiset saranat. Lukko uusittu.
- Vetimet: pyöreät lakatut puuvetimet (visakoivu), maalattu teräsrunko
- Ovilehdissä emaloidut työnnä/vedä -kyltit

Sisäovipari

- Poikkeavat ulko-ovista ainoastaan ovilehtien alaosiin jälkikäteen tehtyjen säleikköjen osalta. Ovilehdissä on pyöreät reiät ilmankierron takia
- Ovilla puolipyöreät karmilistat, 1940-luvun tyyppi.
- Vetimet: pyöreät lakatut puuvetimet (visakoivu), maalattu teräsrunko

Patterisuojaus:

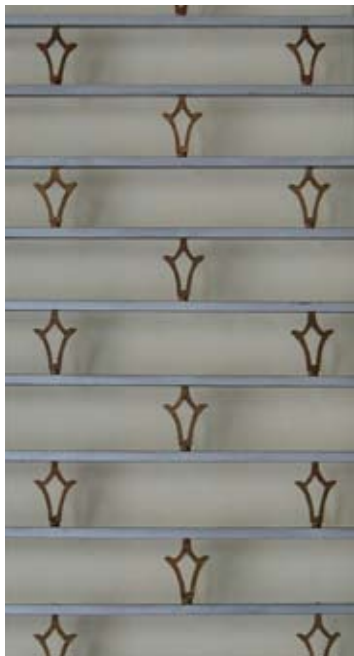
- Tuulikaapin kummallakin sisäseinällä sijaitsevat alkuperäiset, metalliset patterinsuojukset, jotka ulottuvat lähes lattiasta kattoon. Suojukset maalattu kullan ja hopean sävyisillä metalliväreillä.

LVI:

- Maalatus levytatterit

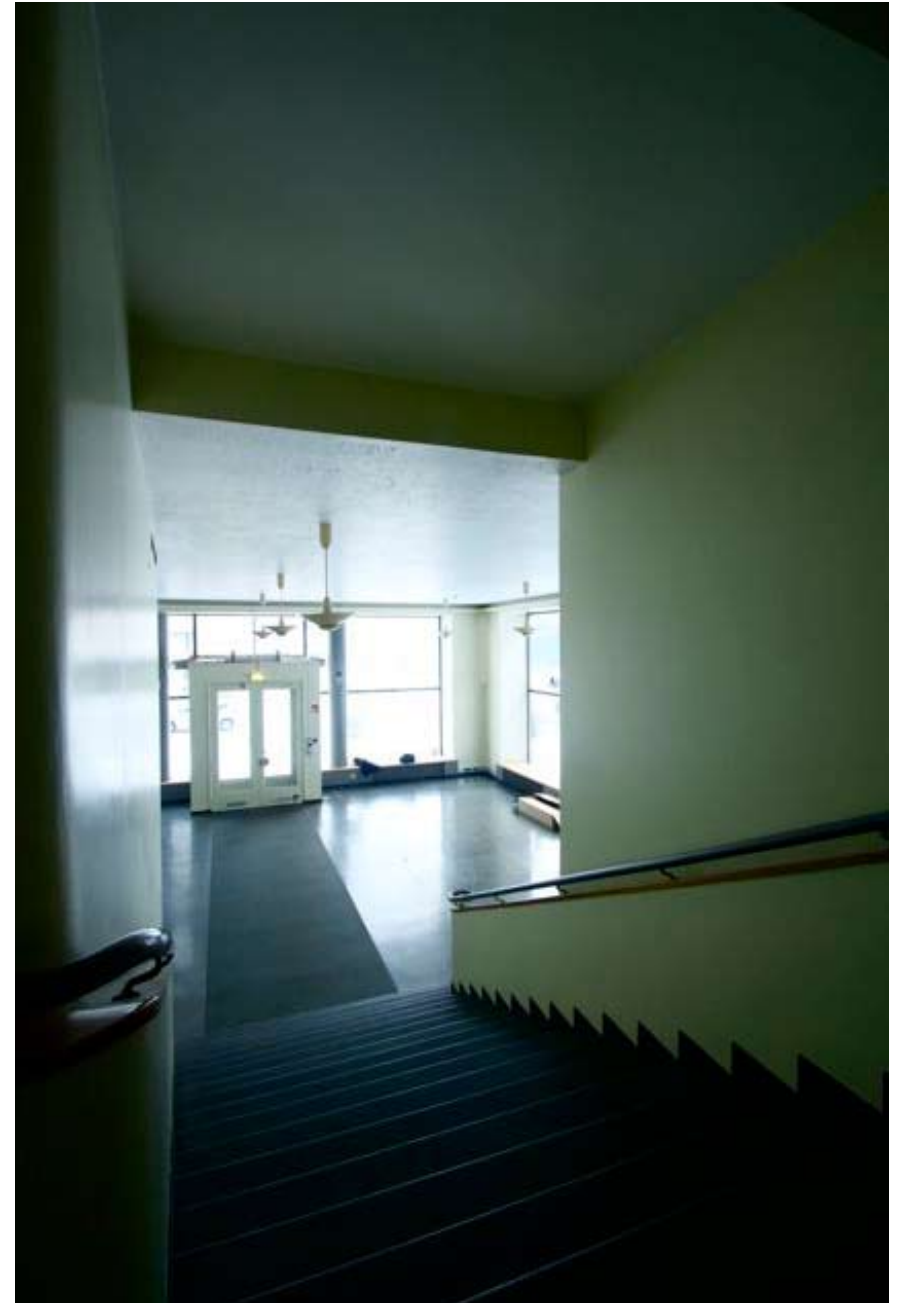
Kuva 6.19

Näkymä tuulikaappiin näyttelyhallista.

Kuvat 6.20 - 6.24

Vieressä oikealla näkymä portaasta A näyttelyhalliin kautta tuulikaapille. Ylärivissä tuulikaapin ovi ja sen yksityiskohtia. Yllä tuulikaapin koristekaitteen yksityiskohta, vasemmalla patterin koristeellinen suojakaide.

Porras A

Pääportaan detaljit (osittain myös pinnat) ovat pääosin hyvin säilyneitä. Portaan välitasanteelta alun perin tehdashalliin avautuneet sisäikkunat on muurattu portaan puolelta umpeen vuoden 1965 lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä. Ovet toisen kerroksen toimistotiloihin ja vuonna 1965 rakennettuun kolmanteen kerroksen ovat tämän muutostyön ajalta. Portaan keskelle sijoittuvasta näyttelytarvikevarastosta on säleiköllä suojattu sisäikkuna portaaseen. Portaan yläosasta (kolmas kerros) avautuvat pienet yläikkunat ulos.

Porras ja kaide:

- Askelmat musta mosaiikkibetoni, alkuperäinen
- Kiviaineinen umpikaide näyttelyhalliin ja portaan keskelle. Kaide päällystetty petsatulla ja lakatulla puulla (mänty). Käsijohde tukeva, maalattu teräsputkiprofiili, kiinnitetty puuosaan messinkisillä heloilla.
- Toisella puolella käsijohde (maalattu teräsputkiprofiili), kiinnitetty seinään teräs-messinki-kiinnikkeillä.

Lattia (välitasanteet):

- Musta mosaiikkibetoni, jakolistat sinkkiä, alkuperäinen pinta
- Jalkalistat musta mosaiikkibetoni
- Välitasanteilla jakolistoista muodostuu kehystetty alue

Seinät:

- Maalatus kivipintaiset seinät, vaalea kermanvalkoinen
- Välitasanteen katon otsapinnassa seinämaalauk, joka esittää Fordin aiempaa tehdasrakennusta Helsingissä koristaa toisen porrastasanteen vastapäistä seinää. Hämärän valaistuksen vuoksi maalaus erottuu heikosti. Se on oletettavasti alkuperäinen, tekijä tuntematon.

Katto:

- Sileä, kiviaineinen, maalattu

Ovet:

Pariovet toisen ja kolmannen kerroksen toimistotiloihin

- Teräsrunkoiset lasipalo-ovet, lasit rautalankalasia, teräskarmit ja kynnykset (1960-l)
- Helat: hitsatut terässaranat, pitkäsalpa toisessa ovilehdessä; akryylivetimet. Toisessa toisen kerroksen ovessa Yale-merkkiä oleva ovensuljin, 1960-luku.

Kuva 6.25

Näkymä portaan A ensimmäiselle välitasanteelle.

Ovi tekniseen tilaan, välitasanne 2.-3. kerros

- Maalattu umpiteräsovi, tukevat saranat, ei vedintä

Sisäikkunat:

Näyttelytarvikevaraston sisäikkuna

- Ikkuna sijoittuu syvennykseen, suojattu pystysäleiköllä (petsattu ja lakattu puu) säleet on upotettu syvennykseen
- Ikkunan lasitus läpikuultava kuviolasi (alkuperäinen; suunnitelmissa "ornamentglas")

Ikkunat:

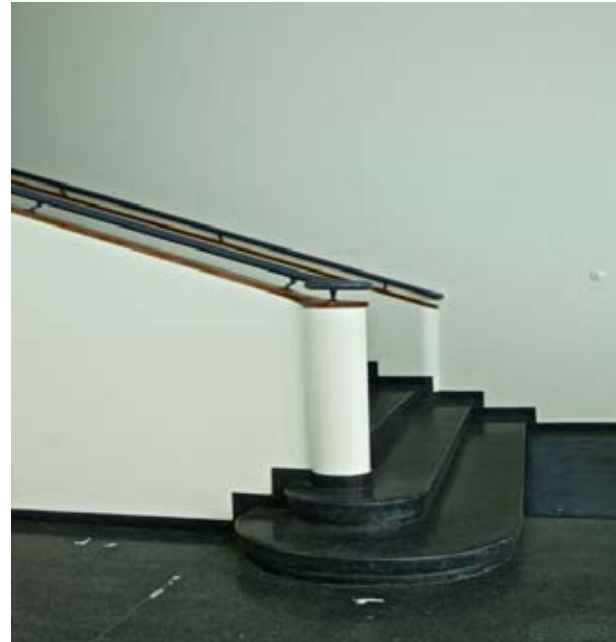
- Kolmannen kerroksen ylätasanteella neljä ikkunaa eteläseinän yläosassa. Ikkunat näyttävät kaksipuitteisilta puuikkunoilta (ikkunoiden lähelle ei pääse)
- Todennäköisesti alkuperäiset; alkuperäinen aukotus

Patterisyyvennykset:

- Välitasanteilla ensimmäisen ja toisen kerroksen välillä on patterisyyvennykset, joiden suojusten koristeaihe on samanlainen kuin tuulikaapissa. Suojukset maalattu kullaan ja hopean sävyillä metalliväreillä. Suojukset toteutettu Nordströmin alkuperäisten piirustusten mukaiset. Suojusten päällä koristeellinen puutaso

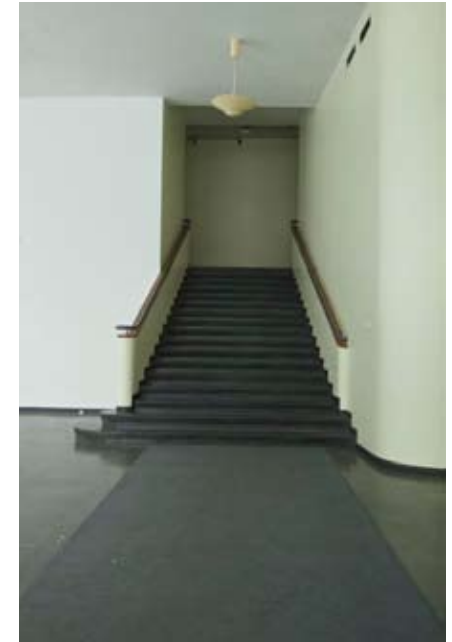
LVI:

- Lämpöpatterit maalatut levyradiaattorit
- Seinään upotettu palopostikaappi 2. kerroksen välitasanteella

Kuvat 6.26 - 6.27

Portaan A alimmat porrasaskelmat on levennetty.

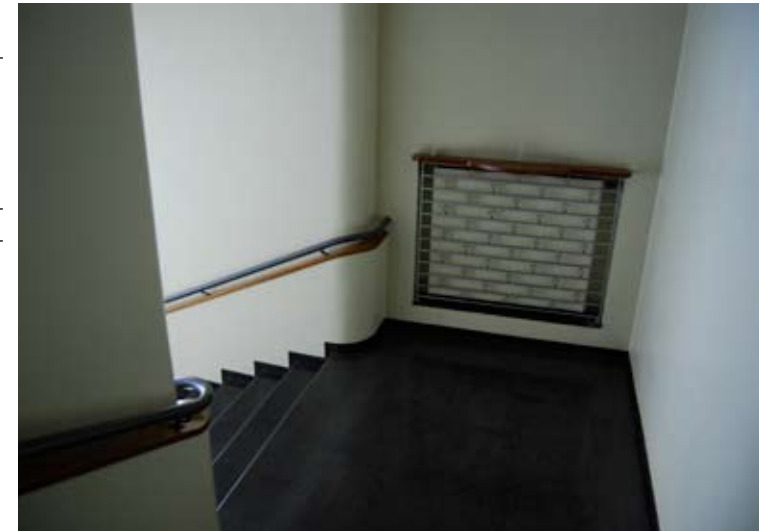

Kuvat 6.28 - 6.29 (vas)

Portaan käsijohteen yksityiskohtia.

Kuva 6.30 (oik.)

Patterisyyvennys puutaso-
neen portaan ensimmäi-
sellä välitasanteella.

Toimiston eteishalli - "Kontorsvestibul"

Nykyiset tilat 223.10 ja 208.1

Tilan jäsentelyssä on ajan saatossa tapahtunut muutoksia. Merkittävin niistä on aulan avaaminen avokonttoriksi purkamalla entisten toimistohuoneiden käytävän suuntaista puurakenteista lasiseinää. Entisiin johdon toimistotiloihin on samoin rakennettu uusi avoyhteys kookkaiden liukuseinien välityksellä. L-muotoisen tilan päätyyn on 1950-luvulla rakennettu kulku uuteen toimistolaajennukseen purkamalla päädyistä wc- ja vaateilat. Myös yhteyksiä tehtaan keskuskonttoriin (tila 212.4) on muutettu poistamalla ovet ja purkamalla hissien viereisessä nurkassa sijainnut vastaanottotiski. Toimistoaulan alkujaan selväpiirteinen tilallinen luonne on muutosten johdosta hämärtynyt.

Tilassa on alkuperäisinä säilyneiden pintojen ja rakennusosien ohella sekä kokonaan uudentyypisiä rakennusosia, että alkuperäisen mallin mukaan eri aikoina toteutettuja pintoja ja rakennusosia. Näiden erojen toteaminen on toisinaan haastavaa. Toisen kerroksen toimistotilat olivat inventointihetkellä ilman vakituista käyttöä.

Lattia:

- Tammiparketti, lauta 60x400mm, uusittu?

- Jalkalista: seinän vaneriverhous loppuu ennen lattiaa. Sisäänvedetty levyverhous, pieni lakattu puinen jalkalista

Seinät:

- Vaneriverhoillut seinät, pinta havuvaneria, himmeäpintainen lakkaus. Entisiin toimistohuoneisiin avatussa tilan osassa leveät, profiloituneet kattolistat

- Puurakenteiset lasiseinät toimistotiloihin. Väliseinien lasien alaosissa osittain näköesteenä läpikuultava kuviotu kalvo, liimattu lasiin.

- Lasiseiniin liittyvissä tasossa ja patterisuojuksessa on käytetty verhouksena sormipaneelia

- Väliseinä ja liukuovi entiseen konttoritilaan 212.4 uusia teräsrakenteisia rautalankalasisiä, yläosat perforoitu teräslevy

Katto:

- Alaslaskettu sileä, saumaton valkoinen kattopinta.

- Entisiin toimistohuoneisiin avatussa tilan osassa valkoinen levyalakatto, insuliittilevy (1940-l materiaali)

- Välitilassa itäsivun toimistokäytävään kiiltäväksi maalattu musta levypinta

Kuvat 6.31 - 6.32 (vas)

Yllä näkymä aulasta kohti johdon tiloja. Alemmassa kuvassa näkymä kohti aulan yhdistettyjä toimistohuoneita

Ovet:

- Ovet portaaseen ks. ko tila
- Ovet toimistohuoneisiin ks. ko tilat
- Automaattinen palo-ovi itäsvuon toimistolaajennukseen: teräsrakenteinen palo-ovi, maalattu puuimitaatio (1950-l). Ovessa monimutkainen mekaaninen avausmekanismi. Ovi käännetty seinälle sivuun.

Pilarit:

- Vaneriverhoillut teräsbetonipilarit

Varusteet ja koneet

- Toimistohuoneiden numerointi, maalatut teräsopasteet (1940-50l)
- Ent. puhelinkeskuksen mittaristo vaneriseinäissä
- Hissi

Kalusteet:

- Ent. toimistohuoneisiin avatussa tilan osassa matala irtokaapisto puuta, ovet sormipaneelia

LVIS:

- Käytävän alkup. lämpöpatteri, suojasäleikkö puuta, päällä puutaso
- Itäpuolen toimistokäytävälle johtavassa tilan osassa seinään upotettu patterisyvennys, maalattu levyradiaattori
- Ent. toimistohuoneisiin avatussa tilan osassa levyradiaattorit ikkunapenkkin alle järjestetyissä syvennyksissä
- Tilassa paljon uusia kaapelihyllyjä ja alumiinisia sähkökouruja
- Uusi tuloilmalaite wnr. puhelinkeskuksen paikalla. Ent. toimistohuoneisiin avatussa tilan osassa seinän otsapinnossa ilmanvaihtosäleiköt alkup. paikoilla

Kuvat 6.33 - 6.35 (yllä)

Toimistoaulan patterisuoja ja näkymiä tilaan yhdistetyistä toimistohuoneista.

Kuvat 6.36 - 6.38 (yllä)

Toimistoaulan yksityiskohtia: toimistohuoneen opaste, mittaristo entisen puhelinkeskuksen kohdalla aulassa ja lasiväliseinän yksityiskohtia.

Entiset johdon tilat - huone 206.I

Entisten johdon käytössä olleiden tilojen väliseinät on purettu ja entiseen odotustilan oviaukkoon on asennettu uusi teräsrakenteinen liukuovi. Neuvotteluhuoneen oviaukko on suljettu, samoin ovi ja ikkuna johtajan toimistosta viereiseen toimistotilaan. Tilan valkoiset levyverhoilut lienevät uudehkoja. Muutosten ajankohdasta ei ole varmuutta.

Nykyisessä tilassa on kuitenkin paljon säilyneitä laadukkaita yksityiskohtia ja rakennusosia, joita ovat näyttävä kattopinta, alkuperäiset lattiatipinnot, ikkunat ja niihin liittyvät huolellisesti suunnitellut yksityiskohdat, sekä lähes alkuperäisinä säilyneet pienet puhelinkoppi ja johtajan huoneen vaatekomero.

Lattia:

- Lautaparketti, lakattu tammi. Lattiassa näkyy vanha huonejako. Jalkalista h=65mm, lakattu puu, yläreunassa pyöreä profiointi
- Puhelinkopin lattia vihreänharmaa linoleum
- Vaatekomeron lattia muovimatto, puuimitaatio

Seinät:

- Seinien alaosat valkoiseksi maalattu levypinta, yläosa lakattu viilupintainen (mänty) vaneri. Kattolistat lakattu mänty.
- Väliseinä ja liukuovi konttorin eteishalliin 223.10 uusia teräsrakenteisia rautalankalasi-seiniä, yläosat perforoitu teräslevy
- Puhelinkopin ja vaatekomeron seinät viilutettu vanerilevy

Katto:

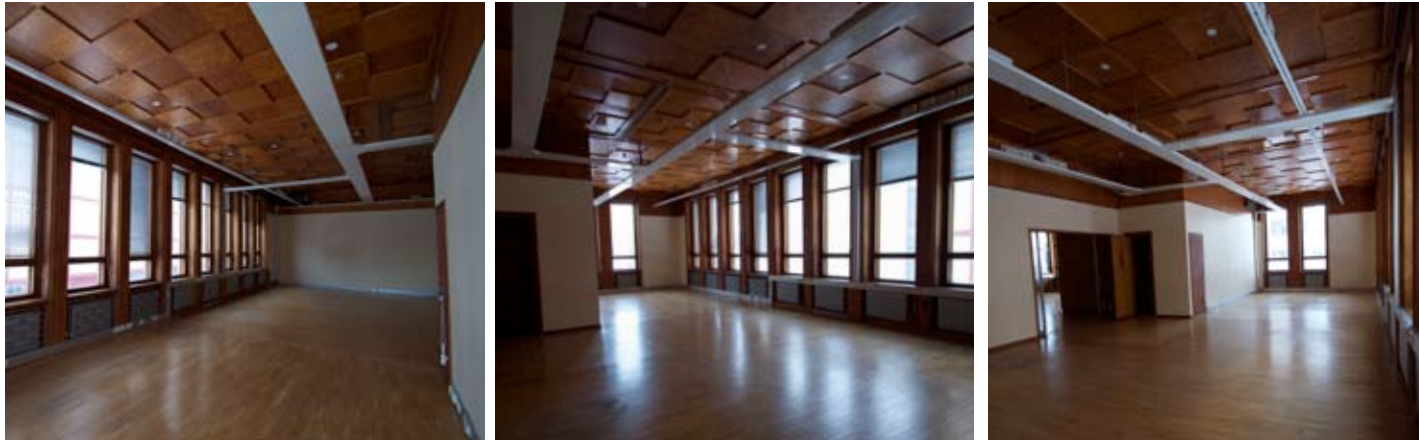
- Puukasettikatto, "ruudutettu", lakattu oregon-mänty
- Puhelinkopin ja vaatekomeron katto viilutettu vanerilevy

Ovet:

- Tilassa ovet puhelinkoppiin ja johtajan vaatekomeroon. Viilutetut huultamattomat vaneriovet, ovilevyissä vaakajakoaihe (1940-l).
- Puhelinkopin oven ikkunassa pieni lasiaukko. Saranat niklatut, rullasalpa, lukko poistettu. Karmit ja kynnys puuta, profiloitunut ("aaltoilevat") peitelistat 1940-l, 12x60mm. Kromattu lankavedin.
- Vaatekomeron oven saranat messinkiä. Lankavedin ja rullasalpa, karmit ja kynnys puuta. Yksinkertaiset peitelistat, leveys 45mm. Oven sisäpuolella kapea puuhylly.

Kuva 6.39

Johtajan entisessä huoneessa on puualakatto ja ikkunoiden edessä koristeelliset patterisuojuukset.

Kuvat 6.40 - 6.42

Näkymiä nykyisestä tilasta, josta on purettu alkuperäinen huonejako.

Ikkunat:

- Kaksipuitteiset sivusaranoitut sisään-ulos aukevat puuikkunat, osassa alaosan vaakasuuntainen jako toimii keskeltä saranoituna tuuletusikkunana ("kippi-ikkuna"). Sisäpuolen puitteet lakattu, ulkopuolelta ikkunat peittomaalattu, ulkopuolen lasitus kiitäämällä. Kiinteitä ikkunapainikkeita on tilassa kahta erilaista mallia, jotka molemmat vaikuttavat 1940-luvulla käytössä olleilta tyypeiltä (soikea ja suora painike). Yhdessä ikkunassa paikallaan irtopainike (1940-l). Ikkunapenkit lakattua puuta. Ikkunat liittyvät smyygin ja seinän veneriverhouksiin kauniisti detaljoitujen kookkaiden listoitusten välityksellä. Ikkunasmyygeissä rullaverhoja varten puulistoista rakennetut ohjurit.

Varusteet:

- Puhelintilassa varastohylly puuta
- Vaatekomerossa hattuhylly, vaatetanko, 4 teräskoukku
- Ikkunoiden yläpuolella piilossa lasin takana upotettu loisteputkivalaisin

Valaisimet:

- Puhelinkopissa ja vaatekomerossa posliinikantaiset pallovalaisimet 150mm
- Tilan kattovalaisimien vanhat paikat peitetty levyillä

LVIS:

- Ikkunoiden alla patterisvyennykset, entisessä johtajan huoneessa koristeelliset patterisuojuet metallia (1940-l). Maalatut levyradiaattorit. Pattereihin liittyy metallilangalla pieni messinkinen sylinterimäinen osa, termostaatti ?
- Tuloilmasäleiköt ikkunapenkeissä (messinki), säleikön säätökahvat ikkunapenkin alla
- Käytävän vastaisella seinällä näkyvissä vanhojen poistoilmakanavien säleiköt
- Puhelinkopissa vanhoja sähköasennuksia
- Tilassa runsaasti uusia kaapelihyllyjä ja alumiinisia sähkökouruja

Kuvat 6.43 - 6.44

Näkymät tilasta 207.I, kohti ikkunaseinää ja ovea.

Kuva 6.45

Näkymät tilasta 210.I, kohti toimistokäytään
vastaista väliseinää.

Toimistotilat 207.1, 209.1, 210.1

Toimistotilat ovat jääniteitä toisen kerroksen portaan A puoleisesta tilajärjestelystä, joka koostui erillisistä lasiväliseinillä jaetuista toimistohuoneista. Toimistohuoneiden järjestyksessä on ajan kuluessa tehty muutoksia (1950-l tilat 208.1 ja 201.1, tilan 207.1 muutokset ajoittamattomia), mutta tilojen periaateratkaisut ovat säilyneet alkuperäisinä.

Lattia:

- Lautaparketti, lakattu tammi. Tiloissa 209.1 ja 210.1 alkuperäinen? Jalkalista: seinän vaneriverhous loppuu ennen lattiaa. Sisäänvedetty levyverhous, tilassa 207.1 pieni lakattu puinen jalkalista, tiloissa 209.1. ja 210.1 detalji ilman peitelistaa.

Seinät:

- Tilassa 207.1 johdon tilojen vastaisella seinällä viilutettu vaneriverhous, puurakenteisessa lasiseinässä osin 3- ja osin 2-kertainen ääntä eristävä lasitusratkaisu.
- Tilojen 209.1 ja 210.1 väliseinä puurakenteisia lasiväliseiniä, kaksinkertainen lasitus, karmit kapeampia kuin tilassa 207.1. Tilan 209.1 väliseinässä liukuluukku viereiseen tilaan (208.1).
- Lasiseinien alaosissa näköesteenä lasihin liimatut läpikuultavat kalvot

Katto:

- Valkoinen insuliittilevykatto, kiinnitetty puukoolaukseen (1940-l). Leveät kattolistat.

Ovet:

- Tilojen ovet 8-ruutuisia puurakenteisia lasiovia (1940-luvun suunnitelmien mukainen tyyppi). Ovielähdet huullettuja, painikkeet uusia. Peitelistaa "aaltoileva" 1940-luvun malli.
- Ovien lasissa ylimpiä ruutuja lukuunottamatta näköesteenä lasihin liimatut läpikuultavat kalvot

Ikkunat:

- Kaksipuutteiset sivusaranoituidet sisään-ulos aukevat puuikkunat, osassa alaosan vaakasuuntainen jako toimii keskeltä saranoituna tuuletusikkunana ("kippi-ikkuna"). Kiinteät ikkunapainikkeet soikea malli, 1940-l. Ikkunapainikit lakattua puuta. Ikkunat liittyvät smyygin ja seinän vaneriverhouksiin kauniisti detaljoitujen kookkaiden listoitusten välityksellä. Ikkunasmyygeissä rullaverhoja varten puulistoista rakennetut ohjurit.

Varusteet:

- Tilassa 207.1 uusi seinänaulakko

Valaisimet:

- Katossa riippuvat toimistovalaisimet

LVIS:

- Ikkunoiden alla patterisyvennykset
- Käytävän vastaisella seinällä näkyvissä vanhoilla paikoilla ilmanvaihtosäleiköt
- Tilassa runsaasti uusia alumiinisia sähkökouruja

Kuvat 6.46 - 6.47

Näkymät tilasta 209.1 (kassa), kohti toimistokäytään vastaista väliseinää ja ikkunaseinää.

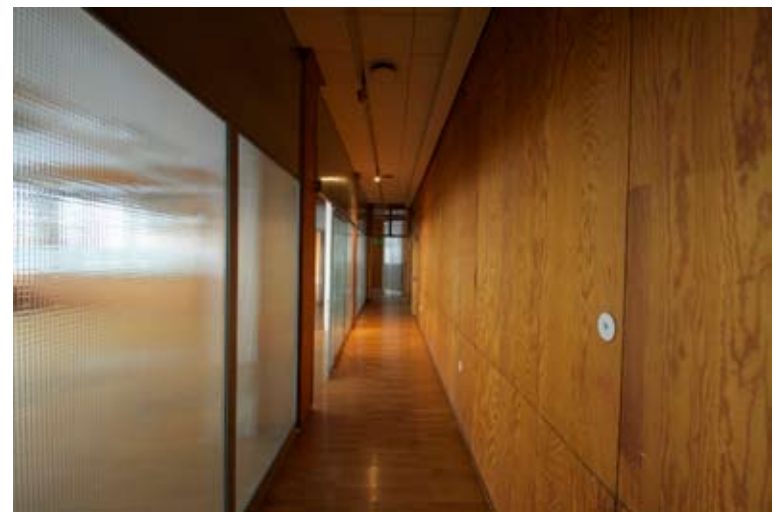
Kuvat 6.48 - 6.49 (ylärivi)

Näkymät entiseen tehtaankonttoriin. Oikeanpuoleinen kuva otettu entisestä pikakirjoittajien huoneesta, joka on yhdistetty konttoriin purkamalla väliseinää.

Kuvat 6.50- 6.51

Tehtaankonttorin ovi portaan B yhteydessä olevalle käytävälle (valokuvista päätellen ei alkuperäinen).

Oikean puoleisessa kuvassa tehtaankonttorin takaosasta uusilla lasiseinärakenteilla erotettua käytävää.

Entiset tehtaankonttori, toimistopäällikön huone ja pikakirjoittajien huone
- tilat 211.1 ja 212.1, 212.3 ja 212.4

Entiseen tehtaankonttorin takaosasta on rajattu uusilla teräsrakenteisilla lasiseinillä- ja liukuovilla käytävä. Teräsrakenteiset liukuovet rajaavat tilaa myös ”Kontorsvestibul”in suuntaan. Konttoritilaan on liitetty viereisiä toimistotiloja portaan B suunnalta. Muutoksia on todennäköisesti tehty useassa eri vaiheessa. Nykyinen tilanne on tilallisesti hajanaisempi ja vaikeammin hahmotettavissa kuin alkuperäinen tilanne (vrt. valokuvat luvussa 3). Toimistopäällikön erillinen toimistohuone 211.1 on alkuperäisessä laajuudessaan, mutta sen katossa on jäljellä aiemman väliseinäjaon muistumana vaneriverhoiltu otsapinta. Tilojen materiaalit ja detaljit vastaavat säilyneisyydeltään muita toisen kerroksen toimistotiloja.

Lattia:

- Lautaparketti, lakattu tammi. Jalkalista: seinän vaneriverhous loppuu ennen lattiaa. Sisäänvedetty levyverhous ja pieni lakattu puinen jalkalista, detajli toisinaan myös ilman peitelistöä.

Seinät:

- Puurakenteisia lasiväliseiniä; uusia teräsrakenteisia lasiväliseiniä ja liukuovia (raulan-kalaset), viilutetulla vanerilla verhoiltuja seinäpintoja
- Lasiseinien alaosissa näköesteenä laseihin liimatut läpikuultavat kalvot

Katto:

- Valkoinen insuliittilevykatto, kiinnitetty puukoolaukseen (1940-l). Leveät kattolistat.

Ovet:

- Toimistotilojen ovet 8-ruutuista puurakenteisia lasiovia (1940-luvun suunnitelmien mukainen tyyppi). Ovi-lehdet huullettuja, painikkeet uusia. Peitelistö ”aaltoileva” 1940-luvun malli.
- Ovien laseissa ylimpiä ruutuja lukuunottamatta näköesteenä laseihin liimatut läpikuultavat kalvot
- Ovi tehtaankonttorin eteisaulaan lasiaukollinen pariovi, lakattu puu; uudet helat ja ovensulkija

Ikkunat:

- Kaksipuutteiset sivusaranoitit sisään-ulos aukevat puuikkunat, osassa alaosan vaakasuuntainen jako toimii keskeltä saranoituna tuuletusikkunana (”kippi-ikkuna”). Kiinteät ikkunapainikkeet ”kahva” -mallia. Ikkunapenkit lakattua puuta. Ikkunat liittyvät smyygin ja seinän vaneriverhouksiin kauniisti detajloitujen kookkaiden listoitusten välityksellä. Ikkunasmyygeissä rullaverhoja varten puulistoista rakennetut ohjurit. Entisen konttorin osalta ikkunoiden sisäpuutteet peittomaalattu puun sävyyn.

Varusteet:

- Kello, vaneria

Valaisimet:

- Katossa riippuvat toimistovalaisimet

LVIS:

- Ikkunoiden alla patterisyvennykset
- Käytävän vastaisella seinällä näkyvissä vanhoilla paikoilla ilmanvaihotosäleiköt
- Tilassa runsaasti uusia alumiinisia sähkökouruja

Kuva 6.52

Näkymä entisestä toimistopäällikön huoneesta 211.1

Naisten ja miesten eteis- ja wc-tilat -tilat 223.1-223.4

Toimistokerroksen tiloihin liittyvät erilliset naisille ja miehille osoitetut eteis- ja wc-tilat. Miesten wc- ja eteistilan tilajärjestely on alkuperäisessä muodossaan. Naisten eteistilan ovi on siirretty avautumaan miesten eteistilan käytävälle. Entinen vaatesäilytystila toimii nykyisin wc:n etuhuoneena. Tiloissa on jäljellä runsaasti alkuperäisiä pintoja (lattiat, keraamiset seinälaatoitukset) ja rakennusosia (wc-eriöiden ovet, tilojen sisäikkunat, ovet, naulakot).

Lattia:

- Eteistiloissa 223.3 ja 223.4 tammiparketti. Naisten wc-tilan etuhuoneessa 223.3 jalkalista peittomaalattu puulista, yläreunassa pyöreä profilointi (1940-l), miesten eteistilassa 223.4 nykyaikainen teollisesti maalattu profiloitu puulista.
- Wc-tiloissa 223.1 (miehet) ja 223.2 (naiset) harmaa mosaiikkibetoni, jalkalistat mosaiikkibetonia.

Seinät:

- Eteistiloissa maalatut kiviaineiset seinäpinnat.
- Wc-tiloissa keraaminen laatoitus (1940-l) jakoseinien korkeuteen asti.

Katto:

- Maalattu kiviaineinen kattopinta

Kuvat 6.53-6.56

Miesten korkean wc-tilan sisäikkunoita ja jakoseiniä. Tila yläosassa on pienet neliönmuotoiset ulkoikkunat.

Kuva 6.57 (vieressä)

Miesten wc-tilan ovi eteistilan puolelta.

Kuva 6.58 (oik)

Näkymä entiseen miesten käytössä olleeseen eteistilaan, joka saa välillistä luonnonvaloa wc-tilaan aukeavien sisäikkunoiden kautta.

Ovet:

- Tilojen ovet puurakenteiset, peittomaalatu huultamattomat "uraovet" (1940-l) Maalatu pyöreäpäiset saranat. Peitelistat pyöreämuotoinen profiili (1940-l), puukarmit ja kynnykset. Naisten etuhuoneen 223.3 ovi muuten samanlainen, mutta ovilehti huullettu.
- Jakoseinien ovet huultamattomia peittomaalattuja "uraovia", painikkeet ja wc-lukot uusittuja. Ovet aukeavat sisään eriöihin. Karmit peittomaalattu teräsprofiili, peitelistat tilan puolella puuta. Saranat pienet, peittomaalatu pyöreäpäiset nostosaranat, saranan toinen lehti hitsattu teräskarmiin. Detalji 1940-l suunnitelmien mukainen. Miesten wc-tilan siivouskomeron ovi nykyaikainen laakaovi.

Ikkunat:

- Sisäikkunat tilojen välillä kiinteitä: seinissä peittomaalatu puukarmit, kattopintojen vinoissa sisäikkunoissa peittomaalatu teräskarmit. Puuikkunoiden peitelistat peittomaalattu puu, pyöreämuotoinen lista (1940-l).
- Miesten wc-tilan yläosassa pienet neliömäiset, valkoiseksi peittomaalatu puuikkunat

Varusteet:

- Saniteettitilojen varustus nykyaikainen. Naisten wc-tilan etuhuoneessa käytöstä poistetussa oviaukossa uudet puuhyllyt ja peili.
- Miesten eteistilassa alkuperäiset 1940-luvun teräsnaulakot 2 kpl

Valaisimet:

- Wc-tiloissa posliinikantaisia pallovalaisimia (seinä- ja kattokiinnitteisiä malleja)

LVIS:

- Wc-tilojen saniteettikalusteet uusittuja
- Maalatu levyradiaattorit. Naisten wc-tilassa uudempi radiaattorityyppi.

Kuva 6.62 (äärimäisenä vas.)

Naisten entisen vaatetilan sisäikkuna miesten wc-tilan suuntaan.

Kuva 6.63

Näkymä naisten wc-tilaan.

Kuva 6.64

Käytöstä poistettu vanha oviaukko naisten wc-tilan etuhuoneessa (ent. vaatesäilytystila).

Kuvat 6.65-6.67 (yllä)

Pienen kassaholvin 216.2 erikoisovi ja sen yksityiskohtia

Kassaholvit 216.1 ja 216.2

Kassaholvien tilajako on alkuperäinen. Tiloissa on Oy Ford AB:n aikainen varustus (hyllyt ja kaapit). Kassaholvien ovet ovat alkuperäisiä erikoisovia.

Lattia:

- Harmaa mosaiikkibetoni, jakolistat sinkkiä. Jalkalistat mosaiikkibetoni

Seinät:

- Maalattut kiviaineiset seinäpinnat

Katto:

- Maalattu kiviaineinen kattopinta

Ovet:

- Kassaholvin 216.2 ovi ootrattu muistuttamaan ympäröiviä vaneriseiniä. Sovitus seinäverhouksiin moniosaisten profiloitujen peitelistöjen avulla (1940-l). Myös kookkaat saranat ootrattu. Kassaholvin 216.1 ovi peittomaalattu. Peitelistö tilan puolella peittomaalattu puu, pyöreämuotoinen profiili (1940-l), ulkopuolella maalattut teräslistat. Ovien valmistaja Kaipio Oy, Kassakaappi- ja autokoritehdas, Tampere.

Varusteet:

- Kassaholvissa 216.2 metallirakenteiset lukittavat kaapistot
 - Kassaholvissa 216.1 puurakenteiset hyllyt ja kaapit, joissa osittain Oy Ford Ab:n aikaisia tekstattuja, englanninkielisiä nimikoiteja
 - Kassaholvien ulkopuolella merkkivalot

Valaisimet:

- Tilassa 216.2 seinällä posliinikantaisia pallovalaisin ilman kupua, tilassa 216.1 uuden-aikaiset loisteputkivalaisimet

LVIS:

- Tilassa 216.1 maalattu levyradiaattori

Kuvat 6.68-6.70 (vas.)

Suuren kassaholvin 216.1 tila ja kalustusta.

Kuva 6.71 (oik)

Yksityiskohta kassaholvin 216.1 puuhyllyistä.

Entiset varastotila ja puhelinkeskus -tilat 217.1, 218.1-218.2

Toimistokerrokseen liittyvissä aputiloissa on tehty uusia tilajakoja. Tilat ovat viimeksi toimineet ATK-tiloina. Tilassa 218.2 on näkyvillä entiset tehdashalliin avautuneet ikkuna-aukot.

Lattia:

- Tilassa 217.1 tammiparketti, jalkalistat peittomaalattu puu, harmaa (1940-l)
- Tiloissa 218.1-2 harmaa mosaiikkibetoni, jakolistat sinkkiä. Jalkalistat mosaiikkibetonia

Seinät:

- Maalattut kiviaineiset seinäpinnat. Tilan 217.1 seinään liimattu kaistale ruskeaa, marmoroitua muovimattoa

Katto:

- Maalattu kiviaineinen kattopinta

Ovet:

- Tilan 217.1 ovi maalattu teräsovi, Z-karmit, "pukinsarvi" -painike
- Tilassa oven yläpuolella huoltoluukku peittomaalattua puuta, "uraovi", 1940-luvun pyöreämuotoiset maalattut listat, pieni maalattu salpa
- Tilan 218.1 ovi maalattu teräsovi (1960-l)
- Tilan 218.2 ovi uudenaikainen kevyt laakaovi

Varusteet:

- Tilassa 217.1 luukun takana puhelikeskuksen mittariston koneisto
- Atk-laitekaappeja

Irtokalusteet:

- Tilassa 217.1 taittokantinen pieni puurakenteinen, peittomaalattu kaappi

Valaisimet:

- Tiloissa 218.1 ja 218.2 riippuvat sirot putkivalaisimet, kiinnitysosa kattoon näyttää posliinilta (1940-1960!?)
- Tilassa 217.1 riippuvat toimistovalaisimet, loisteputket

LVIS:

- Tiloissa runsaasti sähkö- ja kaapeli-asennuksia

Kuva 6.72 (yllä)

Näkymä tilaan 217.1. Päätyseinälle sijoittuvan harmaan kaapinoven taakse sijoittuu toimiston eteishallin seinään sijoitetun puhelinkeskukseen mittariston koneisto.

Kuva 6.73 (yllä)

Tilassa 218.2 on näkyvillä umpeenmuurattuja vanhoja sisäikkunoita. Tilan riippuvat toimistovalaisimet ovat muotoilultaan linjakkaat.

Kuva 6.74 (oik). Näkymä tilaan 218.1.

Kuva 6.75 (yllä)
Näkymä käytävälle 224.4

Entinen tehtaankonttorin eteishalli -käytävä 224.4

Tilaan merkittävästi vaikuttanut muutos tehtiin 1965 lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä, kun tilasta poistettiin porrashuoneeseen B avautunut puurakenteinen väliseinä ja lasiovi. Tilalle rakennettiin umpiseinää ja teräsrakenteinen lasiovi. Aiemmin 1950-luvulla käytävää oli jo lyhennetty siirtämällä toimistohenkilökunnan ruokasalin ovea lähemmäs porrasta.

Lattia:

- Tammiparketti, pienikokoiset jalkalistat puuta

Seinät:

- Viilutettu vaneri, puurakenteiset lasiväliseinöt

Katto:

- Valkoinen insuliittilevy

Ovet:

- ks. ko. tilat

Valaisimet:

- Riippuvat toimistovalaisimet

LVIS:

- Katossa uudet kaapelihyllyt

Kuvat 6.76-6.77 (vas.)

Vasemmalla lasipariovi ja yläikkuna käytävältä entisen toimistohenkilökunnan ruokailutilan suuntaan.

Viereisessä kuvassa pariovi käytävältä 224.4 tehtaankonttoriin.

Toimisto 213.1

Tilassa on tehty muutoksia ainakin 1950-luvulla, jolloin viereinen toimistotila muutettiin johdon ruokailutilaksi ja tarjoiluväliseksi. Toimiston nykyinen ilme poikkeaa hieman toisen kerroksen toimistotilojen muusta ilmeestä: tilan ovi on uusittu, samoin alakatto on erilainen kuin ympäröivissä tiloissa.

Lattia:

- Tammiparketti, pienikokoiset jalkalistat puuta

Seinät:

- Viilutettu vaneri, vaneriverhous ulottuu lattiaan asti; puurakenteinen toimistotilojen la-siväliseinä viereiseen laajennettuun konttoritilaan 212.1
- Viereisen aputilan kaluste koteloitu toimiston 213.1 puolelle

Katto:

- Valkoinen alakattolevy, "korkkikuvionti"

Ovet:

- Tilan ovi umpiovi puuta, lakattu mäntypinta (1980-l?)

Ikkunat:

- Toisen kerroksen toimistotiloissa käytetty tyyppi, 1940-l

Valaisimet:

- Riippuvat toimistovalaisimet

LVIS:

- Tilassa runsaasti uusia alumiinisia sähkökouruja

Kuva 6.78 (vieressä yllä)

Näkömä kohti toimistohuoneen 213.1 ikkunaseinää.

Kuva 6.79

Toimistohuoneen vaneriverhoitua seinää, ja vieresestä tarjoilutilasta työntyvä kalusteen kotelointi.

Kuva 6.80 (yllä)

Huoneen toimistovalaisimia

Kuva 6.81

Toimistohuoneen uusittu umpiovi.

Kuva 6.82

Näkymä 1950-luvun alussa Gunnar Nordströmin suunnitelmien mukaan rakennettuun tarjoiluvälikköön. Lasiovi johtaa johdon ruokailutilaksi tarkoitettuun kabinettiin.

Kabinetti (johdon ruokailu) 214.1

Rakennuksen kulmaan sijoittuva toimistotila muutettiin johdon ruokailutilaksi eli kabinetiksi G. Nordströmin suunnitelmien mukaan 1950-luvun alussa. Tilaa suurennettiin purkamalla vanha lasiväliseinä ja sille järjestettiin pieni tarjoiluvälikkö, joka sisustettiin Nordströmin suunnitelmien mukaan.

Tarjoiluvälikkö on pääosin 1950-luvun alun asussa. Kabinetin pintoja on uusittu, mm. lattian puuverhoilu poikkeaa alkuperäisestä tammiparketista.

Lattia:

- Lakattu parketti, vaaleampi kuin muualla rakennuksessa käytetty tammiparketti. Jalakalistat lakattu puulista (puulaji kuten lattiassa)

Seinät:

- Huoneen seinäpinnat maalatut
- Tarjoiluvälikön seinäpinnat lakattu, viilutettu vaneri (mänty)

Katto:

- Huoneessa nykyaikainen alaslaskettu katto, valkoinen

Ovet:

- Ovi tilan ja tarjoiluvälikön välillä puurakenteisen lasiovi, heilurioven saranat, lasi kuvio-lasi (vasaralasi). Lasi-aukon reunat pyöristetyt. Vetimet molemmin puolin ovea pyöreät puu/metallivetimet, puuosat lakattu koivu. Oven yläpuolella sisäikkuna, jonka kuviolasi on erilainen kuin itse ovesa.
- Tarjoiluvälikön ja käytävän välisestä oviaukosta poistettu ovilehti

Ikkunat:

- Huoneessa alkuperäiset sisään-ulosaukeavat toimistokerroksessa käytössä olevat lakatut puuikkunat, ikkunapenkit ja smyygit lakattua puuta. Ikkunoiden kiinteät avauspainikkeet soikeita. Ikkunoiden alla patterisyvennykset

Kiinteät kalusteet:

- Tarjoiluvälikön alakaapit ja vino hylly peittomaalattu puu, toteutettu vuonna 1953 arkkitehti G. Nordströmin suunnitelmien mukaan. Kalusteeseen integroitu pienet loisteputkivalaisimet. Työtaso ilmeisesti uusittu. Alakaapeissa liukuovet, joissa pyöreät tuuletusaukot.

Valaisimet:

- Tarjoiluvälikön katossa riippuva nykyaikainen toimistovalaisin
- Ikkunoiden yläpuolella läpikuultavan lasilevyn takana valaisimet, alkuperäisen suunnitelman mukainen sijainti mutta nykyaikainen toteutus

Kuva 6.83

Näkymä kabinetista kohti tarjoiluvälikön lasiovea.

Kuva 6.84

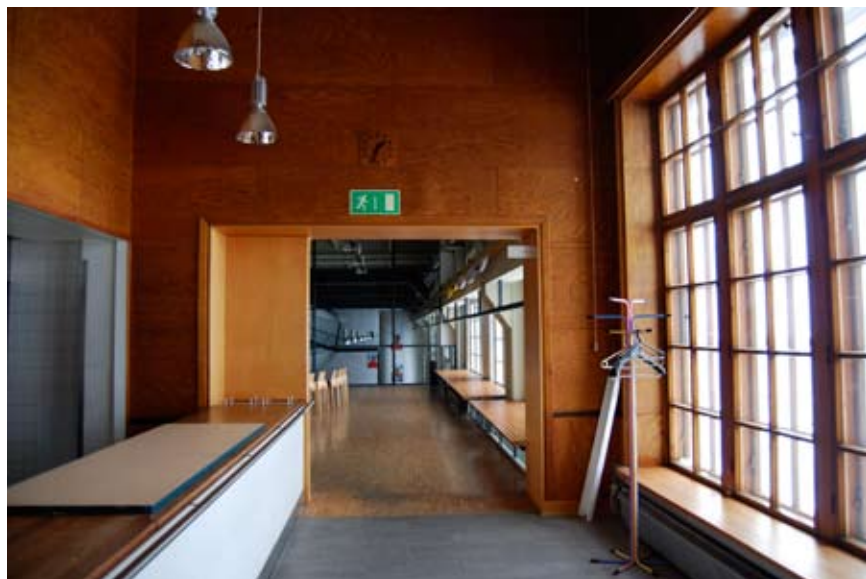
Näkymä kabinetista kohti kahteen suuntaan avautuvia ikkunoita. Ikkunoiden yläpuolella seinäpinnassa on häikäisysojina toimivien lasilevyjen takana valaisimet.

Varusteet:

- Tarjoiluvälikössä uudehko naulakkokaluste

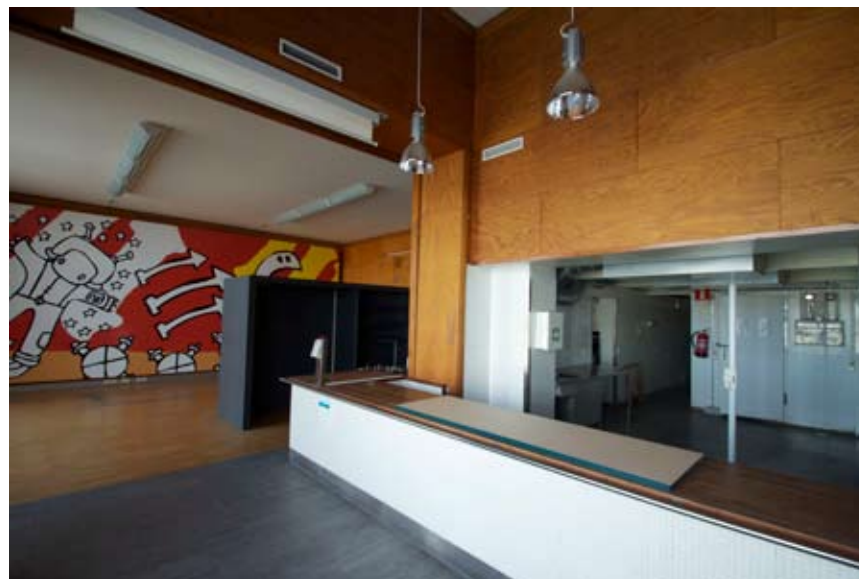
LVIS:

- Ikkunoiden alla maalatut levyradiaattorit
- Tilassa uusia alumiinisähkökouruja lattian rajassa

Kuva 6.85

Näkymä nykyisestä tarjoiluväliköstä (entinen osastopäälliköiden ruokailu) kohti nosturihalliin uudelle välipohjalle 2000-luvun alussa rakennettua tilaa.

Kuva 6.86

Näkymä nykyisestä tarjoiluväliköstä kohti ruokasalia.

Entiset toimistohenkilökunnan ruokailutilat

-tilat 215.1 -215.4

Toimiston henkilökunnan ruokailutilat koostuivat alun perin suuresta ruokasalista ja siihen lasiseinien välityksellä liittyneestä osastonjohtajien pienemmästä ruokailutilasta. Ruuan tarjoilu sijaitsi toimistohenkilökunnan ruokasalin takaosassa. Näiden tilojen väliset lasiseinät ja pariovi purettiin vuonna 1965.

Nykyiset tila- ja keittiöjärjestelyt ovat 2000-luvun alusta. Nykyinen keittiö on rakennettu 1965 rakennetun lisätilan (ruokailuhuone) paikalle, ja entinen osaston johtajille tarkoitettuun tilaan on kalustettu ruuan tarjoilu. Tila on avattu entiseen nosturihalliin uudelle välipohjalle rakennettuun tilaan.

Lattia:

- Tammiparketti, koostuu isommista yksiköistä. Jalkalista: seinän vaneriverhous loppuu ennen lattiaa. Sisäänvedetty levyverhous ja pieni lakattu puinen jalkalista.
- Ent. osastonjohtajien ruokatilan kohdalla uusi laattalattia

Seinät:

- Viilutettu vaneri, leveät kattolistat puuta

Katto:

- Sileä valkoinen kattopinta

Ovet:

- Tilan alkuperäisestä oviaukosta poistettu pariovi, ovi siirretty kauemmas käytävälle. Käytävän ovi huultamaton puurakenteinen lasiovi, toinen ovilehti aukeaa sisään, toinen ulos (2-kaistainen). Lasitus kuviolasia (vasaralasi). Oveen liittyy yläpuolella puurakenteinen sisäikkuna.

Ikkunat:

- Tila 215.1: puurakenteiset, kaksipuitteiset sisää-ulosaukeavat puuikkunat (1940-l). Sisäpuitteet lakattu, karmit ja ulommat puitteet peittomaalattu puun sävyyn. Tuuletusosat yksipuitteisiä (ikkunan keskimäinen jako). Ikkunoissa on 1940-luvun avausmekanismit. Ikkunat liittyvät seinäverhoukseen moniosaisen listoituksen välityksellä.

Valaisimet:

- Kattopintaan kiinnitetyt uudehkot valaisimet

Kuva 6.87

Näkymä entisestä ruokailutilasta kohti tarjoiluvälikkää. Vasemmalla näkyy oviaukko toimistokäytävälle.

Varusteet:

- Kello, kellotaulu vaneria

Kiintokalusteet:

- Tarjoilutiski (2000-l)

LVIS:

- Ikkunan edessä jaloilla seisova radiaattori

Toimistotiloja on laajennettu kolmessa eri vaiheessa (1953 G. Nordström, 1958 Matti Finell ja 1987 Timo Mannonen) Matalasalmenkujan suuntaisesti. Tilojen laajennuksissa on seurattu pohjoissiiven toimistotilojen materiaali- ja detaljiratkaisuja. Toimistotilat on ryhmitelty kapean käytävän julkisivun puolelle. Käytävän rungon puolelta avautuu ovia uudempiin toimisto-, atk- ja kokoustiloihin, jotka sijoittuvat entisiin tuotanto- ja varastotiloihin. Näihin kuuluvat myös 1950-luvun lopulla rakennetut wc-tiloihin, joihin on tehty myöhemmin muutoksia. Osa tiloista on sisäikkunat toimistokäytävältä.

Toimistolaajennuksen tilajaot eivät ole yksiselitteisesti minkään erillisen laajennusvaiheen mukaisessa muodossa lukuunottamalla tilasarjan päättenä sijaitsevia 1980-luvun toimistohuoneita. Ajoittamattomia tilamuutoksia on todennäköisesti tehty tiloihin tarpeen mukaan myös selkeiden laajennusvaiheiden välillä ja Satama Interactiven tarpeisiin 1990-2000 luvuilla

Kuvat 6.88 ja 6.89

Näkymät käytävältä 203.9 kahteen suuntaan.

Toimistokäytävät 202.5 ja 203.9

Toimistokäytävä on rakennettu vuoden 1953 toimistolaajennuksen aikana (203.9) ja sitä on jatkettu 1958 muutostöiden yhteydessä (202.5). Käytävän kumpaakin seinää rytmittävät yläikkunat, joiden kautta tilaan tulee nykyäänkin luonnonvaloa toimistohuoneiden kautta. Alun perin luonnonvaloa tilaan on tullut myös tehdashalliin avautuvien yläikkunoiden kautta. Käytävä johtaa päädyn toimistotiloista tilaan 201.3 asti (laajennus 1958-59, Matti Finell) Tämän jälkeen tila on jaettu suurempiin yksiköihin.

Lattia:

- Lattia on hieman alkuperäisen toimisto-osan lattiaa korkeammalla.
- Lattiamateriaali on koko käytävän osalta "tammitavuparkettia" vanhan toimisto-osan lattian mallin mukaan. Jalkalistat ovat kapeat, puiset ja seinän sävyyn käsitellyt

Seinät:

- Seinät ovat filmiliimattua venevaneria, kuten päädyn toimistotiloissakin. Seinät ovat oletettavasti petsattu ja lakattu vanhan mallin mukaan. Yksi ovi on paneloitu seinän sisään käytävän puolelta, mutta on toimiston puolella edelleen näkyvässä.
- Seiniin on maalattu myös punaisia paloturvallisuuteen liittyviä merkintöjä.

Katto

- Käytävällä 203.9 katto on valkoiseksi maalattu ja kiviaineinen, jossa on korkea kattolista.
- Käytävällä 202.5 on valkoinen alakatto 450x450 alakattolevyistä. Levyjen reunat on viistetyt ja asennettu puskuun. Tilassa on korkeat kattolistat.
- Lautamuottia vastaan valettu betoni, maalattu valkoinen.
- Kattolistat ovat korkeat ja profiloituneet kuten muissakin toimistolaajennuksen tiloissa.

Ovet:

- Käytävällä on useampia koko käytävän levyisiä teräksisiä palo-ovia, joissa on ootratu pinta. Oottrauksella on pyritty jäljittelemään toimisto-osan seinien vaneripintaa. Käytävän ovien sulkumeکانismit ovat alkuperäiset. Ovien on ollut tarkoitus sulkeutua ja eristää toimistosipi palon syttyessä eristettyihin paloalueisiin.
- Käytävän keskivaiheilla sijaitsevat alkuperäiset puulasiheilurovet, joissa alkuperäiset saranat ja heloitukset uutta ovensuljintaa lukuun ottamatta.
- Käytävän länsipäädystä sijaitsevat puulasiovet, joiden alaosa on varustettu koristeellisella tuuletusrillillä, kuten toimisto-ovien alaosat. Ovessa tammikynnys.
- Toimisto-osassa ovet käytävälle sekä toimistojen väliset ovet ovat kymmenen ruutuisia puulasiovia, joiden alaosan tuuletusrilla on peitetty vanerilla.
- Käytävältä johtaa myös useammanlaisia ovia uudempiin tiloihin rakennuksen keskellä. Ovet ovat alkuperäisiä viilupintaisia puuvia.

Sisäikkunat:

- Käytävän seinissä on kummallakin puolella yksilaiset avattavat yläikkunat koko seinän leveydeltä.
- Rungon sisäisiin tiloihin suunnatuista ikkunoista suurin osa on levytetty peittoon kyseistä tiloista käsin. Ikkunoissa on puukarmit, lasitus rautalankalasia.

Valaisimet:

- Finellin laajennusosassa käytävän valaisimet ovat uusia kiskoon kiinnitettyjä spotteja. Katossa alkuperäisen oloisia poistoilmaelimiä

Kiintokalusteet:

- Vitriinikaappi jossa, puurunko, lasiovet ja eloksoitulumiinia olevat kiskorakenteet. Kaappi ei luultavasti ole alkuperäinen

Varusteet:

- Huonenumeroin varustetut metalliset kyltit käytävän seinällä, samanlaiset kuin 40-kuvun toimisto-osassa.
- Kovaääniset (?), maalattu metalli

Kuva 6.90
Näkymä käytävältä 202.5

Kuvat 6.91-6.92

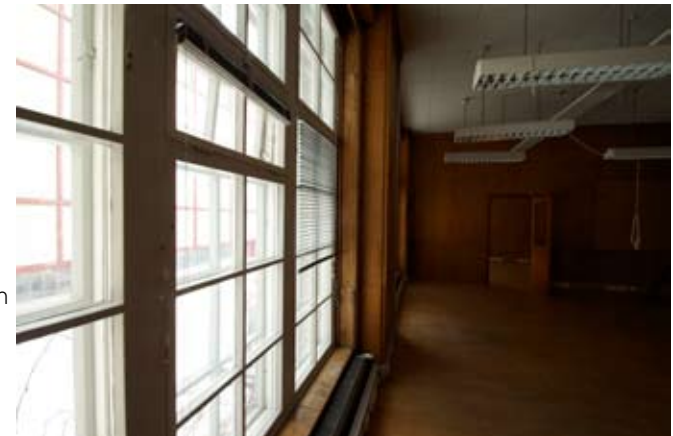
Käytävän 202.5 ootrattu palo-ovi ja 10-ruutuinen heiluritoiminen pariovi.

Kuvat 6.93-6.94 (yllä)
Näkymät toimistohuoneesta 203.1

Kuva 6.95
Näkymä tilaan 202.1

Kuvat 6.96-6.97 (yllä ja keskellä)
Näkymiä toimistotilaan 203.2. Tilaan on tehty hallitsevia sähkökouruasennuksia.
Kuva 6.98 (vieressä)
Toimistohuoneen ikkunaseinää.

Toimistohuoneet 202.1, 203.1-203.3

Gunnar Nordström suunnitelmien (1953) mukaan rakennetuissa tiloissa on tehty tilamuutoksia. Tila 203.2 on muodostettu purkamalla kahden pienemmän toimistotilan väliseinä. Entinen varaosavaraston johtajan toimistotila 202.1 on alkutilanteessa sijoittunut varaosavaraston konttoritilan kulmaan ja siinä on suunnitelmissa puurakenteiset lasiseinät. Tila on rakennettu ilmeisesti uudelleen vuoden 1958 muutostöiden yhteydessä, joissa viereinen konttoritila jaettiin pienemmiksi toimistohuoneiksi ja toimistokäytäväksi. Tilojen 203.3 ja 203.2 välille on avattu uusi oviaukko.

Lattia:

- Lattiamateriaalina on "tammitavuparkettia" vanhan toimisto-osan mallin mukaan.
- Kapeat puiset lakatut lattialistat, seinien vanereita ei viety lattiaan asti, vaan jätetty noin 10 cm rako.

Seinät:

- Seinämateriaalina on käytetty filmiliimattu venevaneri, kuten päädyn toimistotiloissa. Seinät ovat oletettavasti petsattu ja lakattu vanhan mallin mukaan Seinien yläosissa sijaitsevat uudehkot ilmanvaihto ritilät.
- Väliseinät ovat puulasiseiniä, jotka on verhoiltu filmiliimatulla vanerilla.
- Seinärakennetta on rikottu asentamalla vanerin "sisään" sähkökouruja seinille.

Katto:

- Valkoinen alakatto on tehty 450x450 alakattolevyistä. Levyjen reunat on viistetyt ja asennettu puskuun. Samaa kattomateriaalia on käytetty myöhemmin 1958 laajennusosan käytävällä. Todennäköisesti katto ei ole alkuperäinen vaan uusittu myöhemmän kyseisen remontin yhteydessä.
- Suurimman tilan kattomateriaalina on luultavasti käytetty 600x600 kokoisia Insuliitti-levyä, joka on maalattu valkoiseksi ja asennettu puskuun.
- Kattolistat ovat korkeat ja profiloituneet kuten muissakin toimistolaajennuksen tiloissa.

Ovet:

- Puu-umpiovet, joiden pinnassa puuviilu. Ovilla on vaaka- koristeaihe. Ovilla on koristeelliset pyöreät listoitukset. Ovien heloitukset ja lukitukset on uusittu.
- Toimisto-osassa ovet käytävälle sekä toimistojen väliset ovet ovat kymmenen ruutuisia puulasiovia, joiden alaosan tuuletusritilä on peitetty vanerilla.
- Toimiston väliovista yksi on vaihdettu uudehkoon yksiruutuiseen puulasioveen.
- Yksi ulkoikkunoista on korvattu valkoiseksi maalatulla puulasiovellä. Ovi toimii hätäpoistumistienä. Siitä on pääsy teräskierreportaalle. Muutos on tehty vuonna 2010.

Ikkunat:

- Toimistotiloista on yksiläiset avattavat yläikkunat käytävän puoleisella seinällä koko seinän leveydeltä.
- Kaikki toimistotilojen ulkoikkunat ovat puukarmisia kaksipuitteisia ikkunoita. Ikkunoiden keskivaiheilla on kaksi ruutuinen sisään ulos- aukeava kippi-ikkuna tilojen tuuletusta varten. Ikkunan reunassa on kiinnityskoukun näköinen metallinen osa ja itse ikkunankarmissa on reikä. Oletettavasti nämä osat liittyvät ikkunoiden ulkopuolella olleiden markiisien toimintaan.
- Ikkunoiden edessä on matalat alkuperäiset lämmityspatterit joiden takana on puinen seinien sävyyn lakattu ikkunapenkki. Ikkunasyvennys on listoitettu useammalla koristeellisella muotolistalla. Ikkunasyvennyksissä on myös puiset sisennetyt verholaudat

Valaisimet:

- Toimistotiloissa on ripustetut uudehkot toimistovalaisimet, joiden materiaalina on valkoiseksi maalattu pelti.

Kuvat 6.99-6.100

Kaksi näkymää toimistohuoneesta 203.3; kohti ikkunaseinää ja käytävän vastaista väliseinää.

Kuvat 6.101-6.102 (yllä)

Tila 201.1

Kuva 6.103

Tila 201.4

Kuva 6.104

Tila 201.3

Toimistohuoneet 201.1, 201.3, 201.4

Vuonna 1958 rakennettua Matalasalmenkadun suuntaista toimistovyöhykettä jatkettiin edelleen arkkitehti Matti Finellin ja rakennuspäällikkö L.R.Österin suunnitelmien mukaan. Laajenuksessa seurattiin aiempien suunnitelmien perusratkaisuja rakennusosia ja detaljeja myöten. Aiemmin rakennettua kokoonpanohallin välipohjaa valettiin muutosalueella lisää. Toimiston puolella seinäpinnat rakennettiin vanhojen toimistotilojen mallin mukaan vanerista. Lattiapinnoitteena käytettiin "tammitavuparkettia" vanhan toimisto-osan mallin mukaan. Matalasalmenkadun puoleisiin ikkunoihin tehtiin toimistolaajennuksen johdosta muutoksia. Tilat ovat muuttuneet jonkin verran lukuisten pienten muutosten kautta, mutta ovat materiaalimaailmaltaan edelleenkin hyvin yhtenäiset, mikä varmaankin johtuu tilojen suunnittelussa huomioon otetusta muuntojoustavuudesta. Samoja seinärakenteita ja ovia on siirretty ja ilmeisesti käytetty jossain toisissa kohdissa uudestaan. Eroa rakennusosien detaljikassa ei juurikaan ole havaittavissa Nordströmin laajennusosaan nähden. Seiniin on myöhemmin jyrskitty reittejä vaneriin sähkökouruille ja muille asennuksille.

Kuva 6.105-6.107 (alla)

Toimistohuoneissa on 1950-luvun riippuvat kattovalaisimet.

Alla oikealla toimiston ikkunaseinän yksityiskohtia.

Lattia:

- "Tammitavuparkettia" vanhan toimisto-osan mallin mukaan.
- Kapeat puiset lakatut lattialistat, seinien vanereita ei viety lattiaan asti, vaan jätetty noin 10 cm rako.

Seinät:

- Filmiliimattu venevaneri, kuten päädyn toimistotiloissa. Petsattu ja lakattu. Vanerijako kaikkialla samanlainen. Vanerijako toteutettu ottaen väliseinien ikkunajaon huomioon. Ikkunan sijainti alemman vanerin yläreunasta ylöspäin.
- Vanhat pistorasiat peitetty muotoon leikatuilla vanerinpalasilla

Katto:

- Tilassa 201.3 valkoinen alakattolevy, "korkkikuvioitu" pinta
- Kattolistat ovat korkeat ja profiloituneet kuten muissakin toimistolaajennuksen tiloissa.

Ovet:

- Kaikki ovet ovat puulasiovia joiden alaosassa on koristeellinen tuuletusrilä. Joissakin ovissa ritilä peitetty vanerilla.

Ikkunat:

- Toimistotiloista yläikkunat käytävälle.
- Kaikki toimistotilojen ikkunat puukarmisia kaksipuitteisia ikkunoita. Ikkunoiden keskivaiheilla kaksi ruutuinen kippi-ikkuna tuuletusta varten
- Ikkunoiden edessä matalat patterit ja puiset lakatut ikkunapenkit
- Puiset sisennetyt verholaudat
- Profiilistoitus syvennyksissä

Valaisimet:

- Tiloissa on 201.3 muista itäsivun toimistotiloista poiketen luultavasti alkuperäiset 1950-luvun lopun ripustetut toimistovalaisimet. Valaisimet on kiinnitetty teräskupujen avulla kattoon. Valaisimien detaljit ovat kiillotettua terästä ja lasiosat ovat opaaliasia.

Kuva 6.108-6.109 (yllä)
Näkymät tilaan 200.1

Kuva 6.110
Toimistohuone 200.2

Kuva 6.111
Näkymä kohti toimistohuoneen 200.3 sisälaseinää.

Toimistohuoneet 200.1- 200.3

Toimistotilojen laajennus on rakennettu 1987 arkkitehti Timo Mannosen suunnitelmien pohjalta. Tilat rakennettiin vanhan mallin mukaan, joten laajennusosa näyttää ensisilmäyksellä hyvin samanlaiselta kuin aikaisemmat laajennukset. Yksityiskohdiltaan 80-luvun laajennusosa eroaa aikaisemmista laajennuksista huomattavasti. Tilojen toteutus ei ole yhtä hienostunut kuin 1950-luvulla toteutettujen laajennusten: detaljointi on kömpelömpää ja yksinkertaisempaa esimerkiksi listoitusten osalta.

Tilaan rakennettiin myös poistumisporras ensimmäisestä kerroksesta. Toimistohuoneiden nykyinen tilajako on 1980-luvun suunnitelmien mukainen

Lattia:

- Lakattu tammiparketti
- Seinävanerit toisin kuin vanhemmissa osissa viety lattianrajaan asti. Kapeat lakatut puujalkalistat.

Seinät:

- Seinät ovat filmiliimattua venevaneria, kuten päädyn toimistotiloissa. Ne on petsattu ja lakattu. Vanerijako poikkeaa muista laajennusosan tiloista.
- Puulasiväliseinien listoitukset ovat yksinkertaisempia kuin muissa toimistotiloissa (suorat, kapeat peitelistat).
- Tilaan on rakennettu uusia teräslasiseinäkkeitä, joiden lasi on rautalankalasia.

Katto:

- Valkoinen alakattolevy, ”korkkikuvioitu” pinta, levyreunat viistetty
- Kattolistat kapea, valkoiseksi peittomaalattu puulista

Ovet:

- Ovet ovat pääosin lakattuja puulasiovia, 8-ruutuinen malli (kuten toimistotilat yleensä). Suorat, kapeat peitelistat puuta.
- Ovi poistumisportaaseen vasikallinen teräsrakenteinen lasiovi, lasitus rautalankalasia

Ikkunat:

- Toimistotiloista yläikkunat käytävälle.
- Kaikki toimistotilojen ikkunat kaksinkertaisia puuikkunoita. Ikkunoiden keskivaiheilla kaksiruutuinen kippi-ikkuna tuuletusta varten
- Ikkunoiden edessä matalat patterit ja puiset lakatut ikkunapenkit. Ikkunapenkit ovat ohuempia ja puutavara vaaleampaa kuin muissa toimistolaajennuksen tiloissa.
- Puiset verholaudat samassa tasossa seinäpinnan kanssa
- Profillistoitus syvennyksissä

Pilarit:

- Tilassa 200.1 vaneriverhoiltu teräsbetonipilari

Valaisimet:

- Tiloissa ripustetut toimistovalaisimet 1980-luvun malli, kiinnityskupit muoviva

Varusteet:

- Tilassa 200.1 muualta rakennuksesta siirretty 1940-luvun G. Nordströmin suunnittelema teräsnaulakko

LVIS:

- Alakattoon upotetut tulo- ja poistoilmaelimet
- Tiloissa sähkökouruja, ripustettuja kaapelihyllyjä ja lattialuukkuja asennuksia varten
- Matalat patterit, 1980-l tyyppi. Sijoittuvat kokonaan ikkunautojen alle.

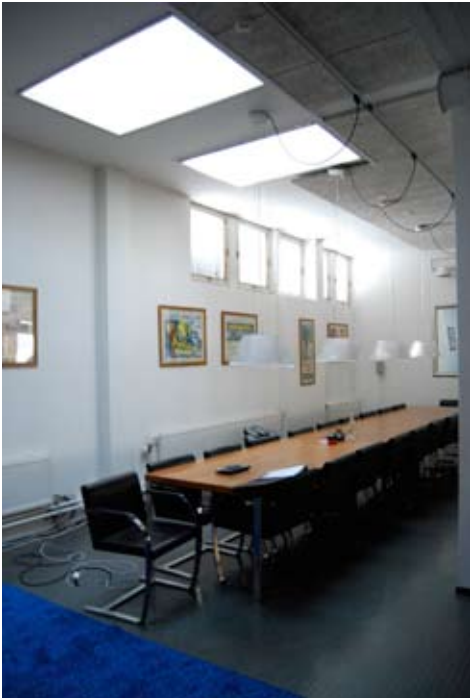
Kuva 6.112

Näkymä toimistohuoneesta 200.2 kohti tilaa 200.1

Kuvat 6.113-6.114

Kolmannen kerroksen toimistoilojen ikkunat.

Kuvat 6.115-6.116

Neuvotteluhuoneen kattoikkunat.

Kuvat 6.117-6.118 (oik.)

3. kerroksen toimistolaajennuksen aputilojen ovia 1960-luvulta.

KOLMANNEN KERROKSEN TOIMISTOTILAT

Also Starring'in toimitilat - ent. 1960-luvun toimistolaajennus

Kolmannen kerroksen toimistolaajennus rakennettiin arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co:n suunnitelmien mukaan vuonna 1965. Koko kolmas kerros lukuun ottamatta torniosaa ja teknisiä tiloja suunniteltiin toimistotiloiksi. Tilat olivat Fordin käytössä 90-luvulle asti. Tällä hetkellä kolmannen kerroksen tilat ovat tuotantoyhtiö Also Starringin käytössä.

Kolmannen kerroksen toimistotilat ovat alun perin koostuneet erillisistä toimistotiloista. Suurin osa väliseinistä on kuitenkin ajan myötä purettu ja tila on muutettu avokonttoriksi. Materiaalimaailmaltaan kolmannen kerroksen toimisto-osat suunniteltiin 1960-luvulla alakerran toimistotiloista poikkeaviksi - tilat olivat ilmeeltään vaaleita ja puumateriaalia (tammi) käytettiin vain yksityiskohdissa. Tilojen nykyinen ilme ja käytetyt materiaalit edustavat kuitenkin 1990-luvun lopun - 2000-luvun alun ratkaisuja. Kokonaisvaltaisen muutostyön suunnittelijat eivät ole tiedossa.

Lattia:

- Kolikkokumimatto, harmaa.
- Wc-tiloissa keraaminen laatta, uusittu

Seinät:

- Maalatut kiviaineiset seinät.
- Seiniin upotettu useampi lasiovinen palopostikaappi.
- Teräsrakenteisia jakoseinäkkeitä, lasilankku

Katto:

- Lautamuottia vastaan valettu betoni, maalattu valkoinen.
- Paracem- levyä äänen vaimennukseen, maalattu valkoinen.

Ovet:

- Avokonttoriksi muutetun tilan harvat väliovet ovat pääasiassa nykyaikaisia laakaovia
- Porrashuoneiden ovet 1960-luvun teräspalo-ovet, lasitus rautalankalasia
- Teknisten tilojen ovet 1960-luvun maalattuja teräsrakenteisia umpiovia

Ikkunat:

- Kaikki toimistotilojen ikkunat ovat keskeltä sarannoituja puuikkunoita (1960-l). Yksi-puitteisissa ikkunoissa on kaksinkertainen lasitus. Sisäpuolen lasituslistat ovat tammea. Ulkopuolen lasituslistat osassa ikkunoita maalattua metallia, osassa puuta. Ikkunoiden alareunassa näyttävä kromattu kahva ikkunoiden avaamista varten.
- Ikkunapenkit olettavasti uusitut, maalattu valkoinen. Ikkunoiden alapuolen lämmityspattereissa kotelointi. Ikkunapenkin päällä patterin kohdalla ritilä.
- Sisäpuolen suorat peitelistat peittomaalattua puuta.
- Kokoustilassa kolme alkuperäistä kattoikkunaa, joita ei pääse lähemmin tarkastelemaan. Ikkunoissa ala- ja ylälasit. Alalasi on metallinen kiinnitysmekanismi joka sivulla.

Valaisimet:

- Uusitut loisteputkivalaisimet.

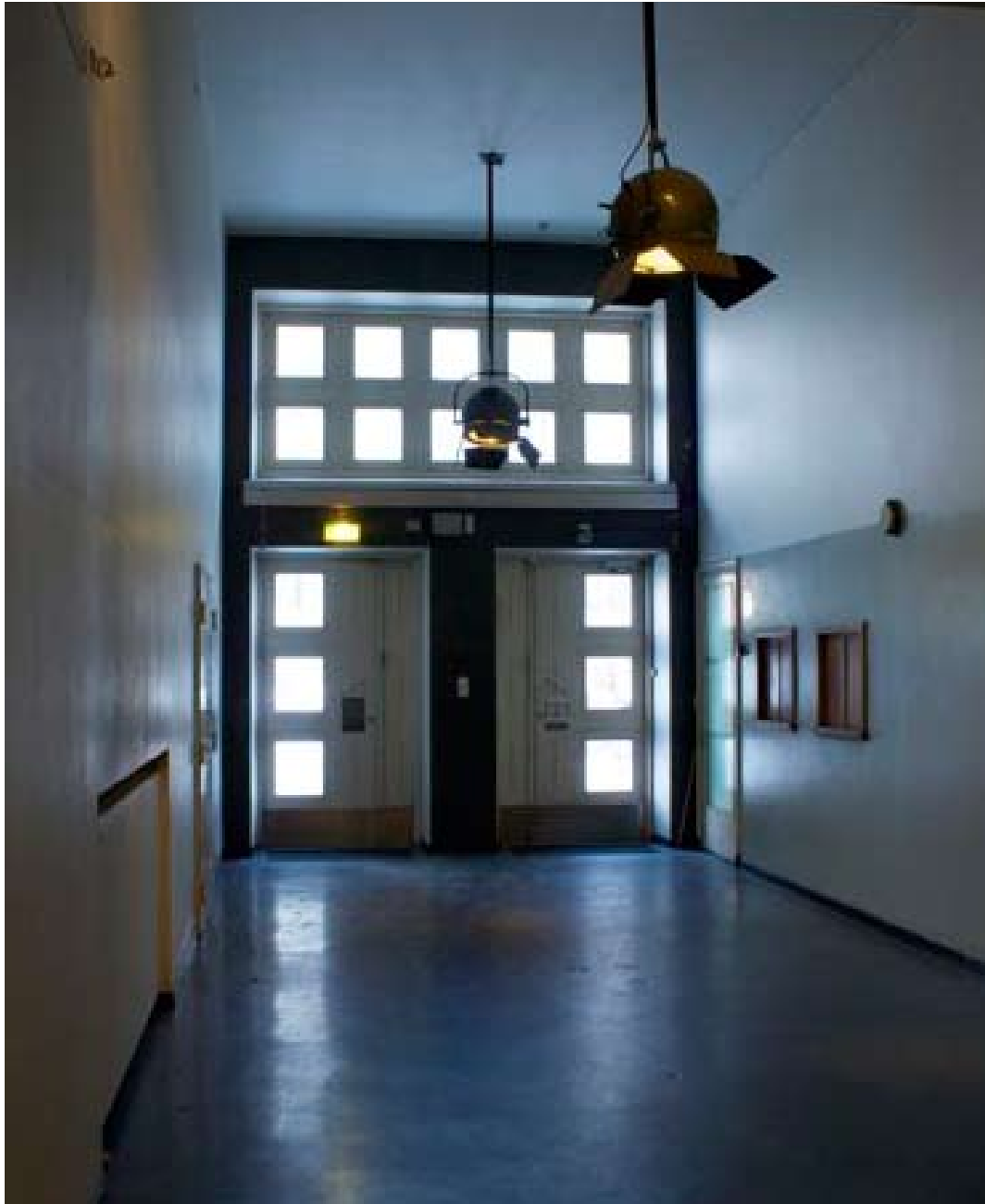
LVIS:

- katossa kulkevat, näkyvät ilmanvaihtokanavat

Kuvat 6.119-6.120

Yläkuvassa näkymä kulman toimistotilaan. Alapuolella yleisnäkyvä avokonttorin toimistokäytävältä.

Tehtaan työntekijöiden sisääntulohalli 106.1

Sisääntulohallin tilajärjestelyt ja yhteydet ovat lähellä alkuperäistä tilannetta. Vuoden 1965 muutostöiden yhteydessä tilaan avattiin uusi tavarahissi, samalla oviseinää tehdashalliin siirrettiin alkuperäisestä sijainnistaan eteenpäin. Nykyisin tätä entiseen nosturihalliin johtava sisäänkäyntiä on edelleen siirretty eteenpäin. Ovet ja lasiseinä ovat nykyaikaisia, tehdasvalmistetuista profiileista koottuja maalattuja teräsrakenteita. Kokonaisuutena sisääntulohallin tila on ilmeeltään kuitenkin hyvin säilynyt. Nykyisin tila toimii pääasiassa sisäänkäyntinä 3. kerroksen toimistotiloihin.

Lattia:

- Musta mosaiikkibetonilattia, jakolistat sinkkiä; alkuperäiset. Jalkalistat mustaa mosaiikkibetonia

Seinät:

- Maalattut kivipintaiset seinät. Alaosa maalattu mintunvihreä, yläosa valkoinen; puoli-himmeät pinnat
- Seinässä kaksi puista saranoitua lakattua luukkua entiseen ensiaputilaan.

Katto:

- Sileä, maalattu valkoinen.

Ovet:

- Lasiaukolliset, puurakenteiset ulko-ovet. Ovilehdet uusittu vanhan mallin mukaan. Ovessa graniittikynnykset.

Ikkunat:

- Ulko-ovien yläpuolella pieniruutuiset puuikkunat, peittomaalattut- Lasitus läpikuultava kuvio-lasi.

Valaisimet:

- Riippuvalaisimet, suunnattava "valonheitinmalli"

Kuva 6.121 (vas.)

Näkymä kohti sisäänkäyntihallin pääovia.

Kuva 6.122 (oik.)

Porras B sisäänkäyntihallissa.

Sisääntulohalliin liittyvä ensiaputila 106.2

Sisääntulohalliin liittyvässä korkeassa ensiaputilassa on alkuperäisinä säilyneitä seinäpintoja ja rakennusosia. Näitä ovat muun muassa tilan ovet, asiointiluukut eteishalliin, tilan ikkunaseinä ja laatoitetut seinäpinnat.

Lattia:

- Tilan lattia sininen vinyylilaatta
- Wc-tilassa kaksivärinen klinkkerilattia
- Jalkalistat tummanruskea klinkkeri, vinyylilaattalattian kohdalla lisäksi lakattu mattoista puuta

Seinät:

- Laatoitetut seinäpinnat valkoinen, keraaminen laatta; suorat reunat, tiililimitys puskusaumaan, alkuperäinen pintamateriaali

Katto:

- Sileä, maalattu pinta turkoosinsininen

Ovet:

Väliovi sisäänkäyntihalliin

- Lasiaukollinen, maalattu puuovi, läpikuultava lasi, 1940-luvun tyyppi
- Maalattu puukynnys, ovismyygi sisäpuolelta laatoitettu

Väliovet wc-tilaan ja varastotilaan

- Peittomaalattut uraovet, 1940-luvun tyyppi
- Painikkeet, lukot ja saranat 1940-luvulla tuotannossa olleita malleja

Ikkunat:

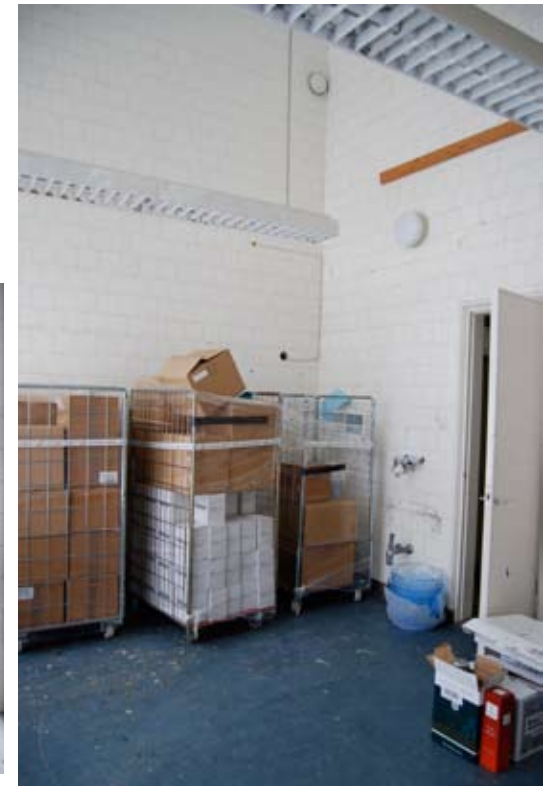
- Korkealla ikkunaseinällä alkuperäiset maalatut puuikkunat, sisälasit vaihtelevia läpikuultavia kuviolaseja

Valaisimet:

- Yksinkertaiset lieriömuotoiset seinävalaisimet
- Katossa riippuvat loisteputkivalaisimet

LVIS:

- Seinillä eri-ikäisiä sähköasennuksia

Kuva 6.123-6.27

Näkymät ensiaputilaan.

Tilan pintoja, materiaaleja ja yksityiskohtia.

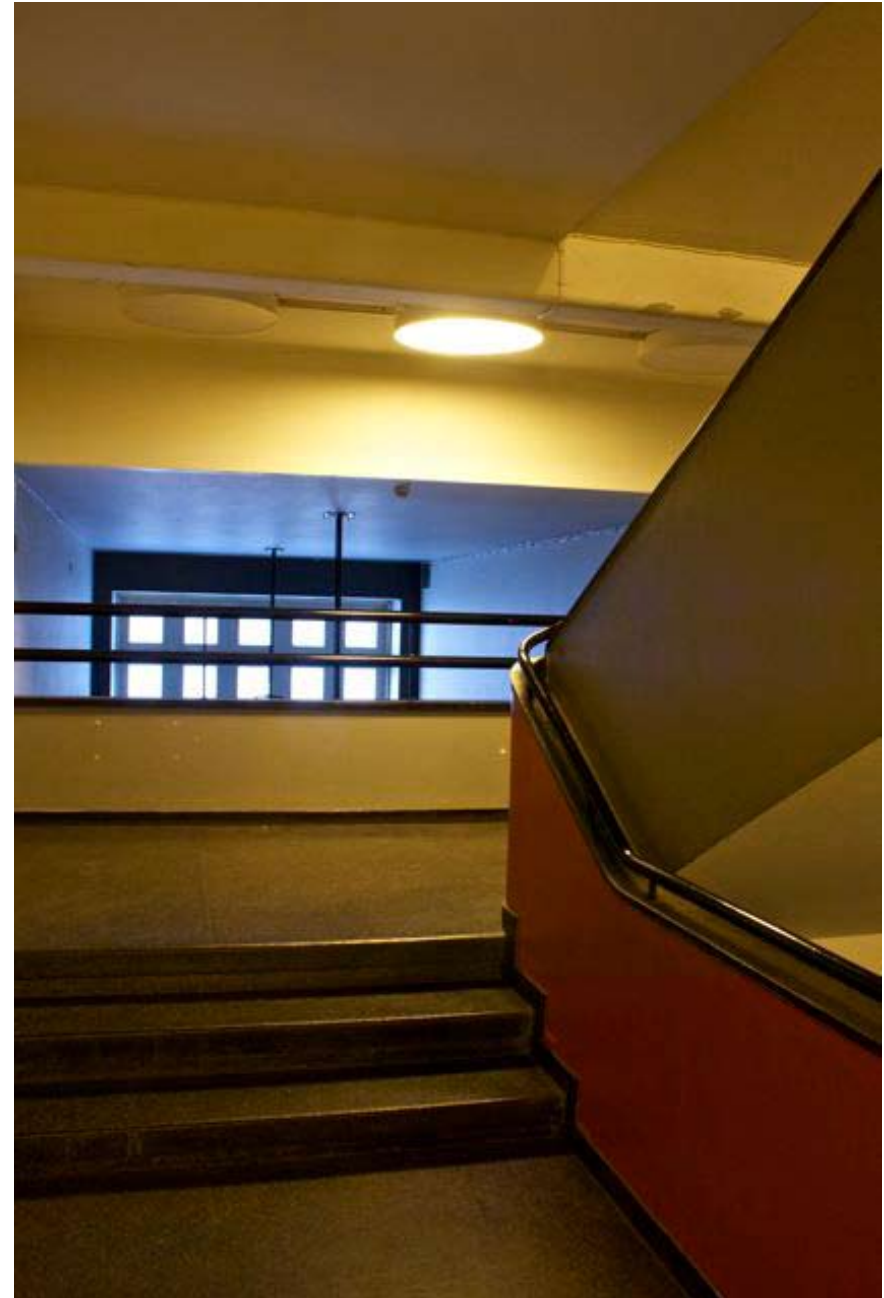

Kuva 6.128

Porras B I. kerroksessa Taustalla näkyvät 2000-luvun uudet teräslasiovet entiseen nosturihalliin.

Kuvat 6.129-6.130

Näkymät portaan välitasanteelta toiseen kerrokseen (vieressä oik.) ja välitasanteelta sisääntulo-halliin.

Porras B

Porras on alun perin ollut tehtaan henkilökunnan käytössä oleva porttas. Portaalle saavutaan katutasolta työntekijöiden sisääntulohallin kautta. Tilasta on suora yhteys sekä entisiin tuotantotiloihin sekä rakennuksen toisen kerroksen entisiin sosiaalitiloihin. Porrashuonetta on laajennettu ja siihen on tehty muutoksia lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä Kurt Simbergin suunnitelmien mukaan vuonna 1965. Näiden rakennustöiden yhteydessä on muun muassa muurattu umpeen ensimmäisen ja toisen porrastason välillä olleet ikkunat tehdashalliin ja lisätty hissi porrashuoneen yhteyteen. Porrashuoneen vanhat väliovet uusittiin 1960-luvulla teräs-lasirakenteisiksi palo-oviksi.

Lattia:

- Lattia on alkuperäinen hiottu musta mosaiikkibetonilattia sinkkisillä jakolistoilla.
- Jalkalistat ovat kuten lattiakin mustaa mosaiikkibetonia ja myös alkuperäiset.

Seinät:

- Maalatu kivi-pintaiset seinät kuten sisääntulohallissa 106.1 Seinien alaosa mintunvihreä, kaiteet oranssinpunainen, kiiltoaste puolihimmeä. Seinien yläosa valkoiset, himmeät.

Katto:

- Sileä, kivirakenteinen, maalattu valkoinen.

Ovet:

- Useita eri aikakausien metalliovia. Ovissa uudet heloitukset.

Ikkunat:

- Kolmannen kerroksen tasolla 4 yläikkunaa eteläsivulla. Puukarmiset keskisaranoidut kippi-ikkunat, kuten koko kolmannen kerroksen toimisto-osassa. Ikkunoiden alareunassa näkyttävä kromattu vipu.

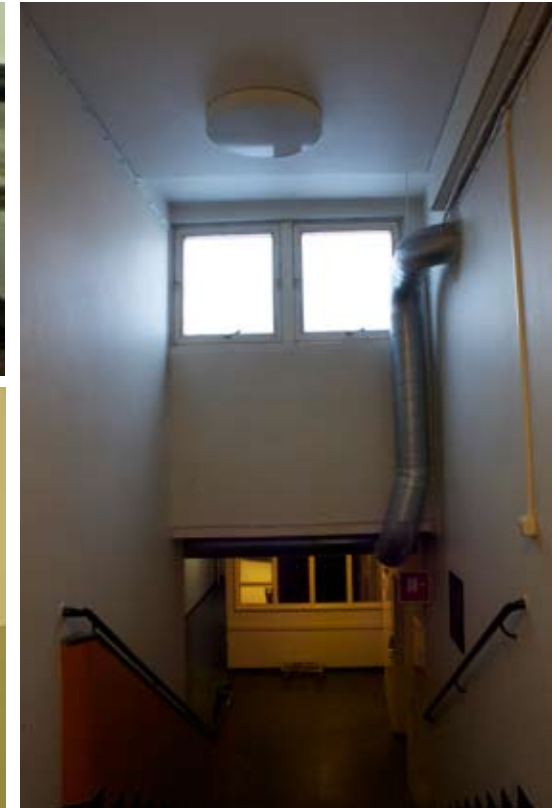
Porras

- Askelmat ja jalkalistat musta mosaiikkibetoni, alkuperäiset
- Väliatasanteiden lattia on alkuperäinen hiottu musta mosaiikkibetonilattia sinkkisillä jakolistoilla.
- Portaan keskikaide on kiviaineinen ja oranssinpunaiseksi maalattu. Kaide on päällystetty samanlaisella mustalla mosaiikkibetonilla kuin lattia. Tämän yläpuolella on käsijohteena tukeva maalattu teräsputkiprofiili. Käsijohde kiinnitetty puuosaan teräksisillä kiinnikkeillä. Kaide edustaa samaa muotokieltä kuin A-portaan kaide, mutta on yksityiskohdiltaan arkisempi.
- toisella puolella seinään kiinnitetty yksinkertainen käsijohde, maalatti teräsputkiprofiili,

Kuvat 6.131-6.132

Portaan kaiteiden yksityiskohtia.

Kuva 6.133

Portaan ylimmän tasanteen ikkunat ovat 1960-luvulta.

Kuvat 6.133-6.134 (yllä)
Näkymät kahteen suuntaan entisestä miesten sosiaalitalasta (nykyinen tila 222.1)

Kuvat 6.135-6.139 (alla)
Tilaan 222.1 liittyvien suihku- ja wc-tilojen yksityiskohtia

2. kerroksen entiset miesten sosiaalitalat

-tilat 222.1-222.9, 212.5, 217.2

Miesten sosiaalitala sijoittui kiinteästi tuotantotilojen ja portaan B yhteyteen. Yhteinäisen pukuhuoneen takaosaan sijoittuivat peseytymistilat. Tilan keskiosaan saatiin alunperin luonnonvaloa kattolyhdyn välityksellä.

1950-luvulla saniteettitiloihin liitettiin lisää wc-tiloja rakentamalla läheisiin tiloihin uusi oviaukko. 1960-luvulla tilan takaosasta lohkaistiin lisätilaa varastoiksi. Merkittävästi tilojen ilme muuttui 1970-luvulla, kun katon korjaustöiden yhteydessä purettiin tilan kohdalta kattolyhty.

Aiemmin yhtenäiset tilat on nykyisin jaettu väliseinillä useampaan tilaan. Pesutiloihin on tehty uusia tilajakoja ja niiden pintamateriaaleja on uusittu. Muutosten toteutusajankohta ei ole tiedossa.

Lattia:

- Harmaa mosaiikkibetoni, jalkalistat vanhoilla seinillä peittomaalattu puu. Suihkutiloissa jalkalistat mosaiikkibetoni. Keskimmäisessä tilassa näkyvissä vanhat lattiakaivojen paikat
- Suihkutilan lattiapinta keraaminen lattialaatta, uusi

Seinät:

- Vanhat pukuhuoneen seinät kiviaineisia, maalattu pinta. Seinillä osittain valkoinen keraaminen laatta (1940-l). Uudet väliseinät levyrakenteisia.
- Wc-tilassa valkoinen keraaminen laatta (1940-l) jakoseinien korkoon asti, seinien yläosat maalatut
- Suihkutilan seinät keraaminen laatta, uusi

Katto:

- Pukuhuonetilassa näkyvät kattopalkit, maalattu kattopinta

Sisäkkunat:

- Kiinteä sisäikkuna wc- tiloihin, rautalankalasi peittomaalatuissa teräskarmeissa. Ikku-nasmyygit laatoitettu (muotolaatta, 1940-l keraaminen laatoitus)
- Sisäikkunat kolmannen kerroksen saunaan maalattu puu, uusi

Ovet:

- Tilan ovi ja viereinen sisäikkuna käytävälle nykyaikainen kevytrakenteinen laakaovi ja kiinteä puuikkuna
- Tilan ovi käytävälle kahteen suuntaan aukeava puurakenteinen "uraovi" (1940-l), peitelistä peittomaalattu puu, pyöreämuotoinen profiili (1940-l). Karmit ja kynnsy puuta.
- Ovi wc-tilaan puurakenteinen lasiovi, röpölinen rautalankalasi, peittomaalattut puukarmit ja kynnsy, ovilehdessä tuuletusaukko. Peitelistä maalattu puu, pukuhuoneen puolella pyöreämuotoinen profiilointi, wc-tilan puolella "aaltoileva". Saranat peittomaalattut, painike kromattu. Ovi rakennettu 1950-luvun alussa.

Kuva 6.140

Näkymä tilasta 222.7 kohti aputilojen väliseinää.

- Wc-eriöiden ovet 1940-l tyyppi, peittomaalattu "uraovi", teräskarmit, peittolistat maalattua puuta, painikkeet ja lukot uusittuja
- Suihkutilan ovi teräsrakenteinen heiluriovi, rautalankalasi. Vedin pyöreä, lakattu koivu ja maalattu teräs
- Wc-tilan ovi teräsrakenteinen heiluriovi, rautalankalasi. Vedin toisella puolella pyöreä, lakattu koivu ja maalattu teräs, toisella puolella tukeva suora kromattu metallivedin. Ovensuljin Abloy, 1940-l tyyppi
- Ovi portaaseen B nykyaikainen laakaovi, samoin väliovet wc- ja varastoiloissa

Valaisimet:

- Wc-tiloissa posliinikantaisia pallovalaisimia, seinä- ja kattokiinnitys

Kiinteät kalusteet:

- uusi minikeittiökaluksu porrasta B lähinnä olevassa tilassa

LVIS:

- Tilan läpi kulkee vinosti kookas pyöreä ilmanvaihdonkanava (1940-l)

Kuva 6.141-6.144

Vasemmalla näkymät ja yksityiskohtia entisestä esimiesten pukuhuoneesta 323.1. Oikealla pesuhuoneen oletettavasti alkuperäinen teräsrakenteinen suihkuseinä. Suihkuhuoneen seinäpinnat ovat uusia.

Kuva 6.145-6.149

Näkymä entisestä naisten pukuhuoneesta ja siihen liittyvästä uudesta saunan pukuhuoneesta. Suihkuhuoneessa on alkuperäiset sisäikkunat ja väliovi. Sauna on rakennettu entisen lepoahuoneen paikalle.

3. kerroksen entiset naisten ja esimiesten sosiaalitulat ja emännän huone-tilat 322.1, 323.1-323.2 ja 324.1-324.9

Kolmannen kerroksen sosiaalituloista esimiesten tilan tilajärjestely on alkuperäinen. Entiseen naisten sosiaalitilaan on rakennettu uusia väliseiniä. Tilaan on rakennettu sauna ja pukuhuoneen takaosasta on erotettu tilaa uutta pukuhuonetta varten. Entisestä naisten sosiaalitulasta on purettu sisäikkunat alemmassa kerroksessa sijainneeseen miesten sosiaalitilaan. Tilan muoto on muuttunut 1970-luvulla kattolyhdyn purkamisen myötä.

Portaaseen B liittyvä emännöitsijän huone (tila 322.1) ilmaantuu pohjapiirroksiin ensimmäisen kerran 1965 muutostöiden yhteydessä. Sen lasiseininen ja -oven detaljit viittaavat kuitenkin aiempaan toteutukseen.

Naisten puku- ja pesuhuone 324.1-324.9

Lattia:

- Harmaa mosaiikkibetoni, jalkalistat mosaiikkibetoni
- Uusilla levyrakenteisilla seinillä jalkalistat puuta

Seinät:

- Maalattut kiviaineiset seinäpinnat, uudet väliseinät levyrakenteisia
- Wc-tiloissa valkoinen keraaminen laatta (1940-l)
- Suihkuhuoneen laattapinnat uusittu, valkoinen keraaminen laatta

Sisäikkunat:

- Sisäikkunat suihkuhuoneeseen kiinteät ikkunat, teräskarmit ja rautalankalasi, ikkunapenkit maalattu betoni (1940-l)
- Sisäikkuna saunasta ent. Miesten sosiaalitilaan kiinteä puuikkuna

Ovet:

- Tilan ovi käytävään 1940-l "uraovi", uusitut painikkeet ja lukko
- Suihkuhuoneen ovi teräsrakenteinen heiluriovi, rautalankalasi (1940-l) vetimet molemin puolin pyöreä puu/metallivedin
- Wc-eriöiden ovet 1940-l tyyppi
- Muut väliovet nykyaikaisia kevytrakenteisia laakaovia, saunan ovi paneeliovi

Työnjohtajien puku- ja pesuhuone 323.1-323.2

Lattia:

- Harmaa mosaiikkibetoni, jalkalistat mosaiikkibetoni

Seinät:

- Maalattut kiviaineiset seinät, kermanvalkoinen ja limenvihreä
- Pesuhuoneessa valkoinen keraaminen laatta tiililimityksellä, 1990-2000l toteutus

Katto:

- Maalattu kattopinta, palkit näkyvissä

Sisäikkunat:

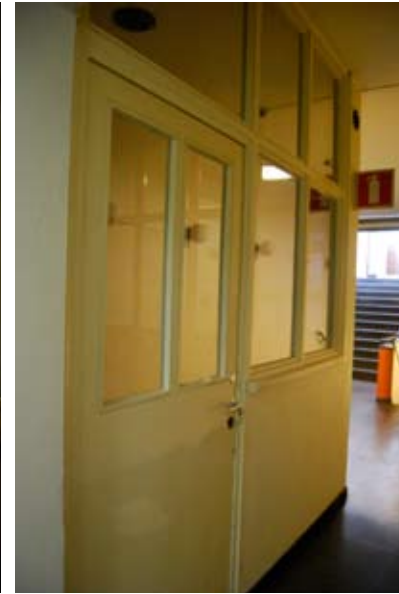
- Käytävän vastaisen seinän yläosassa kiinteät sisäikkunat puuta, peitelistat pyöreämuotoinen profiili (1940-l), peittomaalattuja.

Ovet:

- Tilan ovi peittomaalattu puinen huultamaton "uraovi" (1940-l). Peitelistat peittomaalattua puuta, pyöreämuotoinen profiili (1940-l) Kynnys maalattu puu ja puutralli upotettuna mosaiikkibetonilattiaan. Saranat peittomaalattu, pyöreäpäiset. Painikkeet ja lukot uusia.
- Pesuhuoneen ovi teräsrakenteinen lasiovi, läpikuultava rautalankalasi. Ei heilurioitminen, peittomaalattut 3-osaiset saranat. Vedin ulkopuolella suora kromattu vedin, sisäpuolella pyöreä lakattu koivu/teräs. Ovipumppu Abloy 1940-l malli. Ovesa rullasalpa. Kynnys mosaiikkibetonia.

Varusteet:

- Pukuhuoneessa teräsnaulakko (1940-l)
- Pesuhuoneessa pyöreästä teräsputkesta ja paksusta raakalasisista rakennettu suihkuseinä (1940-l)

Kuva 6.150-6.151
Emännän huoneen lasiseinien ja oven yksityiskohtia.

Emännän tila 322.1

Lattia:

- Musta mosaiikkibetoni, kuten porrashuoneessa B, jalkalistat mustaksi peittomaalattu puu

Seinät:

- Tilassa lasiseinät peittomaalattua puuta, peitelistat pyöreämuotoinen profiili (1940-l käytössä ollut tyyppi). Laseissa peilikalvo. Seinissä avattava pieni asiointiluukku. Seinien alaosat umpinaiset, levyrakente.

Ovi:

- Huullettu ikkunaovi peittomaalattua puuta, peitelistat 1940-luvulla käytettyä tyyppi (pyöreämuotoinen profiili). Ikkunaoven lasituslistoissa urat. Saranat peittomaalattut, suippopäiset. Oven painikkeet ja ovensuljin uusia. Ei kynnystä.

Varusteet:

- Katossa pieni verhoakisko

LVIS:

- tilassa myöhemmin rakennettuja IV-asennuksia
- sähköasennukset 1960-l ?

Ent. työväen ruokailutilan eteinen, tornin kierreporras 3.-4. kerros

Tilan nykyinen ilme vastaa pääpiirteittäin alkuperäistä toteutusta. Tornin kierreportaasta purettiin vuoden 1965 lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä koilliseen avautuneet ikkunat. Tilan ovi työväen ruokailutilaan on 1940-luvun puurakenteinen puu-lasiovi, pariovi porrashuoneeseen B on rakennettu 1960-luvulla. Tilassa on alkuperäinen ruokahissi.

Lattia:

- Musta hiottu mosaiikkibetoni, jalkalistat musta mosaiikkibetoni

Seinät:

- Maalattut seinäpinnat

Katto:

- Maalattut kattopinnat

Ovet:

- Tilan ovi portaasta B teräsrakenteinen maalattu lasipariovi, lasitus rautalankalasi. Hitsatut saranat, vetimet teräs ja kirkas akryylimuovi. Ovensuljin mallia "Yale", 1960-luku

- Ovi ent. Työväen ruokailutilaan ks. ko ovi

- Ovi portaan alustilaan maalattu huultamaton puurakenteinen "uraovi" (1940-l)

- Ulko-ovi katolle peittomaalattu puuovi, kapea pystysuuntainen paneeliverhous

Porras:

- Porrasaskelmat musta hiottu mosaiikkibetoni, jalkalistat musta mosaiikkibetoni

- Käsijohde pyöreä teräsputkiprofiili, peittomaalattu, taivutettu

Koneet:

- Alkuperäinen ruokahissi

Valaisimet:

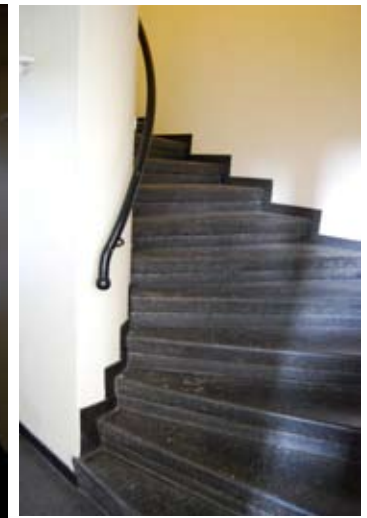
- Portaassa uusi seinävalaisin

Kuva 6.152 (yläkuva)

Porras ja käsijohde tornin välitasanteella.

Kuvat 6.153-6.155 (oik..)

1960-luvulla rakennettu ovi portaaseen B ja 1940-luvun puurakenteinen lasiovi työntekijöiden ruokasaliin. Porras ja käsijohde 3. kerroksessa.

Kuvat 6.156-6.157 (ylärivi)
Näkymät kohti tilan ikkunaseinää ja takaseinää.

Kuvat 6.158-6.159 (oik.)
Tilan kattomailmaa ja alkuperäinen peittomaalattu jalkalista.

Työväen ruokailutila, tornin 3. kerros

-tila 317

Tilassa on muurattu umpeen 1965 lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä kaksi koilliseen avautunutta ikkunaa.

Työväen ruokailutilana alunperin toiminut tila muutettiin neuvottelu- ja toimistotilaksi 1970-luvulla. Tilasta on purettu ruuan tarjoiluun liittyneet kalusteet ja järjestelyt. Tilan etuhuoneessa (josta kuljetaan tornin kierreportaaseen) on jäljellä tornin alkuperäinen ruokahissi.

Tilaan on rakennettu entisen tarjoilutilan paikalle pieni varastotila. Lattian alkuperäisen mosaiikkibetonipinnan päälle on liimattu tekstiilipäällysteistä mattolaattaa, samoin seinäpintoihin. Muutoksista huolimatta tilassa on myös alkuperäisiä säilyneitä rakennusosia (tilan pääovi, ikkunat, jalkalistat).

Kuvat 6.160-6.161

Ikkunaseinä ja sen yksityiskohtia entisessä työntekijöiden ruokailutilassa.

Lattia:

- Alkuperäinen lattia harmaa mosaiikkibetoni, jalkalistat sinkkiä; päälle liimattu keltainen tekstiilimattolaatta. Jalkalistat peittomaalattu puu, listan yläreunassa pyöreä profilointi (1940-l). Uudella väliseinällä suora, peittomaalattu puujalkalista

Seinät:

- Maalattu kiviväriset seinät. Yhdellä seinistä tekstiilipäällyste.

Katto:

- Kiviaineinen maalattu kattopinta, näkyvät palkit. Palkkiväleihin lisätty akustiikkalevyjä

Ikkunat:

- Sisään-ulos –aukeavat kaksipuitteiset puuikkunat. Kuten toisen kerroksen entisessä toimistohenkilökunnan ruokailutilassa, mutta ikkunat ovat peittomaalattu. Avattavissa tuuletuspuitteissa rikkoutuneita vanhoja avausmekanismeja ja heloja, korvattu työntösalvoilla. Ikkunapenkki levyrakenteinen, rakennettu patterin taakse. Ikkunat sijoittuvat seinäsyvennykseen, peitelistat yksinkertaiset, neliön muotoiset.

Ovet:

- Tilan ovi kahteen suuntaan avautuva ("kaksikaistainen") pariovi puuta, peittomaalattu, lasiovi jossa ruutujako. Helat lukuun ottamatta painikkeita 1940-l rakennuksessa käytettyjä tyyppisiä. Laseissa läpikuultava maali, jääkukkalakka? Peitelistat (1940-l) ja kynnykset peittomaalattua puuta.

- Tilaan jälkeen päin rakennetun pienen varastotilan ovi nykyaikainen laakaovi

LVIS:

- Ikkunan edessä maalattu levyradiaattori

- Katossa runsaasti näkyvillä olevia ilmanvaihtokanavia ja –päätelaitteita sekä kaapelihyllyjä.

- Lattiassa lattiarasia sähköasennuksia varten.

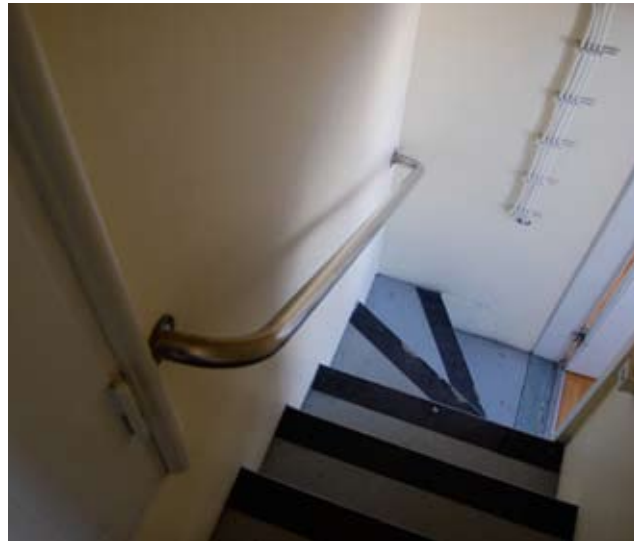

Kuvat 6.163-6.164

Tornin nykyinen tila ja sen ikkunaseinä. Oikeanpuoleisessa kuvassa näkymä kohti entistä keittiön paikkaa.

Kuvat 6.165-6.167

Portaat tornin neljännestä kerroksesta pieneen wc-tilaan. Wc-tilan ovet ja kalusteet.

Entiset keittiön ja naisten ruokailutilat tornin 4. kerroksessa

- tila 401.1

Tornin neljänteen kerrokseen sijoittui 1940-60-luvuilla keittiön tilojen lisäksi pieni, naisille varattu ruokailutila. Vuonna 1965 lisäkerroksen rakentamisen yhteydessä keittiön tiloja laajennettiin tornin neljännessä kerroksessa. Ruokailutilan kohdalle rakennettiin keittiön varastotiloja. Keittiö on sittemmin purettu (1970-l) ja tornin tila on muutettu toimisto- ja neuvottelutilakäyttöön. Tilan nykyinen ilme lienee kuitenkin lähinnä 1990-luvulta. Tornin neljännen kerroksen ikkunat on uusittu nykyaikaisiksi puu-alumiinirakenteisiksi ikkunoiksi.

Entisistä keittiön tiloista on jyrkkien portaiden kautta yhteys ylätilaan, johon sijoittuvat hissin konehuone ja pienet wc-tilat.

Lattia:

- Tammiparketti, kuten toisen kerroksen kabinetissa. Jalkalistat puuta, h=35mm, ei profiloiteja

Seinät:

- Maalattut kiviaineiset seinäpinnat, taitettu valkoinen

Katto:

- Alakatto T-listakannatteinen akustoiva nykyaikainen alakattojärjestelmä

Ikkunat:

- Puu-alumiini-ikkunat, kaksipuitteiset; uloin puite alumiinia, sisäpuite puuta. Sisälasi 2k umpiolasielementti. Kiviaineiset maalattut ikkunapenkit, entisen keittiön kohdalla ikkunapenkit ohutta tehdasmaalattua rakennuslevyä. Peitelistat teollisesti maalattuja puulistoja, ei profiloiteja. Ikkunoissa sälekaihtimet

Ovet:

- Tilan ovi nykyaikainen kevytrakenteinen laakaovi

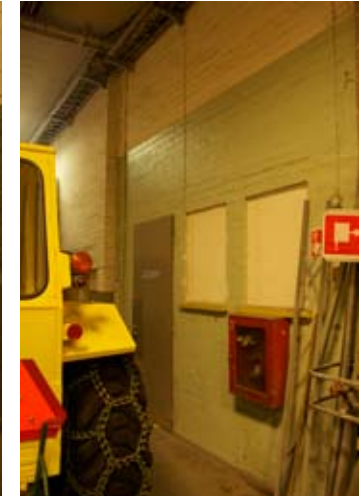
Hissi:

- Alkuperäinen 1940-luvun ruokahissi

Kuvat 6.168 -6.169

Näkymä tornin tilaan. Vasemmalla ovi yläkertaan vievään portaaseen. Oikealla näkymä portaan päättenä olevaan pieneen wc-tilaan.

Kuvat 6.170 -6.172

Näkymä pesu- ja voiteluboxeille. Keskimmäisessä kuvassa sisäänajokaistan seinään sijoittuva luukku. Oikean puolimmaisessa kuvassa entisen kuljettajien tilan tikitut ikkuna-aukot ja väestönsuojan ovi.

Kuvat 6.173 -6.176 (alla)

Kuvissa vahtiputkan yksityiskohtia tilan 105.I puolelta.

Entiset sisään- ja ulosajo ja "vahtiputka" - tilat I05.1, I05.2 ja I05.3

Tehtaan sisään- ja ulosajoväylien keskelle sijoittuu "vahtiputka" josta käsin on valvottu ajoliikennettä tehtaaseen. Vartijan tilan yhteyteen sijoittui hissiyhteys ylempiin kerroksiin ja betoniaskelmat hissiltä molemmille ajokaistoille. Nykyisin kaistoista toinen on jaettu väliseinillä varastotilaksi. Kaistojen kääntöovet on korvattu nykyaikaisilla nosto-ovilla. Osa vartijan tilan ikkunoista on peitetty rakennuslevyillä.

"Vahtiputkan" jälkeen tila on avautunut aiemmin suoraan tehdashalliin, jonka pohjoispäädyssä on ollut autoille pysäköintipaikkoja. Nykyisin tilasta muodostuu halli, johon aukeavat autojen pesu- ja voiteluosastot, ja josta on ajoyhteys luiskaa pitkin toisen kerroksen parvelle. Tilasta kuljetaan myös väestösuojatiloihin. Siihen ovat aiemmin avautuneet myös autokuljettajien päivystyshuoneen sisäikkunat.

Lattia:

- Ajoväylillä betoni, käsittelemätön. Jalkalistas peittomaalattu puu (?).
- "Vahtiputkan" lattia maalattu betoni

Seinät:

- Maalatus betonirakenteiset seinät, slammatut tai maalatus tiiliseinät
- Uudet kevytrakenteiset väliseinät eivät ulotu kattoon saakka, maalatus

Katto:

- Maalattu kiviaineinen kattopinta

Ovet:

- Ajokaistojen ulko-ovet alumiiniset nosto-ovet
- "Vahtiputkan" ovi peittomaalattu puuovi (1940-l), lasiaukollinen ovi, jonka ulkopuolella pystyprofilointi
- "Vahtiputkan portaiden kohdalla seinän yläosassa huolto-ovi, peittomaalattu paneeli-ovi, pystysuuntainen kapea profiloitu lauta", pyöreät tuuletusaukot (1940-l)
- Ajokaistojen seinissä vanhoja huoltoluukkuja
- Ovet ajokaistoilta näyttelyhalliin poistettu käytöstä, ks. ko tila.

Sisäikkunat:

- Vahtiputkan pyöreän eturaunan ikkunat peittomaalattu puu (1940-l), osassa lasit korvattu rakennuslevyllä .

Portaat:

- "Vahtiputkan" keskeltä ajokaistoille jyrkät maalatus betoniaskelmat, käsijohde pyöreä putkiprofiili, peittomaalattu

Kuvat 6.177 -6.179 (yläriivi)

Vahtiputka tilasta I05.3

Kuvat 6.180 -6.181 (alarivi)

Vahtiputkan ikkunoiden yksityiskohtia.

Koneet:

Hissi

Irtokalusteet:

- "Vahtiputkan" sisällä vartijan pöytäkaluste, peittomaalattu puu.

Kuvat 6.182-6.183
Näkymät autojen voitelutilaan "Smörjningsbox" 105.4

Autojen pesu- ja voitelutilat I05.6 ja I05.4 -"boxit"

Tiloja käytetään edelleen ajoneuvojen kunnostamiseen ja osittain varastointiin. Tilojen järjestely vastaa pääosin alkuperäisissä suunnitelmissa esitettyä. Ei ole varmaa, onko reunimmaisesta "boxissa" toteutettu suunniteltua lasiseinää ja yhteyttä julkisivun puolelle sijoittuneeseen tavarantoimituksen tilaan. Nykyisin tilojen välillä on seinä.

Lattia

- Harmaaksi maalattu betonilattia
- Ritilällinen lattiakaivo tilan keskellä

Seinät

- Seinien alaosassa valkoinen keraaminen laatta. Laatat puskusaumassa ja tiililimityksellä. Laatat alkuperäisiä.
- Laatoitetun seinän yläosassa teräslasiseinä, josta ikkunat viereisiin tiloihin. Lasi läpikuultava
- Seinien yläosa muuten: maalattu kiviaineinen seinä

Katto

- Valkoiseksi maalattu betonikatto.

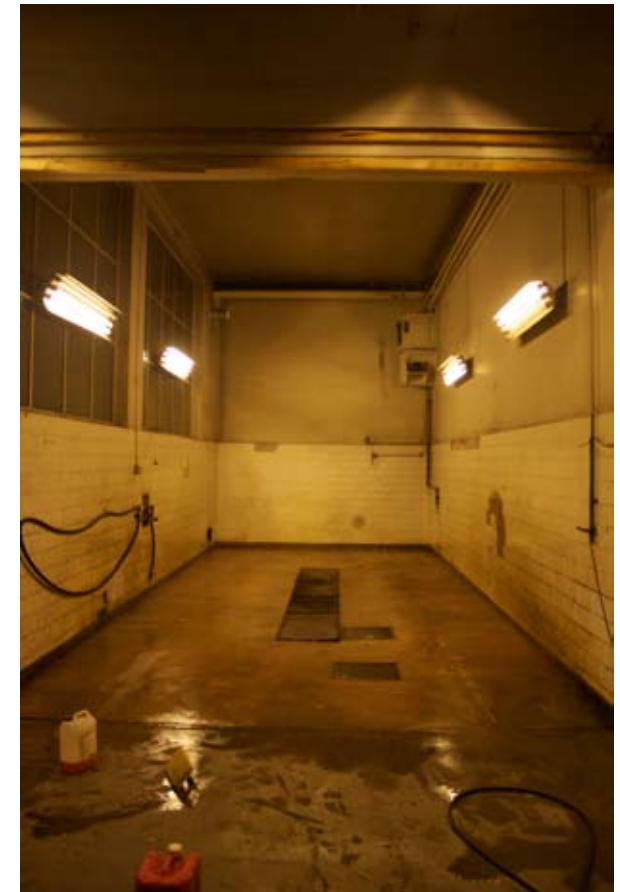
Ovet

- Uudet pariovet kellaritiloihin, puurakenteiset.

Valaisimet

- Seiniin kiinnitetyt loisteputkivalaisimet, uudet

Kuva 6.184
"Tvättbox" I05.6

Kuvat 6.185-6.188 (alla)
Autojen pesu- ja voitelutilojen yksityiskohtia.

Ajoluiska 105.9 toiseen kerrokseen

1950-luvun alussa rakennettu ajoluiska toiseen kerrokseen on myöhemmin jaettu nosto-ovella kahteen tilaan.

Lattia:

- Luiskan laidoissa mukulakivilattia, keskiosassa käsittelemätön betonilattia.

Seinät:

- Alkuperäinen betoninen kaideosa maalattu tummanharmaaksi. Seinien levyrakenteiset yläosat on maalattu valkoisiksi.

Katto:

- Valkoiseksi maalattu betonikatto.

Ovet:

- Uusi ikkunallinen alumiin nosto-ovi toisen kerroksen tiloihin.

Portaat:

- Luiskan toisessa laidassa loivat maalatut betoniporaat.

Valaisimet:

- Katossa uudet teollisuusvalaisimet

Kuvat 6.189-6.190 (vasemmalla)
Ajoluiskan pinnoitteita ja yksityiskohtia.

Kuva 6.191 (vieressä vas.)

Näkymä ajoluisalle 1. kerroksesta.

Kuvat 6.192-6.194 (vier. sivu alarivi)

Väestönsuojatilojen yksityiskohtia

Kuva 6.195 (vier. sivu yläkuva)

Näkymä väestönsuojatiloihin johtavan portaan alatasanteelta kohti tilan väliloivia.

Väestönsuojatilat

Rakennuksen alkuperäiset väestönsuojatilat sijaitsevat sen itänurkassa kellarikerroksessa, näyttelyhallin alapuolella. Niihin johtavat jyrkät betoniportaat tuotantotilojen pohjoispäädystä. Betoniportaiden alatasanteelta kuljetaan suojaovien kautta varsinaisiin suojahuoneisiin. Väestösuojatiloilla ei ole nykyisin varsinaista rauhanaikaista käyttötarkoitusta. Aiemmin niissä on ollut varastotilojen ohella valokuvauslaboratorio ja bändin harjoittelutila.

Lattia:

- Maalattu betonilattia, betonijalkalistas
- Wc- ja suihkutiloissa harmaa mosaiikkibetoni, jalkalistas mosaiikkibetoni

Seinät:

- Maalatus betoniseinät, suihku- ja wc-tiloissa on säilynyt keraamisia laatoitettuja seinäpintoja

Katto:

- Maalattu betonikatto

Portaat:

- Maalatus betoniaskelmat ja jalkalistas, käsijohde peittomaalattu teräsputki profiili

Ovet:

- Tilan ovi tuotantotiloista portaaseen puinen pariovi, ovilehdet peittomaalattu pystysuuntainen yksinkertaisesti profiloitu paneeli (1940-l)
- Suojaovet teräsrakenteisia peittomaalattuja erikoisovia. Kynnykset maalattu lauta
- Suojahuoneissa sekä peittomaalattuja puurakenteisia verkko-ovia että puurakenteisia "uraovia", peitelistas pyöreämutoinen profilointi (1940-l).

Valaisimet:

- Tiloissa on posliinikantaisia pallovalaisimia ja nykyaikaisia loisteputkivalaisimia

Varusteet:

- Tiloissa on väestösuojelukäyttöön liittyvää vanhaa välineistöä: portaiden katossa vinssi, alatasanteella parit
- Portaassa seinille sabloonalla maalatus teksti "Tupakointi kielletty! Tobaksrökning förbjuden!"

LVIS:

- Tiloista yksi on ilmanvaihtuhuone, jossa ao. laitteistoa
- Tiloissa on säilynyt alkuperäisiä posliinisia ja metallisia pesuaitaita

Kuvat 6.196-6.198

Alkuperäiseen tehdashallin liukuoveen liittyviä heloja ja ilmanvaihtolaite. Tehdashallin seinäpintaa ja varoitustaulu.

Kuvat 6.199-6.201

Nosturihallin entiselle lastausparvelle on rakennettu uusi väliseinä. Hallin ikkunaseinällä on rakenteet ja kiskot siltanosturia varten. Tuotantotilojen pilareissa on sabloonalla maalatut tunnukset.

Helsingin Kumin tilat I07.I - entinen nosturihallin eteläpääty

Helsingin Kumi on vuokrannut vuodesta 1998 lähtien tiloja varasto- ja työtiloikseen. Tila on pääosin kaksikerroksista varastotilaa, osittain se sijaitsee tehdashallin parven välipohjan alla. Tilassa on säilynyt alkuperäisiä pintoja ja rakennusosia.

Lattia:

- Maalaamaton betonipinta, jossa vaihtelevia saumajakoja ja rouheusasteita. Ei näkyviä jalkalistoja

Seinät:

- Ulkoseinällä slammattu tiili: yläosa valkoinen ja alaosa harmaa, näiden välissä kapea musta boordi.
- Väliseinäjako tehty Siporex-harkoista ja väliseinä parvella on tehty lankuista.
- Väliseinä entisiin Sataman tiloihin on levyrakenteinen

Katto:

- Lautamuottiin valettu betoni ja palkit, maalattu valkoisiksi

Ovet:

- Merenpuoleiset ovet alkuperäisiä liukuovia. Ovilehdessä päällimmäisenä tumman vihreäksi maalattu pystyponnillaudoitus teräsprofiilikehyksellä taustalla saranoitu massiivinen maalattu metalliovi. Ovien potkupellit terästä. Varastohyllyjen takaisia ovia ei pääse tarkastelemaan lähempää.
- Päädyn nosto-ovet uusia metallirakenteisia ovia

Ikkunat:

- Puurakenteiset alkuperäiset sisään ulos- aukeavat kaksipuitteiset sivusaranoidut ikkunat, maalattu valkoisiksi. Ikkunat koko seinän korkuisia. Ikkunoiden keskivaiheilla yksipuitteinen kippi-ikkuna tuuletusta varten, jossa alkuperäinen avausmekanismi. Ikkunoiden peitelistat suorat ja valkoisiksi maalatut.
- Ikkunapenkki valettua betonista ja vaalean harmaaksi maalattu. Ikkunasyvyyden muotoiltu laastista.
- Yksi ikkunapuite on muutettu hätäpoistumisikkunaksi.
- Päädyn ikkunat uusia

Kaiteet:

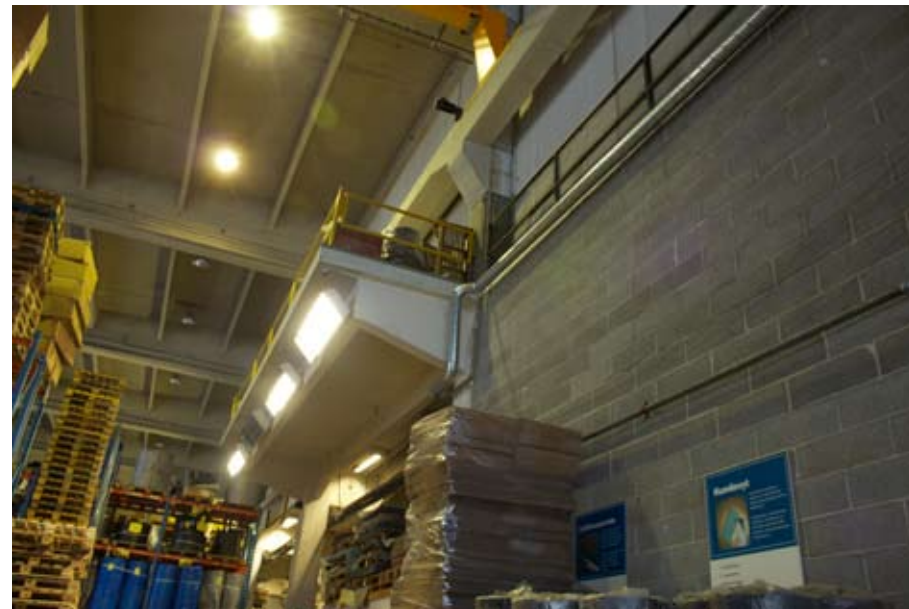
- Parven kaiteet teräsputkikaiteita

Varusteet:

- Tilassa on jäljellä joitain vanhoja tehdashallin varusteita ja opasteita. Kuten liikkuvasta nosturista varoittava taulu.
- Vanhan nosturi on vaihdettu uuteen nostimeen.

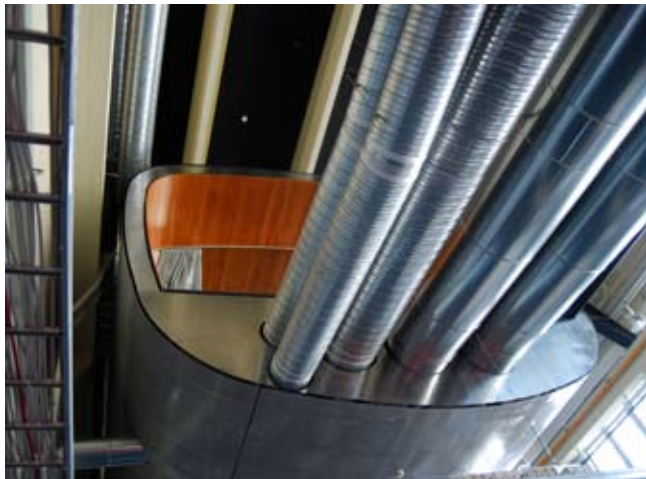
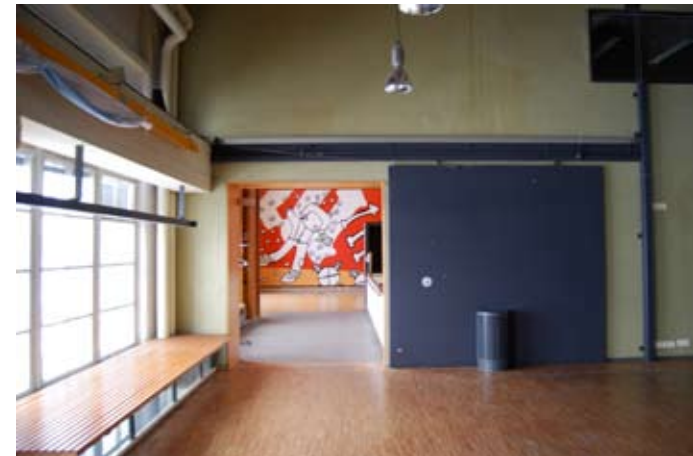
LVIS:

- Meren puoleisten ovien yläpuolella alkuperäiset ilmanvaihdonkoneet.
- Lattiassa alkuperäiset lattiakaivot

Kuvat 6.202-6.203

Yläkuvassa näkymä tehdashallin parven alapuolelta Helsingin Kumin tiloissa. Kuvassa alla nosturihallin vanha lastausparveke.

Kuva 6.204 (vasen yläkulma)
Näkymä ent. nosturihallista uuden neuvottelutuubin alta kohti pohjoista.

Kuvat 6.205-6.206 (vieressä vas.)
Neuvottelutuubi alhaalta.
Nosturihallin ikkunaseinää ja ovirakenteita v. 2011.

Kuvat 6.207-6.208 (yllä)
Uudelle välipohjarakenteelle toisen kerroksen tasoon rakennettu tila. Välipohjan liittyminen nosturihalliin korkeaan ikkunaseinään on ratkaistu kekseliään lasirakenteen avulla.

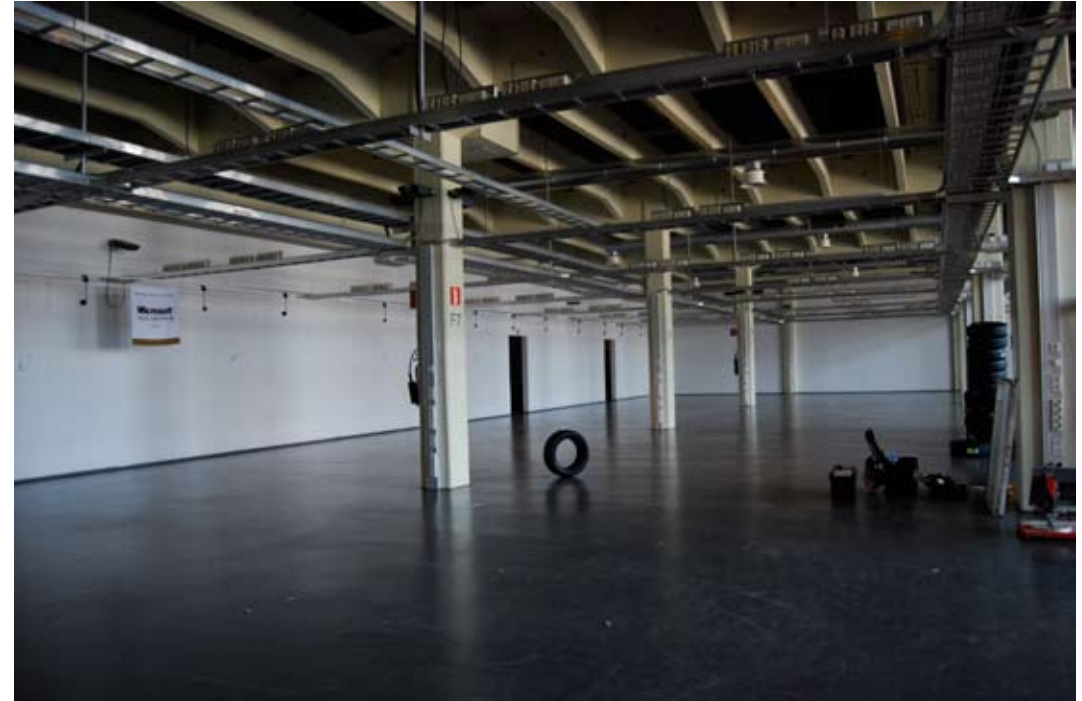
Entinen nosturihallin pohjoispääty -Satama Interactivelle rakennetut tilat

Entisen nosturihallin pohjoispäätyyn ja tuotantotiloihin parven alle on rakennettu uutta toimisto- ja kokoustilaa 2000-luvun alussa arkkitehti Jaakob Sollan suunnitelmien mukaan. Tiloissa on tämän rakennushistoriaselvityksen puitteissa tehty vain valokuvadokumentointi.

Tiloihin kuuluvat entisen kokoonpanohallin pohjoispäätyyn rakennettu uusi välipohja, joka on yhteydessä toisen kerroksen toimistotiloihin, uuden välipohjan yhteyteen vanhojen nosturin kannatusrakenteiden varaan ripustetut neuvottelutilat, "tuubi", välipohjan alapuolella aputilat ja mediateekki, entisessä nosturihallissa ja parven alapuolella avokonttori ja sen takana parven alla peräkkäisten neuvotteluhuoneiden sarja. Tilojen ilmanvaihtoa varten rakennettiin entisiin tuotantotiloihin 1. kerrokseen uusi ilmanvaihtokonehuone. Muutostyön yhteydessä entisen kokoonpanohallin lattiaa on nostettu.

Tilojen muutostyöt on toteutettu laadukkaasti. Yksityiskohtiin ja materiaaleihin on kiinnitetty huomiota (esimerkiksi uuden välipohjan liittymisen tehdashallin korkeisiin ikkunoihin on ratkaistu kekseliäästi osittain lasirakenteisen penkin avulla) ja etenkin neuvottelutiloiksi tarkoitettu "tuubi" on arkkitehtonisesti kunnianhimoinen. Tiloissa on säilytetty käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta tuotantotilojen tunnelma. Muutostyön yhteydessä on säilytetty vanhoja rakennusosia (mm. tilan alkuperäiset ikkunat ja ulko-oviin liittyneitä rakenteita).

Nykyisin tiloissa ei ole vakituista vuokralaista ja niitä käytetään satunnaisesti erilaisiin tapahtumiin.

Kuva 6.209 (yllä)

Näkymä parven välipohjan alta. Tilan takaosassa olevista oviaukoista kuljetaan neuvottelutiloihin.

Kuvat 6.210-6.212

Näkymä ja yksityiskohta Sataman tiloista. Parven alle on rakennettu lasi- ja verkkoseinäisiä neuvottelutiloja

Kuvat 6.213-6.214 (vasemmalla)
Näkymä varastotilaan (entinen kokoonpanohallin eteläpääty).
Välipohjan rakenteita ja pilareita.

Kuvat 6.215 (yllä)
Välipohjan liittymä ikkunaseinään.

Megalockin varastotilat 109.1 -entinen kokoonpanohallin eteläpääty

Entisen kokoonpanohallin eteläpäädyn tilat ovat käytössä useamman yrityksen varastotiloina. Tilat jäivät 1940-luvulla rakennetun välipohjalaajennuksen alapuolelle. Tilojen suurin vuokralainen on lukitusfirma Megalock. Tila on pääosin yhtenäinen ja jaettu ainoastaan seinäkkeillä ja kevytrakenteisilla matalilla seinillä.

Lattia:

- Maalaamaton betonipinta, ei näkyviä jalkalistoja. Ovien edessä ritiläsyvennykset.
- Päädyssä kaksi uudehkoa huoltomonttua lattiasa.

Seinät:

- Ulkoseinällä slammattu tiili: yläosa valkoinen ja alaosa harmaa, ei boordia kuten Helsingin Kumin tiloissa.
- Väliseinä Helsingin Kumin tilojen suuntaan tehty Siporex-harkoista
- Tilaa jakavat seinät kevytrakenteisia levyseiniä, joiden korkeus on noin 2/3 tilan kokonaiskorkeudesta
- Tilassa uudet wc-tilat, kevytrakenteiset seinät

Katto:

- Lautamuottiin valettu betoni ja palkit, maalattu valkoisiksi.
- Katossa uutta sekä vanhaa välipohjaa. Uudessa osassa sama periaate kuin vanhassa, ainoastaan pilarit ovat pienempiä.

Ovet:

- Päädyn ulko-ovet uusia ikkunallisia alumiinisia nosto-ovia.
- Tilan väliovet uusia laaka- tai teräsovia

Ikkunat:

- Puukarmiset alkuperäiset sisään ulos- aukeavat kaksipuitteiset sivusaranoidut ikkunat, maalattu valkoisiksi. Ikkunat koko seinän korkuisia. Ikkunoiden keskivaiheilla yksipuitteinen kippi-ikkuna tuuletusta varten, jossa alkuperäinen avausmekanismi. Ikkunoiden peitelistat suorat ja valkoisiksi maalatut.
- Ikkunapenkki valettua betonista ja vaalean harmaaksi maalattu. Ikkunasyvennys muotoiltu laastista.
- Päädyn ikkunat uusia puu-alumiini-ikkunoita
- Joitakin ikkunoita on levytetty sisäpuolelta umpeen välipohjan rakentamisen yhteydessä

Kuvat 6.216 (yllä)

Näkymä tilasta kohti etelää, nosto-ovi ja huoltomonttu.

Kuvat 6.217-6.218 (yllä)

Yleisnäkömää tilasta ja välipohjarakenteen yksityiskohtia.

Kuvat 6.219-6.220 (ylärivi)

Yleisnäkymä tilasta kohti etelää.

Näkymä tilasta kohti portaan A vastaista seinää.

Kuvat 6.221-6.222

Pienen toimistolaajennuksen (G. Nordström) sisäikkunat .

Portaan A umpeenmuurattu sisäikkunaseinä on tilassa näkyvissä.

Työ ja toimitilaa -entinen kokoonpanohallin pohjoispääty

Entinen kokoonpanohallin pohjoispääty on nykyisin erotettu tehtaansisään- ja ulosajosta sekä siihen liittyvästä ajoluiskasta kevytsoraharjoista muuratun seinän avulla. Tila on lisäksi jaettu useampaan osaan kevytrakenteisilla väliseinillä ja parvella. Tiloissa toimii useampia vuokralaisia, muun muassa puusepän verstaas ja Lauttasaaren Työkalupakki. Tilan pääsisäänkäynti on suoraan ulkoa Matalasalmekadun puolelta (nykyinen Laivakadun jatke). Tiloissa tehtiin tämän rakennushistoriaselvitystyön yhteydessä valokuvadokumentointi.

Tilan pohjoisseinällä on näkyvissä portaan A umpeenmuurattu sisäikkunakenttä. Sen alla ovat nykyisin taukotilana toimiva entinen autonkuljettajien taukotila ja sen sisäikkunat (osittain umpeen levytetyt) sekä pienet wc-tilat. Tiloissa on säilynyt alkuperäisiä rakennusosia (sisäikkunat, wc-ovet, keraamiset laatoitukset). Näyttelyhallin vastaisessa tilan nurkassa on 1950-luvulla Gunnar Nordströmin suunnitelmien mukaan laajennettu kaksikerroksinen pieni toimistotila sekä alkuperäiseen toteutukseen kuuluneet betoniporras ja toisen kerroksen wc-tilat. Toisen kerroksen wc-tilat on nykyisin muutettu pieneksi toimistotilaksi.

Tilassa on alkuperäiset puurakenteiset ikkunat. Ulkoseinillä on ollut tilan vuokralaisten mukaan vuosina 2010-2011 pahoja vesivahinkoja, joiden jäljet ovat näkyvissä ulkoseinillä.

Kuva 6.223

Betoniporras on alunperin johtanut tuotantotiloista wc-tiloihin. Nykyään se palvelee pieniä työhuonekäytössä olevia tiloja.

Kuvat 6.224-6.227

Yksityiskohtia ja näkymä entisestä autonkuljettajien odotushuoneesta ja siihen liittyvistä wc-tiloista.

Tehdashallin parvi 2. krs

Tila on erotettu nykyisin seinillä entisistä nosturihallin ja kokoonpanohallin tiloista. Alun perin toisen kerroksen parvi on ollut molemmin puolin yhteydessä tehtaamuihin tuotantotiloihin. Parven laitoja ja lastauslaitureita ovat kiertäneen yksinkertaiset teräsputkikaiteet.

Tilasta on purettu alkuperäinen, korkea kattolyhty, jonka tilalle on rakennettu pitkä, matala kattoikkuna (kupu) ja yläpohjaa. Tilan eteläpäätyyn, ikkunaseinälle on rakennettu erillisiä, osin lasiseinäisiä toimistotiloja.

Tilan eteläosasta on alkuperäinen, teräsputkikaiteilla rajattu porrasyhteys alakerran välikerroksen wc-tiloihin ja ulos johtavaan porrashuoneeseen. Tilan itäpuolelta on yhteys korkeiden välivien välityksellä myöhemmin seinillä osiin jaettuihin entisiin toisen kerroksen tehdastiloihin.

Lattia:

- Maalattu betonilattia; tumma ja vaalea harmaa.
- Kevyillä levyväliseinillä yksinkertaiset, suorat maalatut jalkalastat.
- Lattiassa tehdastoiminnan jäljiltä lattiakaivoja ja -luukkuja.

Seinät:

- Maalattu mustiksi
- Nosturihallin suuntaan siporex-väliseinäelementti
- Entisen kokoonpanohallin suuntaan levyrakenteisia väliseiniä

Katto:

- Näkyvät betonirakenteet, maalattu mustaksi

Ovet:

- Tilan ovi käytävältä nykyaikainen teräs-lasiovi

Ikkunat

- Eteläseinustalla uusitut puu-alumiini-ikkunat; alkuperäistä suurempi ruutujako
- Kattoikkuna, kupu 1970-luku; alkuperäinen kattolyhty purettu v. 1972

Portaat:

- Alkuperäinen, maalattu betoniporras alas välikerroksen sanitettitiloihin
- Askelmissa teräsvahvisteet
- Seinien alaosat maalattu tummemmalla vihreällä, portaat vaalea vihreänharmaa
- Avoporrasta kiertää maalattu yksinkertainen teräsputkikaide

Kuva 6.228

Näkymä välikerroksen wc-tiloihin johtavasta portaasta kohti tehdashallin parvea.

Ajoluiska:

- Ensimmäisestä kerroksesta parvelle johtava ajoluiska on rakennettu 1953
- Ajoluiskassa nupukivipinta, laidalla jalankulkua varten loiva betoniporras, betonikaiteet
- Betoniosat maalattuja, vaalea vihreänharmaa
- Maalatus, yksinkertaiset teräsputkikaiteet väliseinän ajoluiskan puolella

Valaisimet:

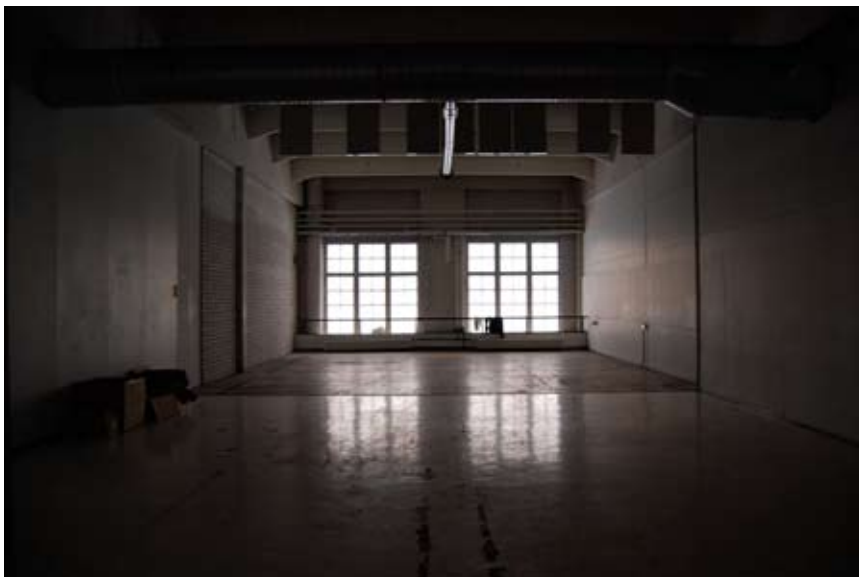
- Kattoon kiinnitetyt, suorakaiteen muotoiset nykyaikaiset teollisuustilan valaisimet

Kuvat 6.229-6.230 (vier. sivu yläriivi)

Yleisnäkymät parvelta. Nykyinen kattoikkuna on matala kupurakenne.

Kuvat 6.231-6.233

Ajoluiska parvelta nähtynä, välikerroksen vv-tilaan johtavan portaan (1940-l) teräskaitteet ja lattian yksityiskohta.

Kuvat 6.234-6.235 (ylärivi)
Näkymä tilaan 221.1. Ikkunaseinän ja väli-
pohjan liittyminen toisiinsa.
Kuvat 6.236-6.237
Yleisnäkymä ja yksityiskohta tilasta 221.2

Tehdashallin parveen liittyvät tilat itäjulkisivulla (tilat 221.1-221.4).

Tehdashallin parven itäsivun ja rakennuksen kulman tilat sijoittuvat vuonna 1945 rakennetun välipohjan alueelle. Niissä on ollut aiemmin mm. korjaamon koulutus- ja varastotiloja. Viimeksi tiloja on käytetty elokuvatuotantoon studio- ja varastotiloina.

Tiloissa on näkyvillä vielä muistumana aiemmasta avoyhteydestä ensimmäisen ja toisen kerroksen tuotantotilojen välillä ikkunoita suojaavat teräsputkikaiteet. Ikkunoiden ja välipohjan välinen aukko on rakennettu umpeen myöhemmin.

Lattia:

- Maalattu betonilattia; tumma ja vaalea harmaa.
- Kulmatilassa maalattua betonijalkalistaa ikkunaa kiertävän välipohja-aukon ympärillä

Seinät:

- Kevyitä väliseinäjakoja, maalattu valkoiseksi

Katto:

- Maalattu teräsbetonirakenteinen katto ja näkyvät kattopalkit

Ovet:

- Kookkaat, maalatut sileät pariovet; nykyaikainen tyyppi
- Hitsatut saranat, pintalukko, kromattu lankavedin, pitkäsarpa

Ikkunat:

- Kulmatilassa itäsivulla pieniruutuiset, kaksipuitteiset puuikkunat, eteläsivulla uusitut puualumiini-ikkunat, joissa on suurempi ruutujako

Kuva 6.238 (yllä)

1940-luvun betonijalkalistaa tilassa 221.1

Kuvat 6.239(vieressä)

Näkymä tilaan 221.1 oviaukon kautta tehdashallin parvelta.

Kuvat 6.240-6.242

Tehdashallin parven eteläpäätyn sijoittuvien pienten tilojen rivistö. Tilojen lasiseinien detaljit viittaavat 2000-luvun toteutukseen.

Kuvat 6.243-6.234 (ylärivi)

Näkymät tilasta 221.4

Kuvat 6.245-6.236 (alarivi)

Näkymä ja yksityiskohta tilasta 221.3

7. YHTEENVETO

Fordin entinen kokoonpanotehdas Hernesaareessa on suhteellisen tuntemattoman helsinkiläisen arkkitehdin, Gunnar Nordströmin, Oy Ford Ab:lle huolella suunnittelema, edustava pääkonttori- ja tehdasrakennus. Poikkeuksellisen rakennuksesta tekee sen suunnittelu ja toteutus jatkosodan ja sitä seuranneen pulakauden aikana. Rakennus on erittäin edustava esimerkki aikansa teollisuusrakentamisesta, jossa tuotantoteknisten prosessien toimivuuden ja tehokkuuden ohella otettiin kokonaisvaltaisesti huomioon myös työntekijöiden tarpeet ja rakennuksen merkitys yrityksen imagoille sen lippulaivana. Mielenkiintoista on myös, että tehtaan rakennuttanut suomalainen Oy Ford Ab oli amerikkalaisen Ford Motor Companyn tytäryhtiö, jonka perustajan Henry Fordin ajatukset tehdastuotannosta vaikuttivat yleisesti tehdasrakennusten suunnitteluun 1900-luvun alusta lähtien.¹⁹⁵ Fordin massatuotantoon liittyneet tutkimukset toivat tehtaiden suunnitteluun tilojen funktioyhteyttä kuvaavan tilaohjelman.¹⁹⁶

Fordin talon suunnitteluprosessin osalta arkkitehdin, tehtaan johdon ja sen keskusjohtoisen organisaation keskinäinen vuorovaikutus jää arvailujen varaan. Rakennuksen suunnitteluvaiheen laajan työ- ja erikoispiirustusmateriaalin pohjalta voidaan kuitenkin todeta, että arkkitehdin suunnittelupanos on Fordin talon tapauksessa merkittävästi vaikuttanut rakennuksen ominaislaatuun. Oy Ford Ab:n Hernesaareen rakennuttama kokoonpanotehdas oli valmistuessaan avara, valoisa ja toiminnaltaan selväpiirteisesti jäsenneilty tuotantolaitos, jonka tiloihin heijastui yrityksen hierarkkinen toimintakulttuuri. Sen arkkitehtuuri oli 1940-luvulle

tyypilliseen tapaan yksityiskohdiltaan runsaampaa ja koristeellisempaa kuin edellisellä vuosikymmenellä vallalla ollut funktionalismi.¹⁹⁷ Sota- ja pula-aika ovat vaikuttaneet rakennuksen kokonaisuuden arkkitehtoniiseen laatuun ennako-odotuksia vähemmän.¹⁹⁸ Sota-ajasta huolimatta valtiolle merkittävän teollisuustoiminnan turvaaminen rakentamalla koettiin hätäasutuksen järjestämisen ohella tärkeäksi tehtäväksi.

Fordin talo on historiansa aikana kokenut runsaasti muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet monella tapaa etenkin sen entisiin tuotantotiloihin ja tehdastyöväen käytössä olleisiin tiloihin. Rakennukseen suunniteltiin alun perin joustovaraa, jota toteutettiin 1940- ja 50-luvuilla rakentamalla tuotantotiloihin uutta välipohjaa. Vuonna 1965 toteutettiin pitkään suunnitteilla ollut rakennuksen lisäkerroksen rakentaminen arkkitehti Kurt Simbergin suunnitelmien mukaan. Lisäkerroksen rakentamisen voidaan katsoa jatkaneen luontevasti rakennuksen alkuperäistä arkkitehtonista ideaa sekä tilajärjestelyiden että ulkoarkkitehtuurin osalta. Uuden toimistokerroksen myöhemmin täydellisesti uudistettujen sisätilojen materiaalit ja yksityiskohdat toteutettiin kuitenkin rakentamisajakohdan mukaiseen viileän asialliseen henkeen. Rakennuksen sisätilojen arkkitehtuurin laatuun merkittävimmin vaikuttanut yksittäinen muutos on ollut 1970-luvulla vesikaton korjauksen yhteydessä toteutettu kattolyhdyn purkaminen.

Fordin talon nykyinen ulkohahmo ja julkisivut ovat rakennuksen 1980-luvulla peruskorjattua lounaispäätyä lukuun ottamatta pitkälle vuoden 1965 laajennuksen jälkeisessä asussa.

Oy Ford Ab luopui perinteikkäästä tehdasrakennuksestaan 1990-luvun laman jälkimainingeissa vuonna 1997. Tämän jälkeen rakennuksen sisätiloihin ovat vaikuttaneet rakennuksen eri vuokralaiset, joita varten on jaettu tuotantotiloja useisiin yksiköihin, rakennettu uusia porrasyhteyksiä ja uudistettu osittain toimisto- ja aputiloja. Merkittävän yhtenäisen kerrostuman rakennuksen muutoshistoriassa muodostavat 2000-luvun alussa tehtaan vanhaan nosturihalliin uusmediayhtiö Satama Interactive varten suunnitellut toimisto- ja kokoustilat (arkkitehti Jaakob Solla / a.men), joiden arkkitehtuurissa on otettu huomioon vanhan teollisuusrakennuksen luonne ja historia. Paradoksaalisesti nykyään tyhjillään olevassa, siistiin toimistokäyttöön korjatussa tilassa on aistittavissa sama avoimen tehdashallin luonne joka välittyy vanhoista valokuvista, kun taas tehdasrakennuksen eteläpäädyn tuotantokäytössä olevat tilat ovat tilallisesti pirstoutuneita. Toisaalta näissä tiloissa (esim. Helsingin Kumi) on säilynyt jonkin verran alkuperäisiä rakennusosia ja pintoja sekä tehdastyötä vastaava käyttötarkoitus.

Rakennuksen sisätilojen ominaisluonne on muutoksista huolimatta kuitenkin edelleen vahva. Tiloissa on säilynyt runsaasti alkuperäisiä pintoja ja rakennusosia niissäkin tiloissa, joissa tilamuutokset ovat olleet huomattavia, sekä useita yhtenäisiä tilakokonaisuuksia (esimerkiksi rakennuksen pääsisäänkäynnit, porrashuoneet, näyttelyhalli ja toisen kerroksen toimistotilat). Rakennuksen alkuperäisten suunnitteluperiaatteiden mukaan on tehtaan eri vaiheissa rakennettu uutta ja muokattu vanhaa. Tilat ovat joustaneet tarpeen mukaan etenkin rakennuksen toisen ker-

roksen toimistotiloissa, joissa tehtiin jo ilmeisesti Oy Ford Ab:n toimesta 1950-luvulta alkaen useaan otteeseen väliseinämuutoksia. Toimistotilojen laajentaminen toisen kerroksen itäsivulla mukaili alkuperäisen arkkitehtuurin vahvaa materiaalimaailmaa vielä 1980-luvullakin. Toisen kerroksen pohjoispäädyn vanhoissa toimistotiloissa on osittain purettu väliseiniä ja rakennettu uusia teräslasirakenteita, jotka ovat hämärtäneet toimistokerroksen alkuperäistä selvää tilajärjestelyä. Osassa toimistokerroksen aputiloja (esim. wc-tilat) on uusittu pintoja vanhoja periaatteita mukailen. Toimistotiloista toisen kerroksen pohjoispäädyn alkuperäiset toimistotilat ja itäsivulle 1950-luvulla tehdyt laajennukset muodostavat tiloissa tehdyistä muutoksista huolimatta detaljeiltaan ja materiaaleiltaan johdonmukaisen kokonaisuuden, jota 1980-luvun laajennus täydentää. Kolmannessa kerroksessa lisäkerroksen sisätilojen 1960-luvun interiööri on purettu 1990-luvun lopun – 2000-luvun alun avokonttorin tieltä.

Rakennus on nykyisin vain osittain aktiivisessa käytössä. Kokonaisvaltaisen ja pitempiaikaisen vuokralaisen puutteessa sen tilat ovat osittain tilapäisillä väliseinäjaoilla pilkottuja ja osaa niistä leimaa väliaikaisuuden ja välinpitämättömän käytön tuntu. Rakennuksen nykyisessä ajallisesti kerrostuneessa kokonaisuudessa vaikuttaa olevan paljon mahdollisuuksia. Rakennuksen muutoshistoriaan kuuluu sekä selväpiirteisiä, yhtenäisesti toteutettuja muutosjaksoja että käytön mukanaan tuomia, tarpeen mukaan enemmän tai vähemmän suunnitelmallisesti toteutettuja kerrostumia. Rakennuksen aiemmista vaiheista olisi kenties mah-

dollista harkituilla toimenpiteillä palauttaa tuotantotilojen alkuvaiheiden arkkitehtuurille ominaisia piirteitä, joista tärkeimpiä olivat tilojen avoimuus ja valoisuus sekä selväpiirteiset tehtaan toimintaan pohjautuneet tilajärjestelyt. Tilaratkaisuihin on alunperin hyvin selvästi heijastunut tehtaan hierarkkinen toimintakulttuuri.

Fordin talon ympäristössä tulee lähitulevaisuudessa tapahtumaan merkittäviä muutoksia, kun ympäröivä teollisuusalue väistyy uuden Hernesaaren kaupunginosan tieltä. Hernesaaren osalta on parhailaan käynnissä osayleiskaavan laatimistyö, jonka yhteydessä alueen rakennuksista suojellaan Fordin entinen kokoonpanotehdas ja läheinen Valtion Viljavaraston Munkkisaaren satamavarasto. Osayleiskaavatyön puitteissa tullaan tutkimaan rakennuksen soveltuvuutta tulevaisuudessa kulttuurikäyttöön. Fordin kokoonpanotehtaan asema ja merkitys kaupunkirakenteessa on tulevaisuudessa mahdollista ottaa nykyistä painavammin huomioon -nykyisin rakennus jää kaupunkikuvassa miltei kokonaan läheisten monumentaalisten peltihallien katveeseen.

Kokonaisuutena Fordin entinen kokoonpanotehdas muodostaa erittäin mielenkiintoisen ja muutoksista huolimatta kokonaisuutena hyvin säilyneen, arvokkaan arkkitehtonisen kokonaisuuden. Rakennuksessa säilyneillä arkkitehtonisilla arvoilla ja kerroksellisella historialla on erityistä merkitystä tulevaisuuden uuden kaupunginosan siteenä Hernesaaren teolliseen menneisyyteen.

8. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

KIRJALLISUUS

Hakkarainen, Helena, Putkonen Lauri. 1995. Helsingin kantakaupungin teollisuusympäristöt. Teollisuusrakennusten inventointiraportti. Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 1/95

Karusuo, Kalevi 2004. Fiude: Sata vuotta helsinkiläistä autokauppaa. Helsinki: Aimo Astalan säätiö.

Niskanen, Aino 2005. Väinö Vähäkallio ja hänen toimistonsa. Arkkitehdin elämäntyö ja verkostot. Teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosaston tutkimuksia 22/2005. Helsinki: Teknillinen korkeakoulu, Arkkitehtiosasto.

Standertskjöld, Elina. 2008. Arkkitehtuurimme vuosikymmenet 1930-1950. Helsinki: Rakennustieto oy.

Tikkanen, Sallamari. 1999. Paratiisit ja niiden varjot. Teoksessa Nokea ja pilvenhattaroita. Helsinkiläisten ympäristö 1900-luvun vaihteessa. Helsingin kaupunginmuseo

MUUT LÄHTEET:

Lehdet:

Ford-Uutiset. Ford Oy:n vuodesta 1936 julkaisema lehti, joka ilmestyi neljä kertaa vuodessa.

Teräsrakenne 4/2000. Satama Interactive Oyj, toimitilojen laajennus vanhaan tehdashalliin. Arkkitehti Jaakob Solla.

Tiedonannot ja haastattelut:

Haastattelu 21.1.2011 Oy Ford Ab, tiedotusjohtaja Riitta Salin ja henkilöjohtaja Ritva Vuorela / Mari Mannevaara ja Mikaela Neuvo, Talli.

Haastattelu 4.2.2011 Kai Bermer, Kustannus Oy Mobilisti / Mari Mannevaara, Talli.

Painamattomat lähteet:

Rahunen, Erkki 1976. Oy FORD Ab 50 vuotta. FORD 1926-1976. Piirteitä Suomen Ford-historiasta. Moniste, Oy Ford Ab.

Audiovisuaaliset lähteet:

Lyhytelokuva "Uutta ja parempaa 55 -Kilometrejä ja hehtaareja". Filmimies 1949. (Kava, arkistonumero SL-284)

www-sivut:

<http://www.mfa.fi/kymro>

- Suomen rakennustaiteen museo. Kummala, Petteri. Jälleenrakennuskauden pientalosuunnittelu. 27.4.2004.

http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Fordbyggnaden_Stockholms_frihamn?uselang=fi

- Valokuvat Tukholman Frihamn Fordin kokoonpanotehtaasta

http://sv.wikipedia.org/wiki/Fordhuset,_Stockholm

-Tukholman Frihamn Fordin kokoonpanotehtaan historiaa

<http://www.stockholmskallan.se/index.php?sokning=1&action=visaLista&fritext=ford+frihamn>

- Valokuvia, Tukholman teollisuusrakennusten inventointi 1979-80

<http://www.autoteket.dk/brand.asp?func=showbrands&brand=5>

- Kööpenhaminan Ford-tehdas

<http://www.panoramio.com/photo/1514116>

- Valokuva vuonna 2006 puretusta Fordin Kööpenhaminan tehtaasta

<http://abm.arbejdermuseet.dk/ABAV/main/Hits.php?Collection=&PortalMode=1&qe=Fordfabrikkerne+Sydhavnen+Kbh>

- Valokuvia Fordin Kööpenhaminan tehtaasta

<http://www.bilderbuch-koeln.de/Denkmaale/7638>

- Valokuvia Fordin Köln-Niehl'in tehtaasta

ARKISTO- JA KUALÄHTEISTÄ KÄYTETYT LYHENNYKSET:

HKRVA	Helsingin kaupungin Rakennusvalvontaviraston arkisto
SRM	Suomen rakennustaiteen museon arkisto - Arkkitehtitietokanta
HKM	Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkisto
FORD	Oy Ford Ab:n arkisto
Koy FORD	Koy Henry Fordin katu 6:n piirustuskokoelma. - Koostuu vanhasta telakan piirustusarkiston Fordin taloa koske- vasta aineistosta. Kokoelma sijaitsee rakennuksen 1. kerroksen ilmanvaihtokonehuoneessa
KKRET	Arkkitehtitoimisto Konkret Oy:n arkisto
MOBA	Kustannus Oy Mobilisti, Mobilisti-lehden kuva-arkisto
KSV	Helsingin kaupungin Kaupunkisuunnitteluvirasto

9. VIITTEET

- 1 Hakkarainen ja Putkonen 1995
- 2 Henry Ford ja hänen poikansa Edsel B. Ford merkitsivät molemmat yhden 1000 markan osakkeen, loput osakkeista merkittiin emoyhtiön nimiin. Osakkeenomistus oli 1920-luvulla aluksi kansainvälistä, mutta vuosikymmenen lopulla tarjottiin 40% yhtiön osakekannasta kotimaisille markkinoille. Ford-Uutiset 1951 25-vuotisjuhlaulkaisu. Vuodesta 1956 lähtien (1970-luvun lähde-tietojen mukaan) Oy Ford Ab:n osake-enemmistö oli jälleen amerikkalaisessa omistuksessa. Rahunen, 1976. s. 21
- 3 Yrityksen nimi muutettiin muotoon O/Y Ford A/B sen listautuessa Helsingin arvopaperipörssiin vuonna 1938.
- 4 Vuokrasopimus allekirjoitettiin Helsingin kaupungin kanssa 24.7.1925. Vanhaan telakkarakennuksessa tehtiin lukuisia muutoksia ja laajennustöitä ennen kuin tilat otettiin Ford Motor Company A/B:n käyttöön. Insinööri Henry Öster suunnitteli tehtaan muutostyöt. Kaikista yksityiskohdista sovittiin Kööpenhaminan Ford-tehtaanjohtajan Fredriksenin kanssa, joka myös useaan otteeseen kävi Helsingissä valvomassa rakennustöitä. Rahunen, Erkki. 1976. Oy Ford Ab 50 vuotta 1926-1976. Piirteitä Suomen Ford-historiasta. Moniste. FORD
- 5 Tilojen käytyä pieniksi osaa vaunuista ja traktoreista jouduttiin säilyttämään varanttimakasiineissa. Hernesaarenkadun tehdasrakennusta täydennettiin myöhemmin rakentamalla sen kylkeen autovarasto vuonna 1929.
- 6 Fordin vaihtomoottorijärjestelmä tehosti autojen korjaustoimintaa. Moottorivian sattuessa autoon vaihdettiin rikkoontuneen moottorin tilalle valmiiksi varastoon korjattu ja huollettu moottori, jolloin asiakkaan ei tarvinnut seisottaa ajoneuvoaan korjaamalla tarpeettomasti.
- 7 Fordin ensimmäinen eurooppalainen kokoonpanotehdas avattiin vuonna 1911 Manchesterin Trafford Park'issa. Vuonna 1917 avattiin traktorinvalmistukseen keskittynyt tehdas Irlantiin, Cork'iin. Iso-Britanniassa avattiin Dagenhamiin suuri tehdaskompleksi lokakuussa vuonna 1931. 1930-luvun loppua kohden taloudellisen ja poliittisen tilanteen kiristyessä Fordin eurooppalaiset toiminnot jakaantuivat kolmeen melko itsenäiseen päähaaraan: Englannin, Ranskan ja Saksan osastoihin. Suomen Ford toimi ennen sotia läheisessä yhteydessä Kööpenhaminan, Tukholman ja englantilaisen Dagenhamin tehtaan kanssa. Jatkosodan aikana tärkeimmäksi muodostuivat yhteydet Saksaan. Ford rakensi Kölniin 1930-31 tehtaan, jonka suunnitteli arkkitehti Edmund Körner.
- 8 Rahunen 1976. s. 40
- 9 Rahunen 1976. s. 39
- 10 Karusuo Kalevi 2004. s. 277
- 11 Haastattelut 21.1.2011 Oy Ford Ab, tiedotusjohtaja Riitta Salin ja henkilöstöjohtaja Ritva Vuorela / Mari Mannevaara ja Mikaela Neuvo, Talli. Varaosavaraston toiminta lopetettiin 1993.
- 12 Tikkanen, Sallamari. 1999. Paratiisit ja niiden varjot. Teoksessa Nokea ja pilvenhattaroita. Helsingiläisten ympäristö 1900-luvun vaihteessa. Helsingin kaupunginmuseo.
- 13 Munkkisaaren alue oli varattu teollisuuden käyttöön vuoden 1875 asemakaavassa.
- 14 Tikkanen 1999
- 15 Saresto, Sari 2007. Hernesaaren historiaa ja rakennuksia. Helsingin kaupunginmuseo. Moniste.
- 16 Suomessa alkoholijuomia koskeva kieltolaki oli voimassa vuosina 1919-1932
- 17 Saresto 2007
- 18 Rahunen 1976. s. 18
- 19 Ford-Uutisissa vuodelta 1951 kerrotaan, että uuden tehtaan alustavat piirustukset olivat valmistuneet neuvottelujen kuluessa. (Ford-Uutiset. Ford 25 vuotta Suomessa. 1951. Uuden tehtaan rakentaminen 1943-45, s. 21) Varhaisiin suunnitelmiin viitataan myös Rahusen (1976; s.18) historiikissa. Näitä suunnitelmia ei ole löytynyt käytettävissä olevasta aineistosta.
- 20 Talvisota 30.11.1939-13.3.1940
- 21 Jatkosota 25.6.1941-19.9.1944
- 22 Hernesaaren alue kärsi jatkosodan aikana pommitustuhoista. Vuoden 1944 helmikuun kolmessa massiivisessa suurpommituksissa alueelle osui useita venäläisten hävittäjien pommeja. Saresto, Sari 1999.
- 23 Sodan syttymisen myötä kaikki tuonti lännestä lakkasi lukuun ottamatta sodan-aikaista liittolaista Saksaa. Kölnin Ford-tehdas toimitti Suomeen jonkin verran autoja, pääasiassa kuitenkin varaosia kotimaisen tuotannon tueksi
- 24 Fordin vaihtomoottorijärjestelmä tehosti autojen korjaustoimintaa. Moottorivian sattuessa autoon vaihdettiin rikkoontuneen moottorin tilalle valmiiksi varastoon korjattu ja huollettu moottori, jolloin asiakkaan ei tarvinnut seisottaa ajoneuvoaan korjaamalla tarpeettomasti.

- 25 Ford-Uutiset. Ford 25 vuotta Suomessa. 1951, s. 21. Sodan jälkeen vuonna 1947 perustettiin myös Henry Fordin nimeä kantava säätiö, joka sai alkupääomaa lahjoituksena Oy Ford Ab:lta. Säätiön tarkoituksena on tukea liikenne- ja maataloustekniikan opetus- ja tutkimustyötä Suomessa.
- 26 KYMRO toimi vuosina 1941-49. Se edusti rakentamisen ylintä viranomais-tahoa sodan ja sitä seuranneen pulakauden aikana. KYMRO myönsi rakennusaineikiintiöt eri tuotantoaloille, kuten puolustusministeriön ja teollisuuden ja kaupan rakennushankkeisiin, myöhemmin myös sotakorvausteollisuuteen. KYMRO:n toiminta edisti merkittävästi rakennusalan standardisoitumisen kehittymistä Suomessa, sillä se teetti rakennusalan teollisuuslaitoksilla pakotilauksina suuria erinä yhtenäisiä rakennustyyppisiä noudattavia rakennustarvikkeita. Suunnitellut standardit vakiintuivat yleiseen käyttöön. Vuonna 1942 KYMRO:n yhteyteen perustettiin rakennustandarditoimikunta, joka työskenteli yhteistyössä rakennusalan eri toimijoiden kanssa. <http://www.mfa.fi/kymro>, Suomen rakennustaiteen museo. Kummala, Petteri. Jälleenrakennuskauden pientalosuunnittelu. 27.4.2004.
- 27 Standertsjököld, Elina.2008.
- 28 Hakkarainen, Helena, Putkonen Lauri. Helsingin kantakaupungin teollisuusympäristöt. Teollisuusrakennusten inventointiraportti. 1995. Helsingin kaupungin museon tutkimuksia ja raportteja 1/95
- 29 Standertsjököld, Elina. 2008.
- 30 Niskanen 2005, s. 211
- 31 Ford-Uutiset. Ford 25 vuotta Suomessa. 1951. s. 18, s. 21. & Rahunen 1976. s. 18
- 32 Industrimiljöer I Stockholm. Innerstaden. Byggnadsinventering. Stockholms Stadsmuseum 1979-80), s. 98-107 Katunäkymät <http://maps.google.fi/>
- 33 Industrimiljöer I Stockholm. Innerstaden. Byggnadsinventering. Stockholms Stadsmuseum 1979-80), s. 98-107
- 34 Niskanen 2005, s. 211-212
- 35 Hindenburg Polytechnikum Oldenburg in Oldenburg. Nordström valmistui vuonna 1927.
- 36 Hugo Harmian kuoltua vuonna 1952 Woldemar Baeckman jatkoi toimistoa omalla nimellään.
- 37 Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit 1965
- 38 Arkkitehdin työpiirustussarja, 12 kansiolista piirustuksia. Kansioihin merkitty vuosiluku 1944. Koy FORD.
- 39 Koy FORD. Helsingin kaupungin rakennustoimisto. Länsisatama, Hernesaari. Itäpuoli, pohjatutkimuksia 1/1000, 1/200 16.4.1942
- 40 HKRVA. Pääpiirustussarjan asemapiirustus 11.5.1943. Gunnar Nordström.
- 41 Koy FORD
- 42 Koy FORD
- 43 Koy FORD
- 44 Gunnar Nordströmin luonnospirustus N:o 101 Eskiss-ritning. Påbyggnads
- förslag för en III vån. ovan kontorsdelen. 1/100 3.9.1943. Koy FORD.
- Luonnossuunnitelmissa vuodelta 1943 lisäkerros on ratkaistu julkisivusta sisäänvedettynä. Kerros koostuu pääasiassa kahdesta suuresta ruokasalista: keskelle rakennusvolyymin sijoittuvasta ruokasalista 210:lle työntekijälle ja osastopäälliköiden ruokasalista rakennuksen koillisulmassa. Toimistohenkilökunnan ruokasali on sijoitettu torniin, paikalle jossa suunnitteluvaiheessa sijaitti tehdastyöntekijöiden käytössä oleva ruokailutila. Keittiö on sijoitettu tehdastyöntekijöiden suuren ruokasalin taakse, portaiden A ja B väliin jäävälle osuudelle. Mielenkiintoisia yksityiskohtia suunnitelmassa ovat osastopäälliköiden ruokailutilaan liittyvä, itään avautuva parveke, "loggia", ja suureen ruokasaliin liittyvä elokuvakonehuone ja filmien säilytysruone, joihin kuljetaan paloturvallisuusyistä pienen, myöskin "loggiaksi" nimetyn ulkotilan kautta.
- Ford-Uutiset 1951. Fordin 25-vuotisjuhlaulkaisu. Rahunen 1976. s. 23
- Rahunen 1976, s. 18
- Ford-Uutiset 1951 Rakennustoimikunnan kokousten pöytäkirjoja ei kuitenkaan ole löytynyt toistaiseksi Fordin arkistoista.
- FORD
- Saresto 1999
- FORD. Valokuvat rakennustyömaasta ja kuvien taakse käsin kirjoitetut tekstit
- Rahunen 1976. s. 19.
- Ford-Uutiset. Ford 25 vuotta Suomessa. 1951. s. 18, s. 21
- Rahunen 1976, s. 19.
- G.Nordströmin muutossuunnitelmat N:o 291 (Situationsplan 1/500 20.10.1945), N:o 292 (I:sta vån. Plan. 1/100 25.10.1945), N:o 293 (Ildra vån. Plan 1/100 25.10.1945), N:o 294, (Skärning A-B 25.10.1945), Koy FORD
- Rakennesuunnitelmia sisältävässä kansiossa on etulehtenä käsin kirjoitetun piirustusluettelon kopio. Piirustusluettelo on laadittu ilmeisesti myöhemmässä vaiheessa Insinööritoimisto Bertel Ekengren'in toimesta.
- Piirustusluettelot ovat rakennushistoriaselvityksen liitteinä.
- Yhtiön palveluksessa työskenteli valokuvaaja Risto Kaikusalo, jolla oli oma piimiö Fordin talon väestösuojatiloissa. Tiedonanto Kai Bremer 4.2.2011.
- Rahunen 1976, s. 19
- Koy FORD
- Koy FORD
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
- No 106 Specialritning. Hjul-ledare 1/20, 1/1, (Specialritning till hjulledar för dörarna mot Munkholmskajen och Rönnskärsgratan 1(20) 27.12.1943.
- Ovi litteralla YD1; oven edustalla luiska jonka pinta on nupukiveä, ovaiaukon pielissä pyöristetetyt sokkelin laajennukset (kolhimisen estämiseksi).
- Ovessa litteralla YD 2 on samalainen nupukiviluiska, mutta erilaiset pyöränohjaimet
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.

- No 19 Specialritning. Specialritning för fasad mot Henry Ford gatan 1/20. Fasadspecialritning. Fasaddel mot Skifferholmogatan 1/20. 25.10.1943.
Pääjulkisivun julkisivuleikkaus ja -ote.
Ensimmäisen kerroksen pieniruutuisiin ikkunoihin on merkitty materiaaliksi koristelasi.
- 63 Samaan aikaan rakennetussa W.G. Palmqvistin suunnittelemassa Kaapelitehtaan rakennuksessa on julkisivumuurauksessa käytetty samanlaista ratkaisua.
- 64 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
N:o 18 Specialritning. Fasadspecialritn. mot Grundsundsgatan 1/20, 20.8.1943
- 65 Tehtaan toimintakulttuurin hierarkisuus heijastui myös henkilökunnan ruokailutilojen määrässä: tehdastyöntekijöille, toimistotyöntekijöille ja johdolle oli kaikille varattu omat erilliset ruokasalit. Järjestely jatkui koko Fordin kiinteistössä toimimisen ajan, parhaillaan niin että myös väliportaan johdolle oli omat ruokailutilansa. Haastattelu 21.1.2011 Oy Ford Ab, tiedotusjohtaja Riitta Salin ja henkilöstöjohtaja Ritva Vuorela / Mari Mannevaara ja Mikaela Neuvo, Talli.
- 66 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 156 Specialritning. Stegar till lyftkranen i kranhallen 1/50, 1/1 14.4.1944
Suunnitelmassa esittety teräsrakenteiset tikkaat nosturille.
- 67 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 251 Specialritning. Fönsterbänkar i fabr. salarna 1/1, 2.9.1944. Ändrad 4.9.1944, 8.9.1944. Tuotantohallien ikkunapenkit on toteutettu tämän piirustuksen mukaan. Leikkauksessa esitetty myös pattereiden ja sähköjohtojen sijoitus suhteessa ikkunapenkkiin.
- 68 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 141 Specialritning. Stegar för fönstertvättning i kran o. monteringshallarna 1/5 5.2.1944
Konsolien varran kiinnitetyn kiskon varassa liukuvat erikoistikkaat korkeiden ikkunoiden pesua varten tehdashalleissa,
- 69 Päätelmä on tehty vanhojen valokuvien ja rakennuksen kokoonpanohallin eteläpäädyssä säilyneiden maalispintojen perusteella.
- 70 Todennäköisesti lasitusratkaisu on toteutunut, sillä rautalankalasia on rakennuksessa käytetty yleisesti muualla (esimerkiksi saniteettitiloissa säilyneet alkuperäiset ikkunat ja ovet).
Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 233 Specialritning. Fasader, plan o. skärning av måleriverkstaden 1/50, 1/10 9.3.1945
Maalaustyöpaja on ollut itsenäinen huone tehdashalleissa. Lattiassa on kiskot. Tilan seinien alaosat ovat olleet umpinaiset, ½ kiven kahitiiliimuuraus. Ulkopuoli on puhtaaksimuurattu ja slammattu seinäpinta. Tilan sisäpuolelle on merkitty laatoitus. Ikkunapenkki on teräshierrettyä betonia.
- No 188 Specialritning. Belysnings-skåp i maleriverkstaden 1/5 25.8.1944. Ändrad 10.10.1944, 9.3.1945
Sisäikkunan yhteyteen on suunniteltu "kaappi", jonka sisällä on pystyssä putkivalaisin. Takana avattavat vaneripintaiset ovet huoltoa varten. Lasit kiinnitetty teräsprofieilla.
- 71 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 175 Specialritning. Batteriladdningsrum, plan och skärm. 1/50. 26.6.1944
- 72 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 174 Specialritning. Smedja och transformator rum i fabr. Norra del. Plan och skärning 1/50 21.6.1944. Ändrad 10.10.1944, 4.1.1945
- 73 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 154 Specialritning. Balkongbarrier för fabr. II vän. Verkstad 1/20 23.3.1944
Tehdashallin parven teräsputkikaiteessa on, kaksi vaakajakoa. Putkiprofiilin dimensio n. 50mm
- 74 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 183b Specialritning. Balkongbarreer med löstagbara grindar i fabr. II vän. Verkstad 1/20, 1/1 2.8.1944. Ändrad 4.8.1944
Tolppiin kiinnitettävä, nostamalla toimiva irtokaide
- 75 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. Koy FORD. No 261 Specialritning. Glidbana fr. II vän ned till kranhallens läsnings plattform 1/25 19.1.1945 (Förslag till glidbana mellan Ista o. Ildra vän. Alternativ II) Suunnitelmassa on esitetty kapeiden teräsportaiden vieressä "liukumäki". Teräsportaassa on putkikaiteet. Suunnitelma on toteutettu, sillä liukurata näkyy sivulta nosturihallista otetussa valokuvassa.
- 76 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
N:o 291 Ändringsritning. Situationsplan 1/500 20.10.1945
N:o 292 Ändringsritning I:sta vän. Plan. 1/100 25.10.1945
No 293 Ändringsritning (piirustuksen toisessa nimiössä numero 235) II^{dra} vän.Plan 1/100 25.10.1945 G. Nordström Koy Ford.
Suunnitelmissa on esitetty uuden välipohjan rakentaminen kokoonpanohallin eteläpäähän. Tässä vaiheessa muut tilat ovat olleet jo jotakuinkin valmiita, sillä tehtaaseen muutettiin alkuvuodesta 1946.
- 77 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. N:o 294 Ändringsritning. Skärning A-B 25.10.1945.
Muutospiirustuksessa on esitetty kokoonpanohallin eteläpäähän rakennetun välipohjan rakenne ja liittyminen ikkunaseinään.
- 78 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 295 Specialritning. Balkongbarrier för nyä bjälklaget 1/1006.12.1945
Kaidepiirustus uuden välipohjan kohdalla kokoonpanohallissa. Sama perustyyppi kuin muuallakin tehdashallissa.
- 79 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 178 Specialritning. In-och Utfart, plan och skärning 1/50, 13.7.1944

- Sisään- ja ulosajon pohja ja projektiio
- 80 Koy FORD, G. Nordströmin erikoispiirustukset.
No 94 Specialritning Ventilations anordning ovan huvudinfarten 1/25 11.11.1943
No 95 Specialritning Ventilations anordning ovan ytterdörrarna i arb. Entréhall 1/25 15.11.1943 G. Nordström
No 43A Arbetsritning. Specialplan av 1^{sta} vån. Mellanplans norra del 1/50 19.10.1943. Ändrad 29.11.1943, kompletterad 6.10.1944, ändrad 21.6.1945
- 81 Koy FORD, G. Nordströmin erikoispiirustukset. No 79 Detaljritning. Fönster och dörrdetaljer 1/1. 15.11.1943. Detaljerna k3a, k4, j2 Ändrad 25.9.1944
Detaljtit litteroille YD4, YD4A, YD3A
Detaljtit litteralle IF1 ("vahtiputkan" sisäikkunat)
- 82 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 138 Specialritning. Tvätt och smörjboxar 1/50, 3.2.1944. Ändrad 11.3.1944. Voitelutilaan ja toiseen "pesuboxeista" on suunniteltu sisäikkunat takana olevaan tilaan, josta on tullut välillistä luonnonvaloa. "Pesuboxista" ja takana olevan tilan välille on suunniteltu myös lasiovet. Saattaa olla, että reunimmaista "boxia" käytettiin myös osittain tavaran vastaanottoon. Suunnitelman toteutumisesta näiltä osin ei ole täyttä varmuutta, sillä rakennuksen tältä kohdilta ei ole löytenyt vanhoja valokuvia. Nykyisin säilyneiden pesu- ja voiteluosastojen takaseinässä ei kuitenkaan ole suunnitelmissa kuvattuja sisäikkunoita.
- 83 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 228 Specialritning. Trättrallar i tvätt- och smörjboxar 1/10, 1/50, 7.5.1945. Suunnitelmassa on esitetty puutrallit ensimmäiselle pesuboxille ja keskellä sijaitsevalle voitelutilalle.
- 84 Fordilla oli esimerkiksi henkilökunnalle oma maksuton palkkio- ja eläkejärjestelmä vuodesta 1939 alkaen. Eläkejärjestelmän vapaaehtoinen vakuutus rekisteröitiin vuonna 1962 TEL:in mukaiseksi, jolloin eläke oli yhteensä 60% palkasta 30 työvuoden jälkeen. Etuudet olivat parempia kuin ajan yleinen käytäntö. Rahunen 1976, s. 24.
- 85 Pääpiirustussarjan pohjapiirustukseen vuodelta 1945 on merkitty valvontapiste.
- 86 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 239 Special o. detaljritning. Inre trälucka L1 likvidlucka. Ändringsritning 1/10, 1/1. 20.6.1945.
Kaksiosainen umpiluukku joka sijoittuu paksuun seinärakenteeseen.
Luukun lehdet aukeavat sisäänpäin, jolloin ne jäävät auki ollessaan smyygin sisäpuolelle.
- 87 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 220 Specialritning. Trappbarrier för tr. B 1/20 12.2.1945
Portaan B porraskaiteen detaljit, toteutettu jotakuinkin tämän mukaan. Kaitteen päällyksen materiaalimerkintä mosaiikkibetoni "cementmosaik".
- 88 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 293 Ändringsritning (piirustuksen toisessa nimiössä numero 235). Il^{dra} vån. Plan 1/100, 25.10.1945. Suunnitelma uuden välipohjan rakentamiseksi kokoonpanohallin eteläpäähän. Tässä vaiheessa muut tilat ovat olleet jo jotakuinkin valmiita, sillä tehtaaseen muutettiin alkuvuodesta 1946. Piirustuksessa on eritelty valmiiksi rakennetut ja uudet, suunnitellut rakenteet.
- 89 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 144 Specialritning. Arb. Tvätt- o.klädrum- +8.70 Plan 1/50. 16.2.1944 (Ändringsförslag). Ändrad 23.2.1944, 2.3.1944, 13.3.1944. Piirustuksen teksteissä mainitaan että pukuhuone on mitoitettu 234 työntekijälle (40 cm leveät kaapit). Vaihtoehtona mainitaan, että jos kaapit tehdään 35cm leveinä, saadaan vaatekaapit 262:lle työntekijälle.
- 90 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. Tehdastyöväen pesu- ja pukuhuoneiden leikkauksissa näkyy tilojen alkuperäinen leikkausmuoto ja katolyhdyn järjestely, jonka kautta keskelle rakennusrunkoa sijoittuneet tilat ovat saaneet luonnonvaloa. Seinäprojektiioissa on esitetty tilojen kalustus, sisäikkunat ja keraamisen laatoituksen laajuus.
- No 100 Specialritning. Tvätt och klädrum för arb. +8.70 o.11.43 skärning C-D, 1/50.
No 110 Specialritning. Arb. tvätt- och klädrum, skärning A-B 1/50. 15.3.1944
No 150 Specialritning. Skärning B-A genom arb. tvätt- och klädrum 13.3.1944
- 91 No 173 Specialritning. Järnfönster och dörrar för duschrummen 1/20 20.6.1944. (Järnfönster och dörrar för duschrummen i arb. klädrum)
- 92 Kolmannen kerroksen naisten suihkuhuoneessa on jälkellä alkuperäinen mosaiikkibetonilattia kallistuksineen.
- 93 Koy FORD, G. Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 114 Specialritning. Mellanväggskonstruktion för duschboxar 1/10 1/1, 7.1.1944 (Forslag till mellanväggar för duschboxar). Kompletterad 21.1. 1944.
No 149 Specialritning. Glasskärmar i duschboxarna 1/10, 1/1, 9.3.1944
Suunnitelmissa aikaisemmassa on ehdotettu suihkujen jakoseiniksi sekä laatoitettuja umpiseiniä että lasijakoseiniä. Maaliskuussa 1944 päätetyssä suihkuseinäpiirustuksessa esitetyt jakoseinät on rakennettu raakalasisseinäkkeet on kiinnitetty takareunastaan seiniin ja etureunastaan suoraan (tai vaihtoehtoisesti tilanteen vaatiessa taivutettuun) putkeen. Suunnitelman mukaisia suihkuseiniä on tarkoitus rakentaa miesten suihkutiloihin 8 kappaletta ja naisten pesuhuoneeseen kolme.
- 94 Toisen kerroksen pohjapiirustuksessa vuodelta 1945 molemmat sanitettitilat avautuvat suoraa tuotantotiloihin, ja tilajärjestely on esitetty jo toteutettuna rakenteena.
Nykyisin alun perin naisten käyttöön merkitty tila on liitetty miesten pukuhuoneeseen. Järjestely on toteutettu Gunnar Nordströmin suunnitelmien mukaan 1950-luvulla. Ovidetaljit ja seinäpinnat vastaavat täysin alkuperäistä toteutustapaa. Tilamuutoksen perustelut ovat ymmärrettävät, sillä alunperin miesten puku- ja pesutiloille varatut wc-tilat olivat alimitoitettuja; 234 henkilön pukutiloja palvelivat vain vain yksi erillis-wc ja urinaalit. (Koy FORD. Arkkitehdin työpiirustussarja. No 293 Ändringsritning (piirustuksen toisessa nimiössä numero 235). Il^{dra} vån. Plan 1/100, 25.10.1945. Suunnitelma uuden välipohjan rakentamiseksi kokoonpanohallin eteläpäähän.)

- 95 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 113 Specialritning. Mellanväggskonstruktion för wc-boxar 1/10, 1/1. 7.1.1944 Ändrad 3.1.1945
Suunnitelmassa esitetty wc-ovien sovitustulokset ja ovet. Seinälaatoitus on piirretty normaaliimituksella, ei tiilimituksella kuten toteutetu seinäpinnat.
- 96 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 151 Specialritning. Tvätt- o. klädrum för kvinnor +11.43 plan 1/50 13.3.1944. Ändrad 15.3.1944, mättsatt 1.9.1944. Piirustus sisältää naisten puku- ja pesutilojen sekä esimiesten puku- ja pesutilojen pohjapiirrokset.
- 97 Sisäikkunan toteutumisesta ei ole varmuutta -tilasta ei ole valokuvia eikä muu- 107
tossuunnitelmissa mainintaa aukon muuraamisesta umpeen. Piirustuksessa No 180 on esitetty ikkunoiden projektiio 1/20. Koy FORD
- 98 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 149 Specialritning. 108
Glasskärmar i duschboxarna 1/10, 1/1 9.3.1944
Raakalaseinäkkeet on kiinnitetty takareunastaan seiiniin ja etureunastaan suoraan (tai vaihtoehtoisesti tilanteen vaatiessa taivutettuun) putkeen. Suunnitelmassa mainitaan, että suunniteltuja suihkuseiniä tehdään 3 kappaletta naisten pesuhuoneeseen ja 8 kappaletta miesten suihkuhuoneeseen. Suunnitelman mukainen suihkuseinä on säilynyt entisessä esimiehille varatussa peseytymistilassa.
- 99 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 45 Arbetsritning. 109
Vindsvån. Norra del 1/50 9.12.1943. Kompletterad 28.12.1943. Ändrad 3.1.1944, 24.1.1944, 12.7.1944
No 263 Specialritning. Zinklist indeln. för trafikrummet och i matsal för arb. 1/50 3.2.1945. Suunnitelmassa mainitaan, että työntekijöiden ruokailutilan lattiat ovat tummanharmaata mosaiikkibetonia ja jalkalistat poikkeuksellisesti puuta.
- 100 Koy FORD
- 101 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 67 Specialritning. 110
Inre glasväggar 1/20, 20.9.1943. Kompl. 30.9.1943, 29.12.1943. Tilojen välisen oven littera on GD140. Ovilehdissä on yhtenäiset, suuret lasiruudut. Oven puumateriaali on mäntyä (materiaalimerkintä "furu", potkulevyissä kovempaa koivua.
- 102 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 157 Specialritning. 111
Utställninghallen zinklistindelning plan o. skärningar 1/50. Piirustukseen sisältyvät näyttelyhallin lattiajako ja seinäprojektiot. Projektiioissa on piirretty seinäpinoille jako, mutta suunnitelma on ilman materiaalimerkintää. Tilan seinämateriaaliksi on mahdollisesti harkittu vaneria, kuten toimistokerroksen tiloissa. Valokuvista päätellen näyttelyhallin seinät ovat olleet alun perin maalatut.
- 103 FORD, valokuva
- 104 Osa lämpölaseista on ilmeisesti alkuperäisiä, sillä elementtien välilliset ovat 112
nykyisissä lasissa keskenään erilaisia.
- 105 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. N:o 18 Specialritning 113
Fasadspecialritn. Mot Grundsundsgatan 1/20 20.8.1943. Ändrad 20.8.1943, 10.12.1943. Piirustuksessa on näyttelyhallin ikkunaseinän kohdalla teksti: Obs! Fönstret utföres eventuellt av järn och glas. 13.12.1943.
No 158 Specialritning. Utställningshallens fönster av järn 1/20, 17.4.1944.
- Näyttelyhallin Ikkuna- ja ovikaaviot. Materiaalimerkinnöissä mainitaan että mm. ikkunoiden lasituslistat pinnoitetaan ruostumattomalla teräksellä, "glaslisterna beklädas med rostfri plåt". Sama merkintä toistuu ovissa ja ikkunoiden pyöreissä pilastereissa. Ulko-ovien vetimet ovat suunnitelmassa erilaiset kuin ovien nykyiset vetimet, suunnitelmassa pitkät "funkkisetimet".
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset.
No 196 Specialritning. Vindfång vid huvudentr. 1/20, 9.10.1944. Pääsisäänkäynnin tuulikaapin suunnitelma.
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 231 Specialritning. Radiatorgaller av metall i vindfånget o i trapphuset A 1/10, 12.4.1945.
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 235 Specialritning. Galler ovan vindfånget i utställningshallen 1/20, 4.6.1945. Tuulikaapin koriste- kaitteen suunnitelma. Ei ole toteutettu tämän piirustuksen mukaan.
- No 237 Detaljritning. Galler av metall ovan vindfånget i utställningshallen 1/16.5.(1945? ei vuosilukua)
Tuulikaapin koriste- kaitteen detaljpiirustus. Ei ole toteutettu tämän piirustuksen mukaan.
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 250 Detaljritning. Trappedstång i tr A s.s. den utförs, men med 2" rör 1/1, 11.4.1945. (Förslag till ledstång i tr A) Porta A kaitteeseen liittyvän metallikäsijohteen yksityiskohdat ja kiinnitys on toteutettu suunnitelman mukaan.
- No 221 Detaljritning. Ledstångs detalj för tr. A 1/1, 12.2.1945. Suunnitelmassa esitetty käsijohteen kierretty pää on toteutettu, mutta ei suunnitelmassa esitetty kuusikulmainen käsijohteen leikkausmuoto eikä kiinnitystapa (koristeelliset kiinnityshelat. Suunnitelmassa merkitty umpikaiteen päällystykseksi marmori. Käsijohteen materiaali on metalli, ja suunnitelmassa on edellytetty puumallin tekemistä paikalle ennen toteutusta (piirustuksessa teksti: modell av trä på platsen före utförandet). Suunnitelmaan sisältyy leikkaus välitasanteelta kohti tehdashallin lasiseinää.
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 170 Special- o. detaljritning. Inre glasvägg GV21 1/20, 1/1. 16.6.1944. Kompletterad 12.10.1945
Lasiovi ja -seinä portaan A ja toimiston välillä. Kauniisti detaljoitu puu-lasipariovi on "kaksikaistaista" mallia.
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 271 Specialritning. Kontorets väggboisering skärm. A-B, C-D, E-F, o. G-H. 1/50. 10.2.1945 Se planritn. 44C
Piirustuksen pisin projektiio kuvaa toimistokerroksen seinää kohti portaita A ja B. Piirustukseen on merkitty alakaton materiaaliksi akustiset "Insulite" -laatat.
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 66 Specialritning. Inre glasväggar 1/20 18.9.1943. Ändrad 31.12.1943
- Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 142 Specialritning . Batterinischer i östra kontorsväggen 1/5 30.9.1944. Ändrad 1.2.1945
Suunnitelmassa esitetty konttorin itäpäädyn johtajan huoneen patterisyvennys ja ikkunapenkin leikkaus. Piirustuksessa esitetty myös ilmanvaihdon teknisiä ratkaisuja (patterin takana kulkee tuloilmakanava. Raitis ilma tulee huonee-

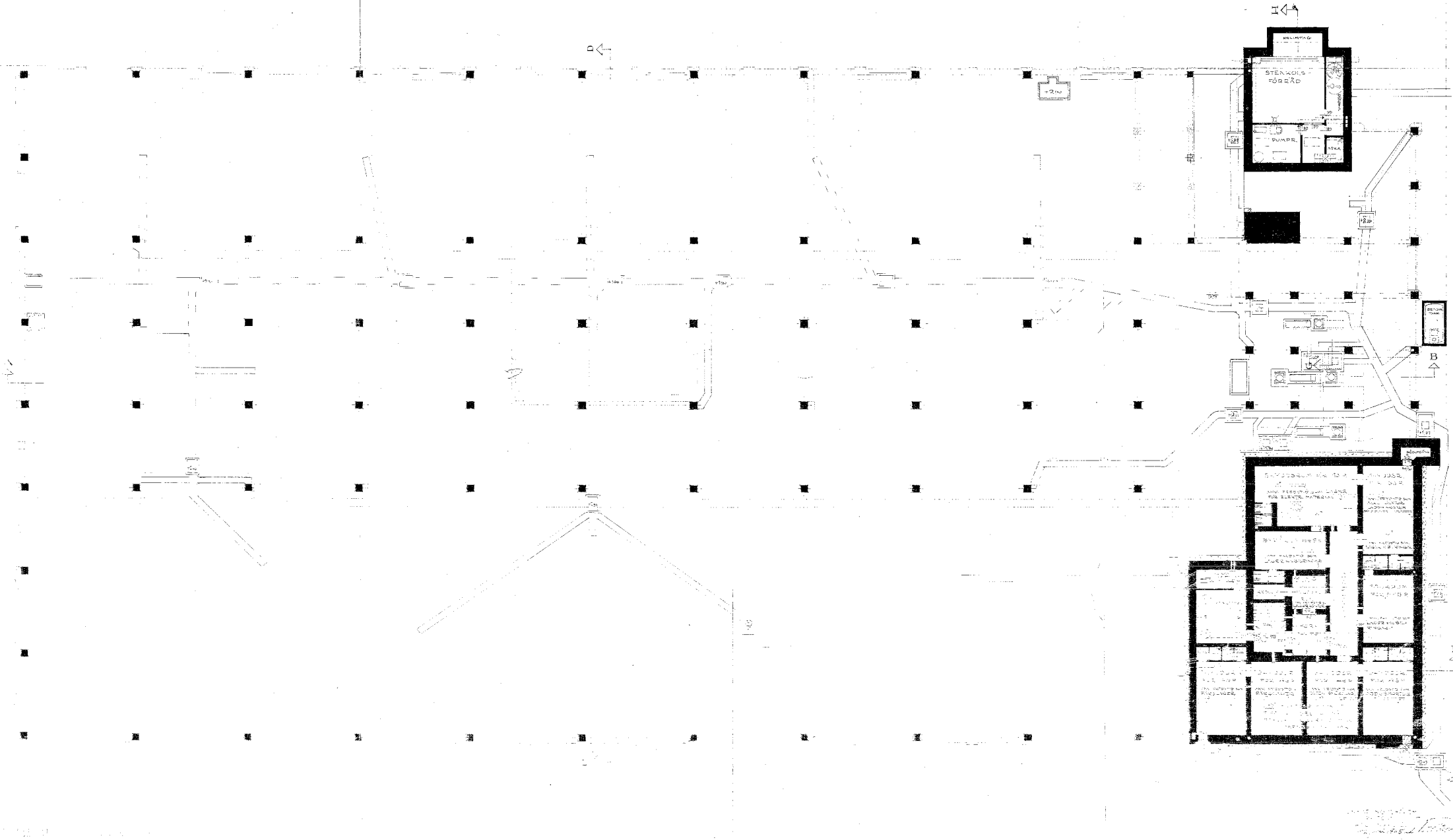
- seen ikkunapenkkiin sijoitetun ritilän kautta).
- 114 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 216 Eskiss-ritning Direktionsrumsinredning 1/20 28.7.1944
Johdon neuvotteluhuoneen sisustus- ja irtokalustesuunnitelmia
No 271 Eskiss-ritning Inredning för direktörs rummet 1/20 12.8.1944, Ändrad 4.10.1944. Johtajan huoneen irtokalustus
- 115 Haastattelu Oy Ford Ab Riitta Salin
- 116 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 44C Arbetsritning. Specialplan av Il^{dra} vän. Norra del 1/50 15.1.1944. Kompletterad 1/12.1943
- 117 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 258 Detaljritning. Mellanväggs-konstruktion i kontoret 1/1 22.7.1944 (Förslag till mellanväggs-konstruktion för kontoret, skala 1/1)
Piiirustuksessa on esitetty kaksi erilaista väliseinärakennetta, toisen paksuus 19 senttiä, toisen 14,5cm. Seinien pinta on 6-7mm vahvuista mäntyvaneria. Seinärakenteissa on käytetty ääneeristeenä ensopahvia (kapeammassa seinässä) paksummassa seinässä myös insuliittilevyä.
- 118 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 269 Specialritning. Kontorets väggboisering skärn. B-A, K-L, D-C o. M-N 1/50 17.2.1945. Se planritning 44C. Ändrad 21.2.1945, 26.3.1945.
Toimistosiiven seinäprojektoita/leikkauksia mittakaavassa 1/50. Piirustuksissa näkyy myös ilmanvaihdon järjestelyjä: katossa päällekin tulo- ja poistoilmakanavat.
No 273 Specialritning. Specialritning för boisering av kontorsväggar 1/20. 16.2.1945. Ändrad 26.3.1945, 21.2.1945
Piirustuksessa projektoita portaan A lähiesyydessä olevien toimistotilojen lasiseinistä ja vaneriverhouksista.
- 119 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 267 Specialritning. Specialritning för rörlamps anordning ovan fönstren i kontorets panel. 1/50 31.5.1945
Ikkunoiden yläpuolelle on jätetty tila (irroittettavan levyn taakse) valaisimen kuristimelle.
No 276 Detaljritning. V ägg-och takboiseringsdetaljer i kontoret. Detaljer A, B, C, D, E, F, G, H, H1 1/1 21.2.1945 Suunnitelmissa esitetty 1/1 seinäverhouksen liittymisdetaljit (listoitukset), konttorin ikkunapenkit (seinäverhouksen pystyleikkaus ikkunan kohdalta), verhouksen liittyminen lattiaan (jalkalistan detalji)
Toimistoissa on ollut ikkunoiden yhteyhdessä rullaverhot piilossa kotelossa ikkunoiden yläpuolella, ja pielissä puiset ohjaimet verhoille. Ikkunan yläpuolella seinäpinnassa on ollut pyöreä "rörlampa", putkivalaisin.
- 120 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 277 Ändringsritning. Kontorets väggboisering skärn. B-A, C-D o. D-C 1/50 Se ritn. 44C 269 o. 271, 9.4.1945.
Seinäprojektiot tehtaankonttorin aulasta ja pääkonttorista eri suuntiin.
- No 276 Detaljritning. V ägg-och takboiseringsdetaljer i kontoret. Detaljer A, B, C, D, E, F, G, H, H1 1/1 21.2.1945
- 121 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 107 Specialritning. Kontorspersonalens toil. rum i II vän. 1/50. 28.12.1943
Projektiot toimistohenkilökunnan wc-tiloista
No 264 Specialritning. Takljus i herrgard. I II vän 1/10, 1/1 10.2.1945
Projektiot ja detaljit miesten eteis- ja wc-tilan vinosta kattoikkunasta.
Toteutettu suunnitelman mukaan, sisäikkunoissa materiaalimerkintä rautalan-kalasi.
- 122 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 315 Detaljritningen Omramning för kassavalvsdörr i kontoret 1/1 5.9.1945
- 123 Paikalla tehty havainto.
- 124 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 270 Special- o. det. Ritning. Specialritning för väggboisering i kontorets matsalar 1/50, 1/1. 10.2.1945.
Ändrad 12.4.1945, 16.4.45
Piirustuksessa teksti koskien pintakäsittelyjä ja verhoiluja: "väggarna boiseras med furufaner, den nedre delen med förädlad furufaner. Alla träytör behandlas med celluloslack och mattbönas". Osastopäälliköiden ruokailutilaan on piirretty korkea riippuvalaisin, jonka kaltainen löytyy nykyisin rakennuksen varastotiloista irrallisena.
No 274 Specialritning. Specialritning för vägg-boisering i kontorets matsalar 1/20 17.2.1945. Ändrad 16.4.1945
Projektoita ja liittymiä (detaljmerkinnät).
- 125 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 132 Specialritning Inredningen för serv. vrån i Ilvån matsal 1/20 25.1.1944, 24.2.1944 G. Nordström
- 126 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 180 Specialritning. Inre glasvägg. GV 22, 1/20. 19.7.1944
Lasiseinä ja -ovi toimistohenkilökunnan ruokasalin ja toimistopäälliköiden ruokasalin(kontorscheferns matsal) välillä. Lasiseinään ovat liittyneet matalat kalusteet oven molemmin puolin.
Ikkuna GV23 esimiesten pesuhuoneen ja nosturihallin yläosan välillä.
No 181 Detaljritning. Litt GV22 1/1. 19.7.1944
Lasiseinän ja siihen liittyvän oven listoitukset ja detaljit 1/1
- 127 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 44C Arbetsritning. Specialplan av Il^{dra} vän. Norra del 1/50 15.1.1944. Kompletterad 1/12.1943
- 128 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 298 Specialritning Radiatorgallerbänk i matsal för kontorspersonalen 1/10, 1/113.11.1945
- 129 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 218 Eskiss-ritning Vestibul och matsalsinredning 1/20 15.8.1944 G. Nordström

- 130 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 130 Specialritning Inredningen för köket i tornvån. 1/20 4.3.1944 Ändrad 17.8.1944
Keittiön kalustus, seinäprojektioit ja pohjapiirros
No 284 Specialritning Ändringsritning för kök- och serv. Inredning 1/20 6.9.1945 Vinot matalat hyllyt yläkaappien alla.
No 236 Specialritning Diskbords skivor och diskhovar av zinkplåt 1/20 6.4.1945 Keittiön työtasojen suunnitelma.
- 131 Koy FORD ja HRVA. Gunnar Nordströmin laatimat pääpiirustukset vuosilta 1943 ja 1945.
- 132 Hankintaa ei ilmeisesti toteutettu, sillä tilavarauus otettiin 1960-luvulla muuhun käyttöön.
- 133 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. N:o 42A Arbetsritning. Specialplan av Ista vån. Norra del 1/50 15.10.1943.
No 83 Specialritning. Transformatorstation i I vån. norra del 1/25, 26.10.1943.
No 84 Specialritning. Transformatorstation plan +5.617 I vån mellanplan 1/25, 26.10.1943
- 134 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 45 Arbetsritning. Vindsvån. Norra del 1/50 9.12.1943. Kompletterad 28.12.1943. Ändrad 3.1.1944, 24.1.1944, 12.7.1944
No 44B Specialritning. Ventilations kanalritn. För kontoret Ildra vån plan. 1/50 29.9.1943
Ilmanvaihtopiirustus toisen kerroksen toimistosiiivestä. Portaana A vasemmalla puolella, wc-tilojen yläpuolella on "lämminilmakammio", johon johtaa julkisivulta raitisilmakanava.
No 86 Specialritning Varmluftskammaren 1/25 26.11.1943. G. Nordström
Wc-tilan yläpuolisen pienen ilmanvaihtuhuoneen leikkaukset ja pohjapiirustus. Tilaan on ovi portaasta A, välitasanteelta +10.95
- 135 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 269 Specialritning. Kontorets väggboisering skärn. B-A, K-L, D-C o. M-N 1/50 17.2.1945. Se planritning 44C. Ändrad 21.2.1945, 26.3.1945
Piirustus sisältää toimistosiiiven seinäprojektioita/leikkauksia mittakaavassa 1/50. Piirustuksissa näkyvät myös ilmanvaihdon järjestel: katossa päällekkäin sijaitsevat tulo- ja poistoilmakanavat.
- 136 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 123 Specialritning Ventilplacering för livån kontorsdel 1/50 27.10.1944, Kompletterad 9.11.1944, Ändrad 28.2.1945
Tulo- ja poistoilmasäleiköt on sijoitettu toimistohuoneiden seiniin, katon rajaan suunnitelmassa 1/5 leikkaus säleikön kohdalta
- 137 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 96 Specialritning Ventilations anordning ovan dörrarna i kranhallen mot Munkholmskajen 1/20 18.11.1943
Liukuovien yläpuolella olevien puhaltimien ja niiden kanavien suunnitelmia (laitteet nykyisin edelleen näkyvissä Helsingin Kumin tiloissa)
- No 97 Specialritning Ventilations anordning ovan ytterdörrarna mot Rönnskärsgatan 1/20. 19.11.1943. Ändrad 18.9.1944 G.Nordström
Samantyyppiset kuin Munkkisaaren laiturin puoleisilla ovilla. Nämä ovet puretu, ks. valokuvista onko laitteista mitään jäljellä
- 138 Koy FORD, G.Nordströmin työ- ja erikoispiirustukset. No 94 Specialritning Ventilations anordning ovan huvudinfarten 1/25 11.11.1943
Tuloilmasäleikkö ikkunaseinällä leikkauksessa c-d
No 95 Specialritning Ventilations anordning ovan ytterdörrarna i arb. Entréhall 1/25 15.11.1943 G. Nordström- Ilmanvaihtokanavan järjestely porrashuoneessa B 1. kerroksessa. Kanava kulkee suunnitelmassa ikkunaseinällä oven ulkopuolella. Nykytilanteesta ei voi päätellä toteutettiinko suunniteltu reitti.
No 43A Arbetsritning. Specialplan av I^{sta} vån. Mellanplans norra del 1/50 19.10.1943. Ändrad 29.11.1943, kompletterad 6.10.1944, ändrad 21.6.1945
Välikerroksen työpiirustus rakennuksen pohjoispäädyestä. Piirustuksessa näkyvät teknisten tilojen yläosissa olevat tasot, ja ilmanvaihdon kanavajärjestelyt tehdastiloissa.
- 139 HKRVA Lupatunnus Ke-808-B-56, 23.4.1956, Gunnar Nordström.
- 140 Koy FORD. Oy Ford Ab Section A-B 28.4.1964 Gunnar Nordström. Irtopiirustusten joukosta löytyy Nordströmin laatima lisäkerroksen luonnossuunnitelma vuodelta 1964. Lisäkerroksen kattomuodoksi on luonnoksessa ehdotettu pulpettikattoa. Laajennuksen seinälinjat on sijoitettu toisen kerroksen ulkoseinien linjaan, samaan tapaan kuin Simbergin toteutetuissa suunnitelmissa.
- 141 Teräsrakenne 4/200. Satama Interactive Oyj, toimitilojen laajennus vanhaan tehdashalliin 1999-2000. Arkkitehti Jaakob Solla.
- 142 Kustannus Oy Mobilistin kuva-arkisto
- 143 Suunnitelmissa tilan ruotsinkielinen nimitys on "kontorsvestibul"
- 144 Koy Ford. Muutoshankkeen työpiirustukset vuodelta 1953, G. Nordström. No 22 Ny panelvägg i gamla kontorsdelen 1/20. 2.11.1953, 3.11.1953.
- 145 HKRV Lupatunnus Ke-146C-53. Pääpiirustukset 28.5.1953, Gunnar Nordström.
- 146 Ks. Luku "Lisäkerroksen rakentaminen 1965"
- 147 Koy FORD. Arkkitehdin työpiirustussarjan pohjapiirustukset.
- 148 HKRV Lupatunnus Ke-146C-53. Pääpiirustukset 28.5.1953, Gunnar Nordström. No 3 Ildra vån. Plan 1/100
Koy FORD. Arkkitehdin työpiirustussarja. No 293 Ändringsritning (piirustuksen toisessa nimiössä numero 235). I^{dra} vån. Plan 1/100, 25.10.1945. Suunnitelma uuden välipohjan rakentamiseksi kokoonpanohallin eteläpäähän.)
- 149 Rakennukset sijoittuvat tehdasrakennuksen viereiselle tontille nro 14
- 150 Koy FORD
- 151 HKRV Lupatunnus Ke-1791-C-55. Pääpiirustukset 18.7.1955 Gunnar Nordström.
- 152 HKRV Lupatunnus Ke-1383-C-58. Pääpiirustukset 10.12.1958 L.R.Öster. Koy FORD. Vuoden 1959 muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen (Kansio otsikolla "Rakennusurakkasopimus Larne Oy 12.3.1959")

- 153 Koy FORD. Vuoden 1959 muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen, piirustus No 15 Oy Ford Ab. Layout of IInd floor 1/100. 23.8.1958 P.Lindh
- 154 Koy FORD. Vuoden 1959 muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen, piirustus no 14 (rakennepiirustus).
- 155 Koy FORD. Vuoden 1959 muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen. Työselostus.
- 156 Koy FORD. Vuoden 1959 muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen. Työselostus ja arkkitehtisuunnitelmat.
Ikkunoiden yhteyteen varattiin paikat rullaverhoille.
- 157 Koy FORD. Muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen. Työselostus ja arkkitehtisuunnitelmat.
- 158 Koy FORD. Muutostyön urakkasopimus asiakirjaliitteineen. Työselostus ja arkkitehtisuunnitelmat.
- 159 Koy FORD. Urakkasopimus 9.9.1959 ja asiakirjaliitteet koskien konttorihenkilökunnan pesu- ja pukuhuonetilojen rakentamista. Ford/Formentor.
- 160 HKRVA Lupatunnus Ke-808-B-56, 23.4.1956, Gunnar Nordström
- 161 Koy FORD Vuosien 1965-66 muutostöiden arkkitehtisuunnitelmat. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co
Piirustus 125-68 2. kerros 1/50 5.5.1966. Suunnitelmassa esitetään toisen kerroksen toimistosalin jakamista matalilla lasiseinillä pienempiin tiloihin. Piirustuksessa on teksti: "tämän tilan uudet lasiväliseinät (LS) kootaan 1. kerroksen näyttelyhallista poistettavien seinien osista (h n. 230cm) Ovet samoin vanhoja". Muutossuunnitelmien toteuttamisesta ei ole varmuutta, nykyisin tilassa ei ole jakoseiniä.
- 162 Koy FORD Oy Ford Ab. Rakennusselitys I. Rakennusvaihe. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co. 17.9.1965
- 163 Ajan kuluessa uuden ja vanhan muurauksen ero on tasoittunut lähes huomattomaksi.
- 164 Koy FORD Vuosien 1965-66 muutostöiden arkkitehtisuunnitelmat. Julkisivupiirustukset 125-8, 125-9 ja 125-10 8.7.1965 Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co
- 165 Koy FORD Oy Ford Ab. Rakennusselitys I. Rakennusvaihe. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co. 17.9.1965
- 166 Koy FORD Vuosien 1965-66 muutostöiden arkkitehtisuunnitelmat. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co
125-29 3. kerroksen kattovaloaukot 1/20, 1/5 26.11.1965 Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co.
- 167 Ibid
- 168 Koy FORD, Arkkitehtitoimisto Kurt Simbergin työpiirustussarja 1965.
125-40 OV SI ja OV S 1/20, 1/1 5.1.1966 Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co.
- "Laakaovet päällystetty vaalealla suorasyisellä tammiviilulla. Reunalistat ja irtokynnykset tammea. Karmit ja listat peittomaaliluokan mäntyä. Samoin maalataan sähköpielien vanerikannet, jotka kiinnitetään aluslevyillä varustetuilla, linssikantaisilla, kromatuilla ruuveilla."
- 125-46 Ikkunapenkit 1/20 23.1.1966, Muutettu 18.2.1966 Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co.
Uudessa ruokailuhuoneessa 251 ikkunapenkit ja etulevyt tehtiin suunnitelman mukaan tammiviilusta. Materiaalit vaihtelevat tiloittain, emännän tiloissa ikkunapenkin pinta on iki-levyvä tammireunalistalla, etuosa maalattu. Toimistohuoneiden ikkunapenkkien osalta ei ole materiaalimerkintöjä
- 125-47 Ikkunapenkit, detaljeja 1/5 25.1.1966 Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co.
Ikkunapenkkien detaljoidut leikkaukset tiloittain, varustettu materiaalimerkinnoilla. "Leikkauksien 1, 2, 3 kansi- etu- ja sivulevyt tehdään tammiviilupintaisesta 22mm kimmestä tammisin reunalistoin" Maininta koskee toimistohuoneiden ikkunapenkkejä.
- 169 Arkkitehtitoimisto Kurt Simbergin rakennustyöselityksessä (2. vaihe 15.11.1965) mainitaan Oy Varnuusrakenne Ab:n PR-järjestelmän mukainen alakatto. Koy FORD.
Koy FORD, Arkkitehtitoimisto Kurt Simbergin työpiirustussarja 1965.
125-49 Alakatot, 3. kerros 1/50 8.2.1966, muutettu 31.3.1966 Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co. Lisäkerroksen alakattopiirustus. Käytävälle sijoitettiin alakattoon upotetut valaisimet.
125-50 Alakatot, kipsoniitti 1/1 10.12.1966
Suunnitelmassa on esitetty kipsoniitti-katon detaljit; levyjen välissä 10mm avosaumat, valaisimet upotettu tasan alakattopintaan
125-51 Alakatot, kipsoniitti 1/1 10.2.1966
125-52 Alakatot kevytmetalli, lujalevy 1/5, 1/1 11.2.1966. Tarkistettu 31.3.1966
"Polttomaalatut, alumiiniset .. U-muotoiset listat (50x50) varustetaan sivureijityksellä ja mineraalivillatäytteellä. Metallinen ripustus valmistetaan standardin mukaan. Esim. Oy Varnuusrakenne Ab, PR-verhousjärjestelmä"
Sälekattoon upotettu valaisin oli tyyppiltään Idman L2-10/3113 20x94x12cm
- 170 Koy FORD, Arkkitehtitoimisto Kurt Simbergin työpiirustussarja 1965.
125-62 3. kerroksen konttoritilojen lattiapäällysteet 1/50 24.3.1966, muutettu 29.3.1966. Kaksiväriset lattiat, värit Tarkett No224 (tumman ruskea) ja tarkett No 220 (vaalean ruskea). Vaaleammasta väristä on tehty lattiaan kenttiä. Lainausta piirustuksen selostustekstistä: "3.kerroksen konttoritilojen lattiapäällysteet: huoneet 306, 327 HG-sisal brun terra no 410, huone 339 HG-sisal grä terra No 120, huoneet 321-324, 325, 326, 328-338 Tarket no 224 käytävät ja vaateilat (molemmat värit)...wc-tilat, siivouskomero Pukkila No 1101 19." Koy FORD

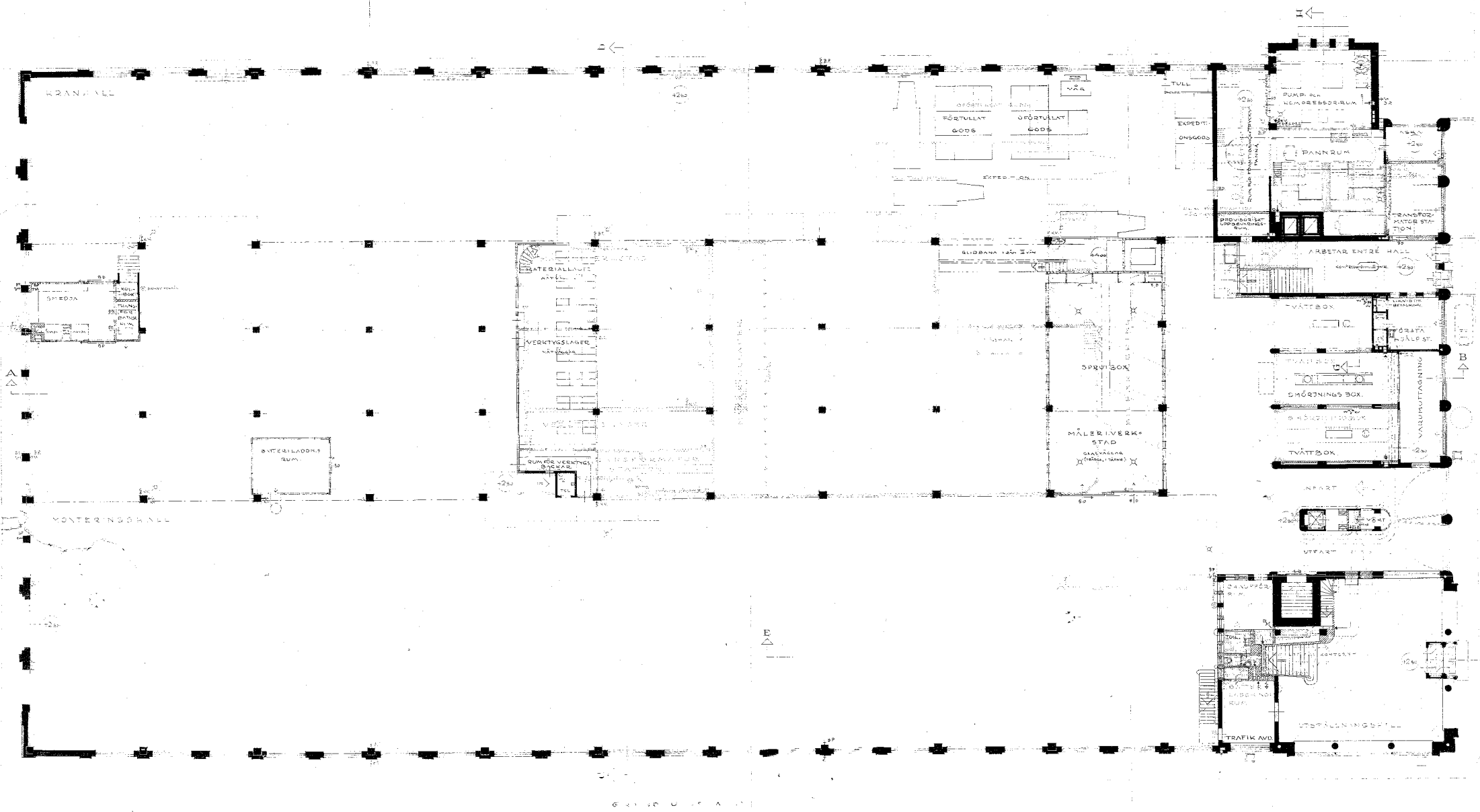
- 171 Koy FORD. Oy Ford Ab. Rakennusselitys I. Rakennusvaihe. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co. 17.9.1965
- 172 Koy FORD, Arkkitehtitoimisto Kurt Simbergin työpiirustussarja 1965. 125-37 Ulkoikkunat 3.kerros 1/20 31.12.1955. Tarkistettu 31.1.1966. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co.
" 3.kerroksen korotetun san ulkoikkunat ovat vaaka-akselisia, 2-lasisia kiertoikkunoita, Rewenta tai vastaava. Karmit ja puitteet peittomaaliluokan valikoitua mäntyä. Sisäläsilistat kuultoluokan tammea. Ikkunat toimitetaan täyson heloitettuina tiivistysliстоineen. Helat (Rewenta tai vastaava) kromattu messinkiä. Puusepäntehtaalla suoritetaan oksalakkauus jапohjustus sinkkivalikoisпитoisella pohjamaalilla"
- 173 Valokuvissa näkyvät kromatut vetimet on nykyisin uusittu.
Koy FORD. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co:n rakennustyöselitys, 2. rakennusvaihe 15.11.1965
- 174 Koy FORD Lupatunnus 20-1412-C-72, pöytäkirjanote Helsingin kaupungin maistraatin rakennuslupa-asioita käsittelevästä kokouksesta 8.8.1972.
- 175 Koy FORD. Muutostyön pääpiirustussarja 5.6.1972 Insinööri-toimisto Bertel Ekengren
- 176 HKRVA Lupatunnus 20-1378-C74 Pääpiirustukset Arkkitehtitoimisto Erkkö Virkkunen 18.7.1974
- 177 Tornin 3. kerroksen tilan käyttötarkoituksen muutokselle haettiin useaan otteeseen käyttötarkoituksen muutosta (vuosina 1981 ja 1985). Koy FORD
- 178 Koy FORD
- 179 Koy FORD. Muutostyön pääpiirustukset ja detaljit, Arkkitehtuuritoimisto Vesa Ekholm & Antero Syrjänen
- 180 Koy FORD. Loppukatselmuspöytäkirja 13.5.1986. Haettu rakennuslupa on rauennut muiden kuin eteläjulkisivun osalta.
- 181 Koy FORD. Pääkonttorin rakenteiden painumatarkkailuun liittyvät pöytäkirjat.
- 182 Koy Ford. Lupatunnus 20-2416-C-87. Pääpiirustukset arkkitehtuuritoimisto Timo Mannonen Oy.
- 183 Koy FORD. Arkkitehtitoimisto Gripenberg & Co / Ilkka Uusitalo. Lupatunnus 20-1759-C-95
- 184 Koy FORD. Also Starringin ja Helsingin Kumin lupahakemukset Arkkitehdit Oy Erikkilä & Kauppinen.
- 185 Koy FORD. Arkkitehdit Oy Erikkilä & Kauppinen Lupatunnus 20-1838-00-C
- 186 Teräsrakenne 4/200. Satama Interactive Oyj, toimitilojen laajennus vanhaan tehdashalliin 1999-2000. Arkkitehti Jaakob Solla.
- 187 Ibid.
- 188 Ibid.
- 189 Munkkisaari - Hernesaari. Täytöt ja pengerrykset. Kaavio. Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto, Yleiskaavaosasto 20.9.1988
- 190 Helsingin kaupunki Paikkatietopalvelut <http://ptp.hel.fi/ptpa/default.aspx> Viitattu 25.2.2011
- 191 Rahunen 1976 s. 23-24
- 192 Rahunen 1976 s. 23-24
- 193 Hernesaaren osayleiskaavaluonnos. Selostus. Helsingin kaupunki Kaupunkisuunnitteluvirasto. s. 6
- 194 Vuoden 2011 alkutalvella ympäristö oli lumen peitossa. Valokuvat vuosilta 2007 ja 2010 Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimittamasta lähtötietomateriaalista
- 195 Niskanen 2005, s. 211-212
- 196 Niskanen 2005, s. 211-212
- 197 Standertskjöld 2008
- 198 Rakennuksen nykyisten sisätilojen yksityiskohdista välittyy suunnittelun huolellisuus. Yksityiskohtia ja niiden variaatioita on paljon. Toisaalta perimätiedon mukaan toimitilojen seinäverhouksia olisi 1940-luvulla tehty kierrätysmateriaalista ja 1970- ja 80-luvuilla kantavissa rakenteissa ilmenneiden vaurioiden syyksi epäiltiin sota- ja pula-ajan huonoja rakennusmateriaaleja. Etenkin rakennuksen alkuperäisissä puuikkunoissa mutta myös väliovissa on käytetty paljon erilaisia painikkeita, jotka muodoltaan voisivat olla 1940-luvun tuotantoa. Materiaalipula saattaa osittain selittää käytettyjen helojen kirjoa. Rakentamistoimintaa ja rakennusmateriaalien säännöstelyä sota-aikana valvoneen KYMRON arkistojä Kansallisarkistossa ei kuitenkaan olla voitu tämän rakennushistoriaselvitystyön puitteissa käydä läpi.
- 199 Eri tyyppisiä heloja on saatettu käyttää joko hierarkisista syistä (esimerkiksi entisessä johtajan toimistossa on erilaiset ikkunapainikkeet kuin viereisissä toimitiloissa) tai sitten pula-ajasta johtuen on jouduttu käyttämään saatavilla olevia tarvikkeita. Toimistokerroksen tilajako ei enää vastaa alkuperäistä, tämä saattaa osittain selittää ikkunoiden sattumanvaraisilta vaikuttavat heloituskaisut.

PÄÄPIIRUSTUKSET 12.6.1945 (Rakennusaikaiset muutokset)
arkkitehti G. Nordström
KELLARIKERROS (ei mittakaavassa)

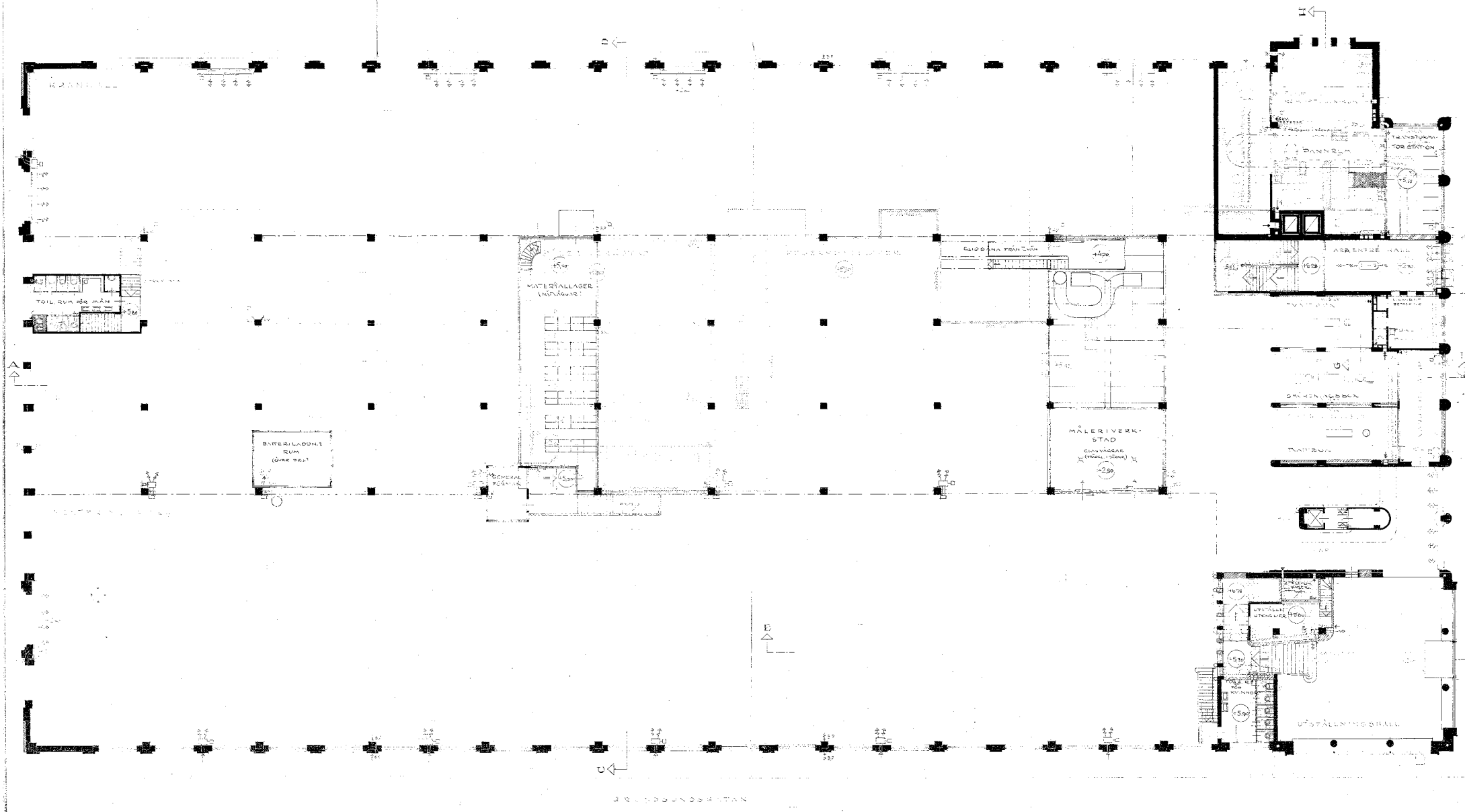

G. Nordström

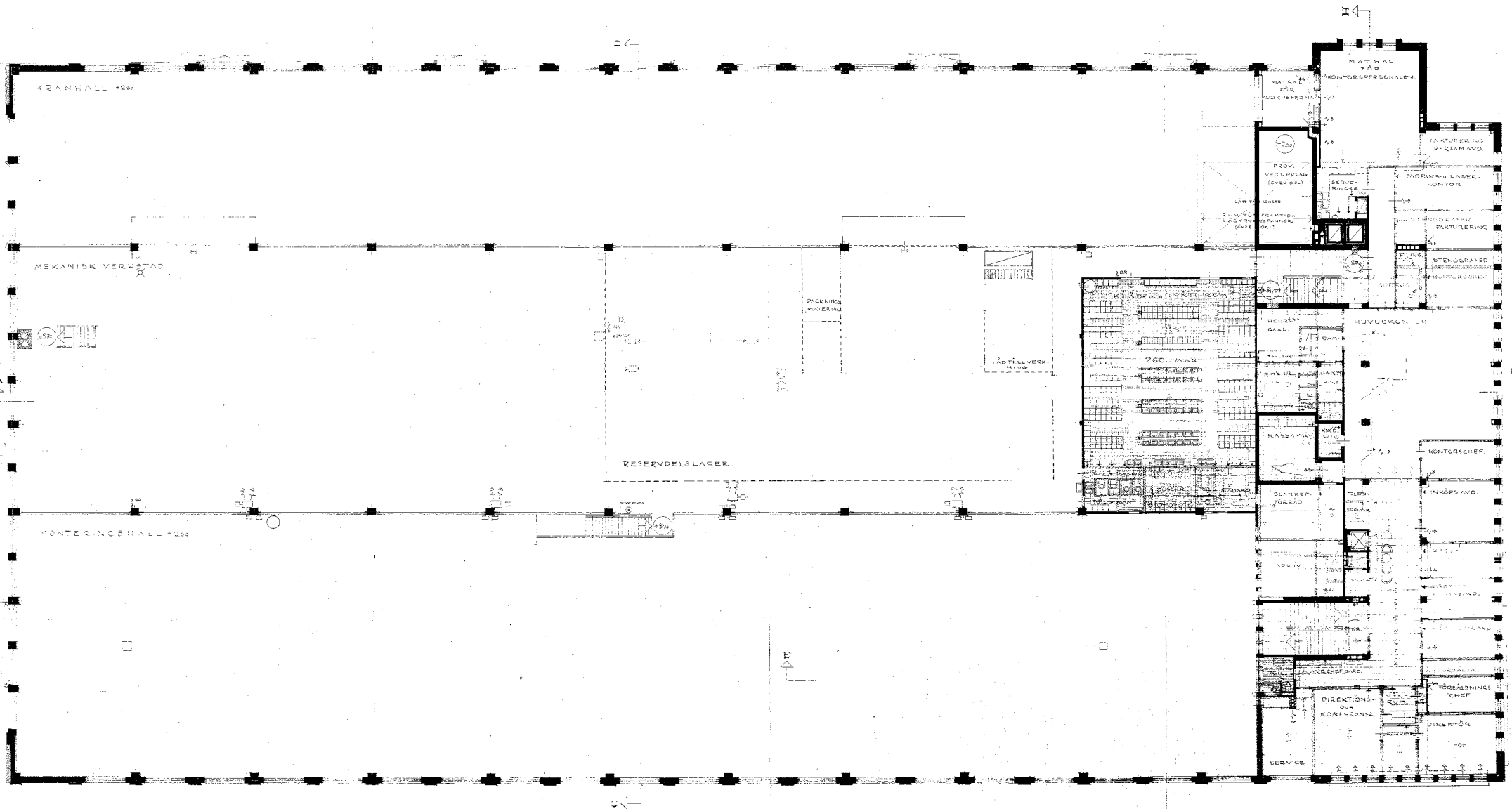
PÄÄPIIRUSTUKSET 12.6.1945 (Rakennusaikaiset muutokset)
arkkitehti G. Nordström
I. KERROS (ei mittakaavassa)

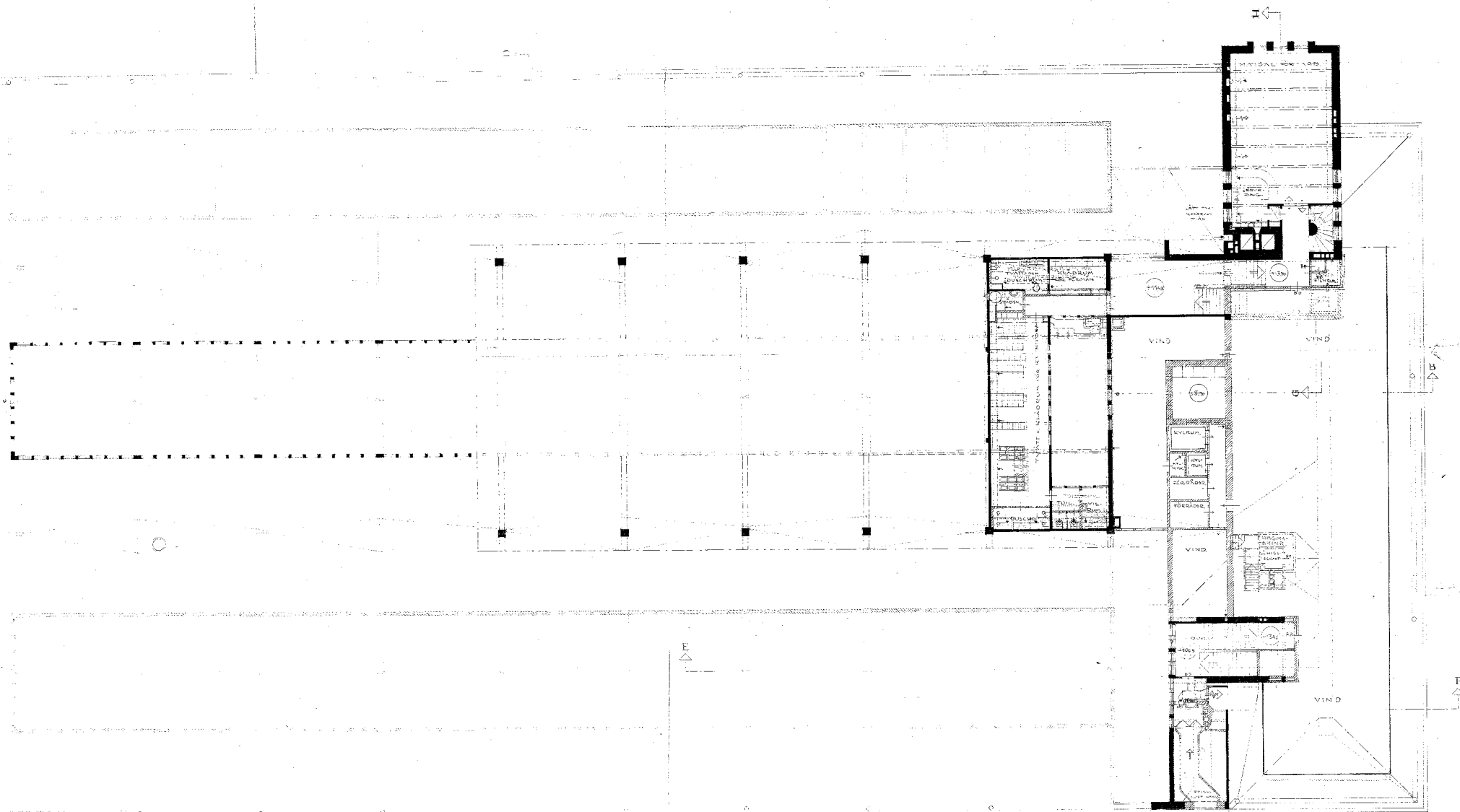
PÄÄPIIRUSTUKSET 12.6.1945 (Rakennusaikaiset muutokset)
arkkitehti G. Nordström
I. KERROS VÄLITASO (ei mittakaavassa)

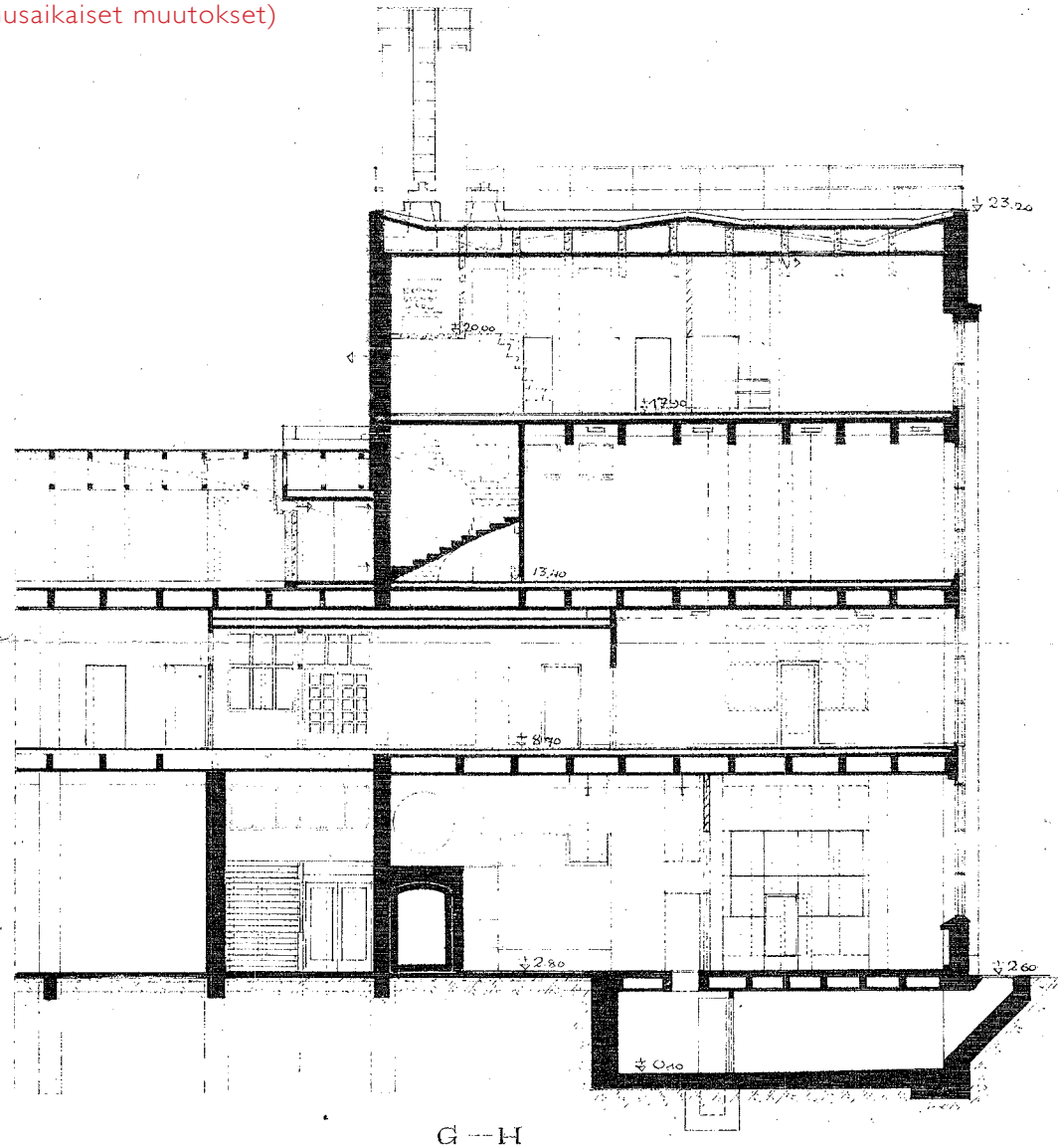
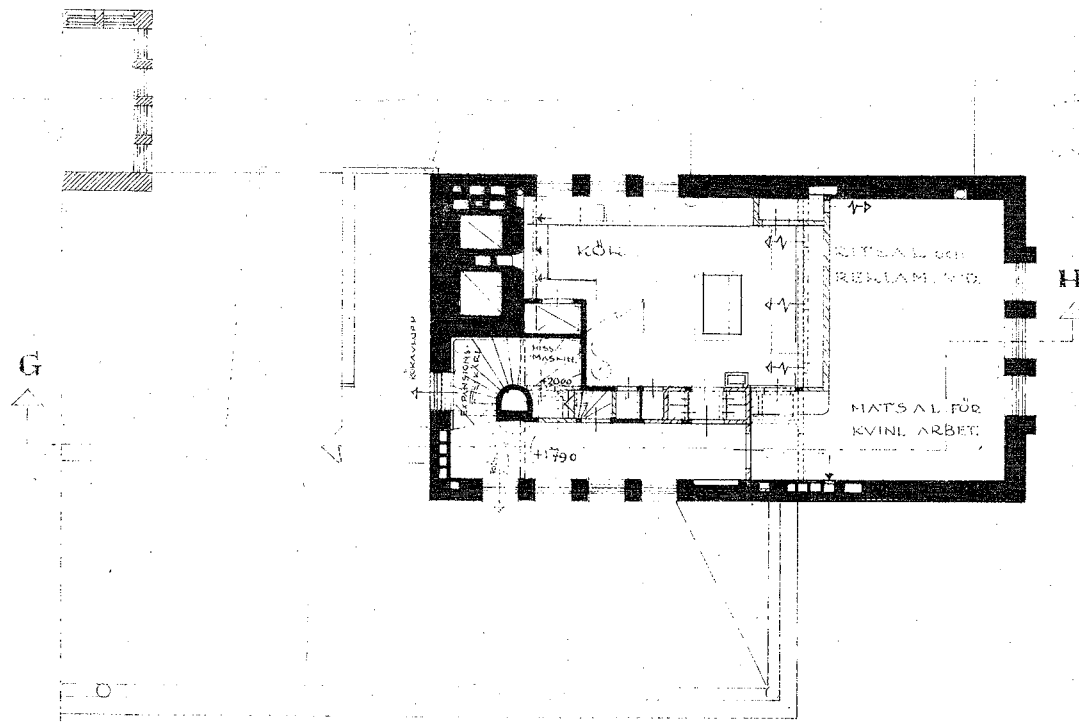
PÄÄPIIRUSTUKSET 12.6.1945 (Rakennusaikaiset muutokset)
arkkitehti G. Nordström
2. KERROS (ei mittakaavassa)

PÄÄPIIRUSTUKSET 12.6.1945 (Rakennusaikaiset muutokset)
arkkitehti G. Nordström
ULLAKKOKERROS (ei mittakaavassa)

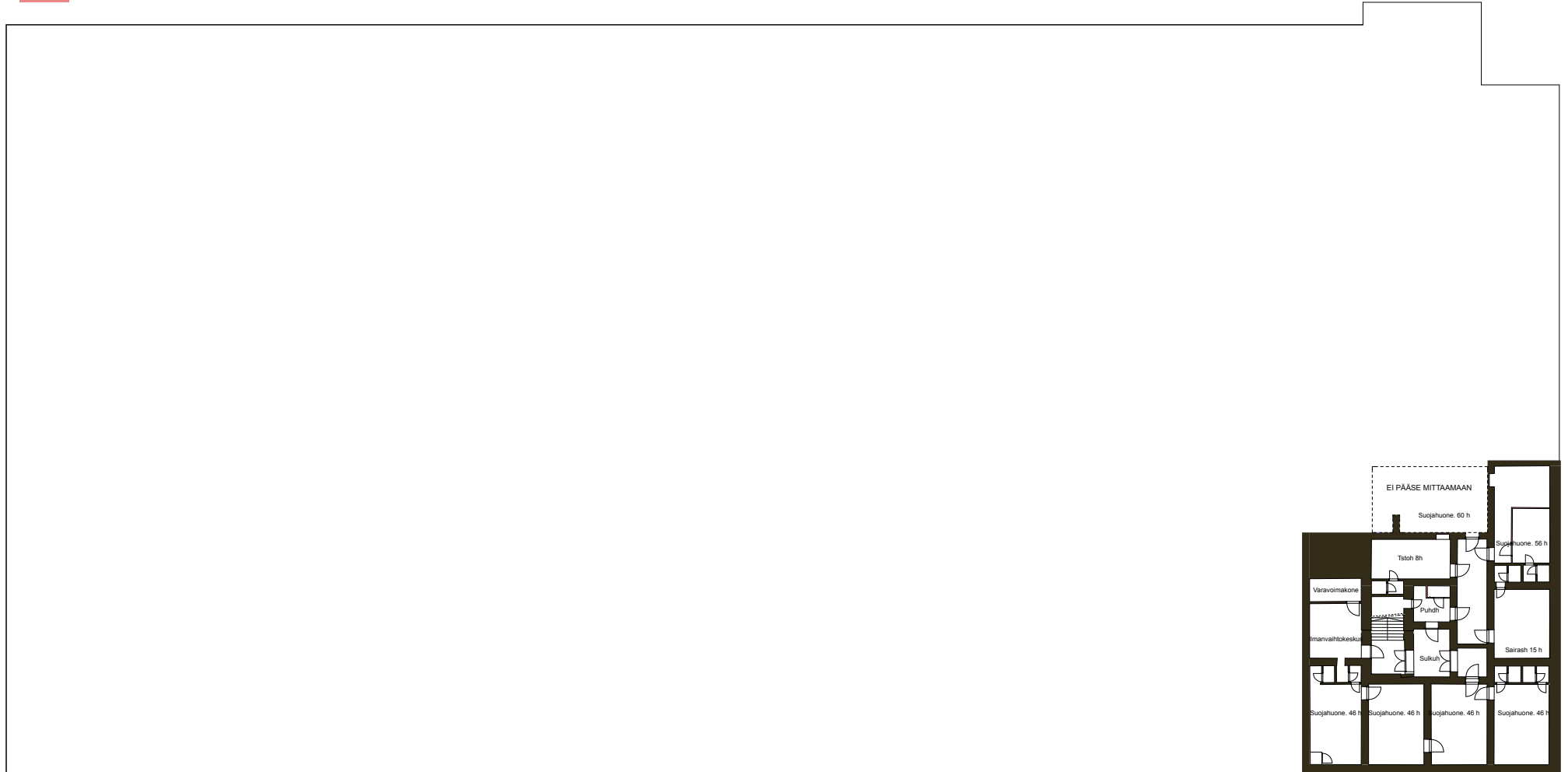

PÄÄPIIRUSTUKSET 12.6.1945 (Rakennusaikaiset muutokset)
arkkitehti G. Nordström
TORNI (ei mittakaavassa)

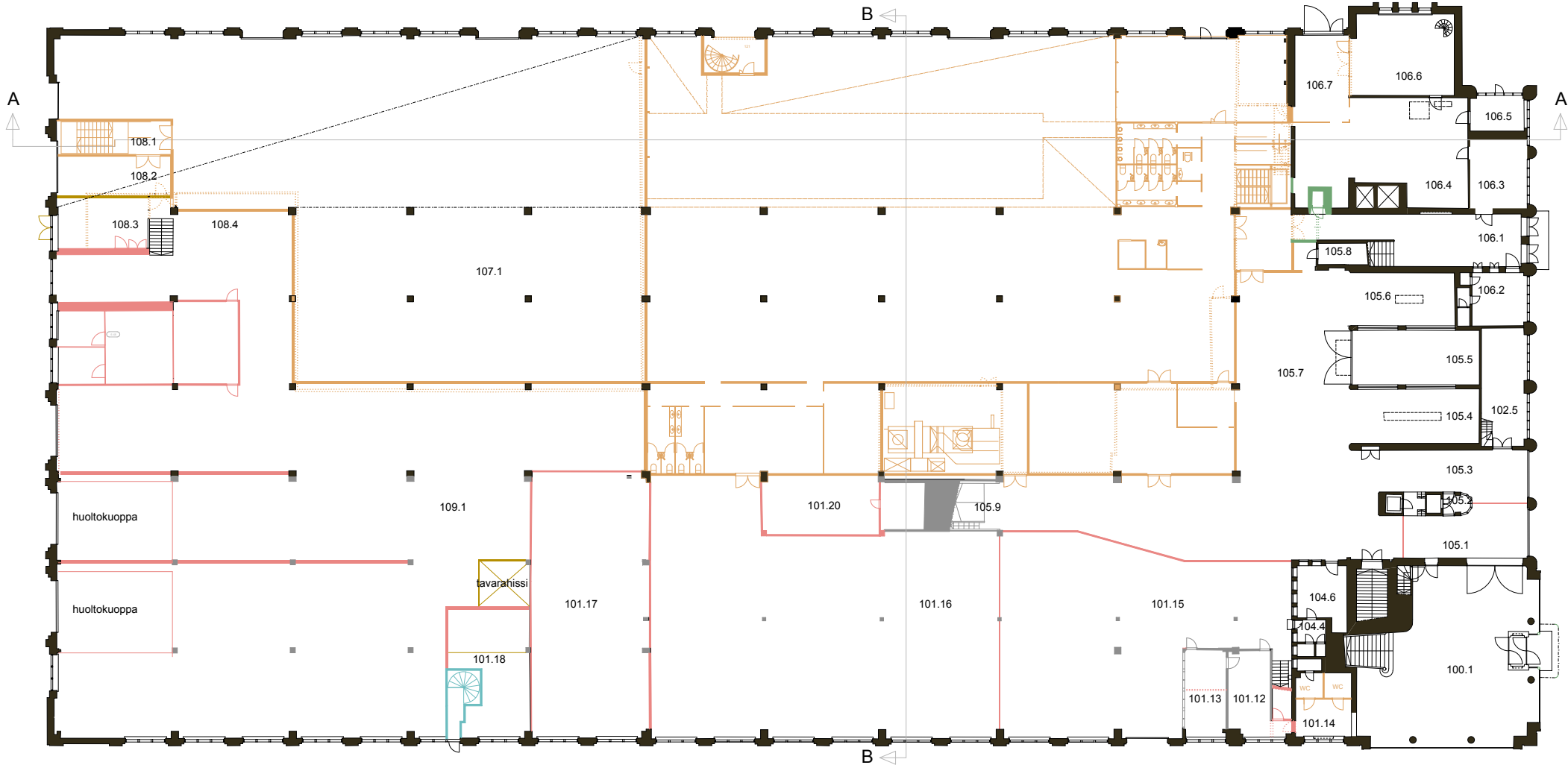
GUNNAR NORDSTRÖM
ARKITEKT
HELSINGFORS
12/VI 1945

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

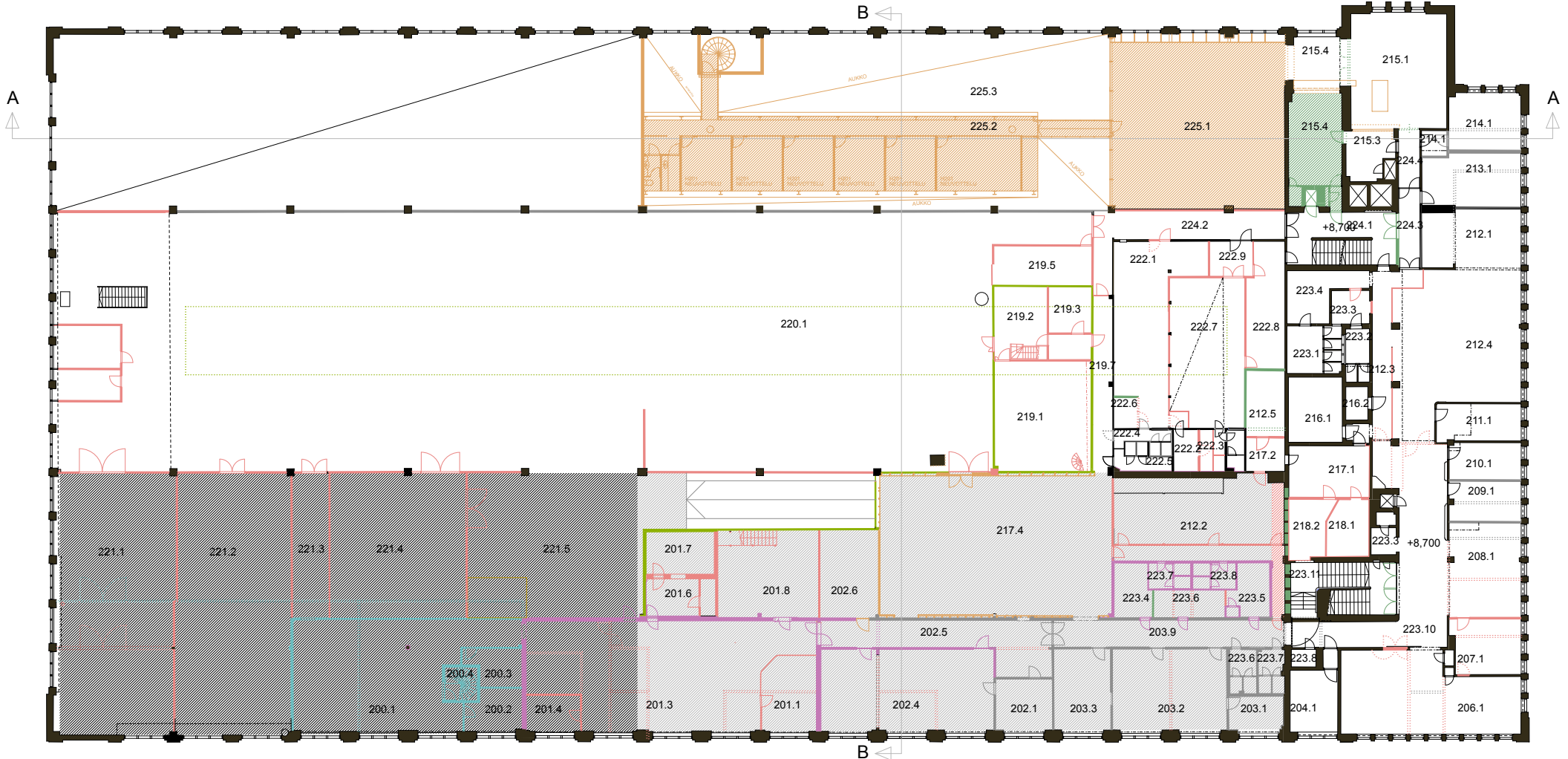

SÄILYNEISYYSKAAVIOT 2011
I. KERROS (pien. 70%)

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

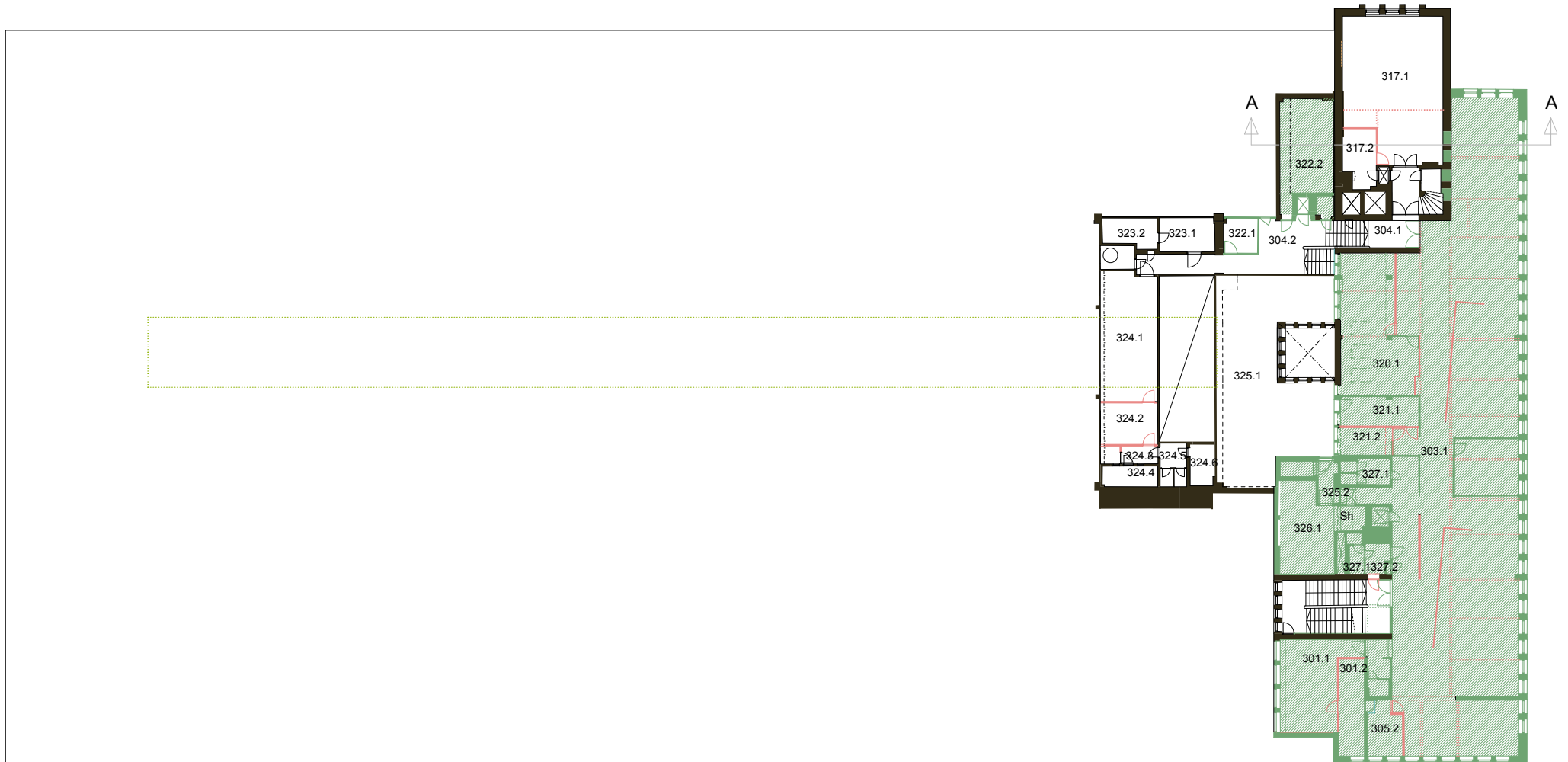

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

SÄILYNEISYYSKAAVIOT 2011
3. KERROS (pien. 70%)

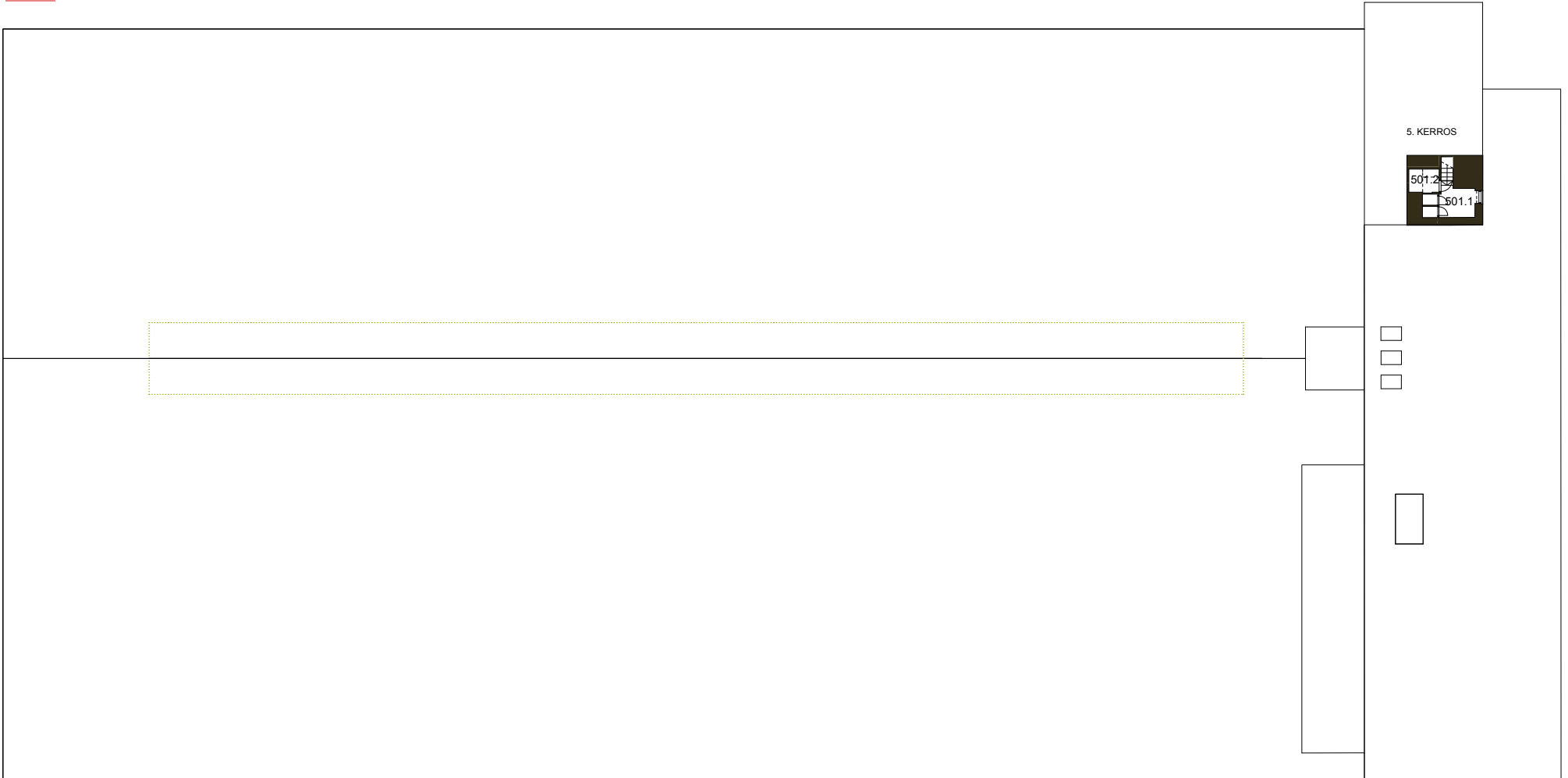

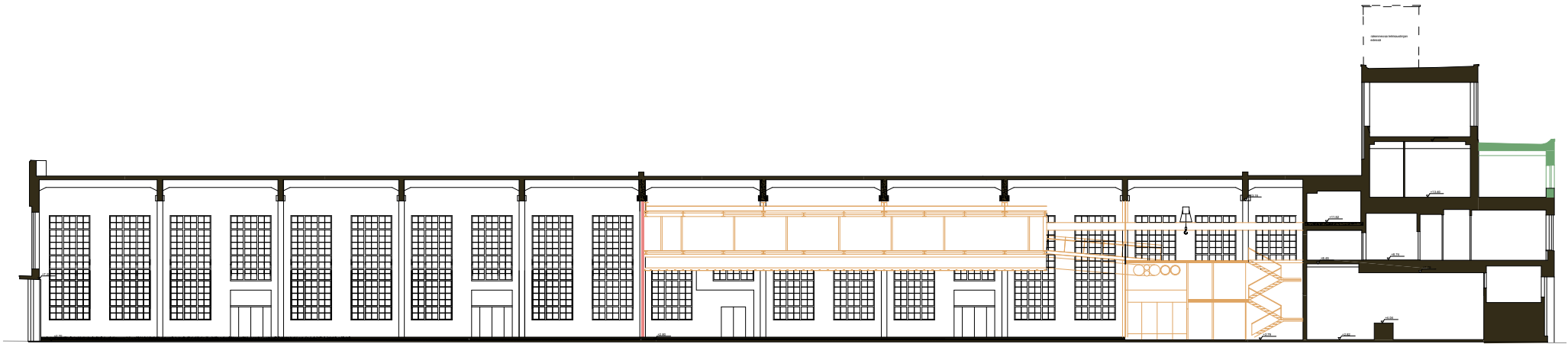
- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkiä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

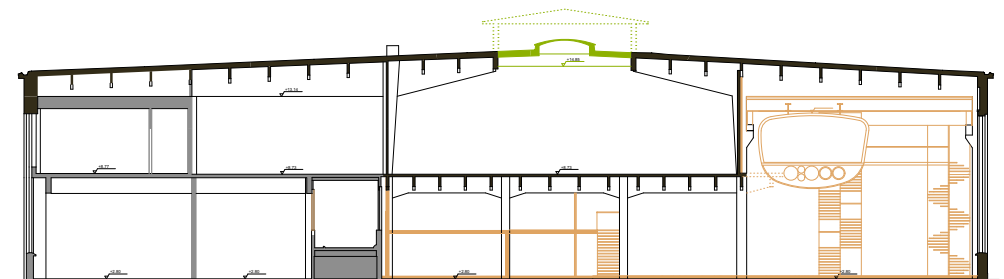
SÄILYNEISYYSKAAVIOT 2011
5. KERROS TORNI (pien. 70%)

LEIKKAUS A-A 1:300

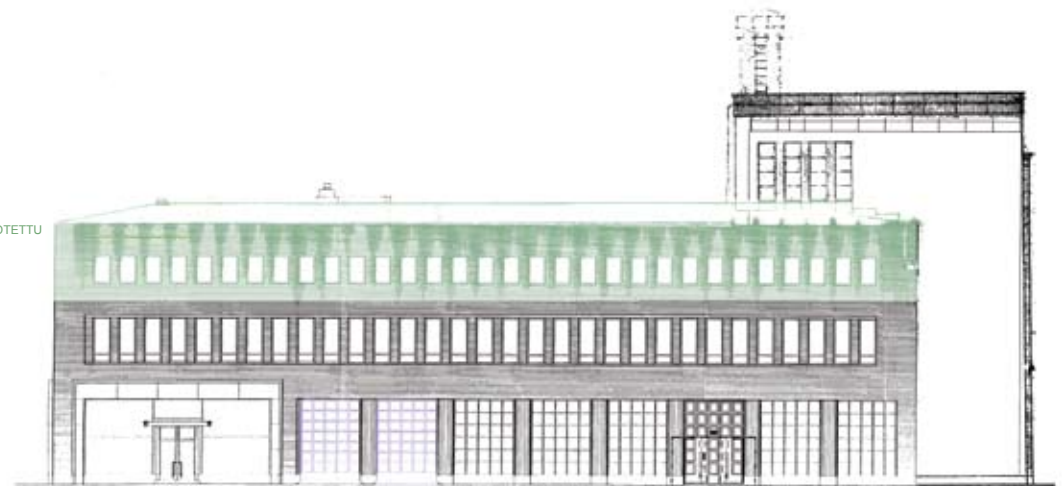
- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R. Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

LEIKKAUS B-B 1:300

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikkilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

TOIMISTO-OSAA KOROTETTU
KERROKSELLA

VANHAT OVET KORVATTU ALUMIINISILLA NOSTO-OVILLA

JULKISIVU KOILLISEEN 1:300

KATTOLYHTY PURETTU JA KORVATTU KATTOIKKUNALLA

TOIMISTO-OSAA KOROTETTU
KERROKSELLA

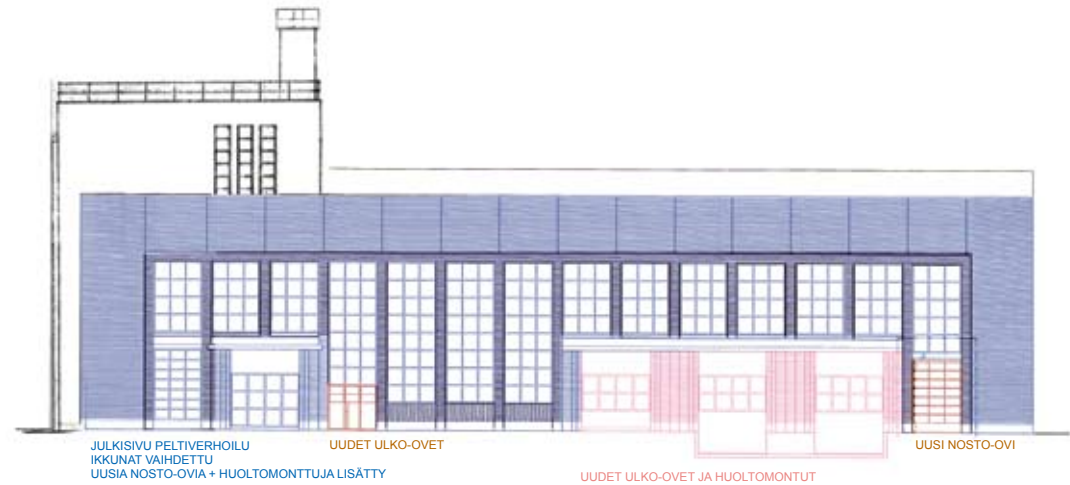
IKKUNA KORVATTU TUULETUSRITILÄLLÄ

LISÄTTY UUDET ULKO-OVET SEKÄ NOSTO-OVI
LISÄTTY UUSI ULKO-OVI

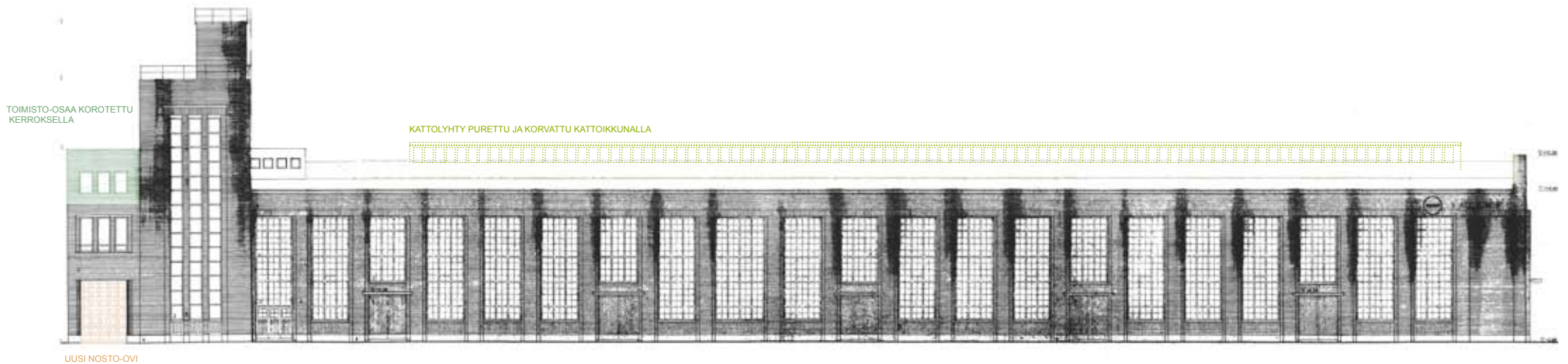
UUSI ULKO-OVI

JULKISIVU KAAKKOON 1:300

- 1943-45 Gunnar Nordström
- 1953-1955 Gunnar Nordström
- 1958-1959 Matti Finell, L.R.Öster
- 1965 Kurt Simberg
- 1972 Insinööritoimisto Bertel Ekengren
- 1987 Timo Mannonen
- 1998-2001 Arkkitehdit Erikilä ja Kauppinen Oy
- 2000 A-men
- Muutokset joiden ajoituksesta ei ole varmuutta

JULKISIVU LOUNAASEEN 1:300

JULKISIVU LUOTEeseen 1:300

Koy HENRY FORDINKATU 6, PIIRUSTUSARKISTO

Asiakirjaluettelo

Aineisto on luetteloitu kansioittain (kansioiden otsikot alleviivattu)

PÄÄPIIRUSTUKSET 1943-45, arkkitehti G. Nordström

Rakennuslupa 1943

Huvudritningar. Kompl. ändringsritning. Till kontors- o. fabriksbyggn. Helsingfors F.KV.NO 235 Tomt No _ vid Grundsundsgat. på Årholmen. Gunnar Nordström, arkitekt. Helsingfors"

Pääpiirustussarja (kopiot) 11.5.1943

Pääpiirustussarja (kopiot)

Täydentävät muutospiirustukset 17.8. 1944 (julkisivut) ja 12.6.1945 (pohjapiirustukset ja leikkaukset).

Huvudritning N:o 1 Kompl. ändringsritning till kontors- o. fabriksbyggnad .Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b. Situationsplan 1/500, 12.6. 1945. G. Nordström

Huvudritning N:o 2 Kompl. ändringsritning till kontors- o. fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen.. O/y Ford A/b Källarplan 1:100, 12.6. 1945. G. Nordström

Huvudritning N:o 3. Kompl. ändringsritning till kontors- o. Fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen.O/y Ford A/b. Plan av I^{sta} vän. 1:100, 12.6. 1945. G. Nordström

Huvudritning N:o 4. Kompl. ändringsritning till kontors- o. Fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b Plan av I^{sta} vän. (mellanplan) 1:100, 12.6. 1945. G. Nordström

Huvudritning N:o 5. Kompl. ändringsritning till kontors- o. Fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b Plan av II^{dra} vän. 1:100, 12.6. 1945. G. Nordström

Huvudritning N:o 6. Kompl. ändringsritning till kontors- o. fabriksbyggnad . Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b Vindsplan 1:100, 12.6. 1945. G. Nordström. No: 206 Ändringsritning

Huvudritning N:o 7. Kompl. ändringsritning till kontors- o. fabriksbyggnad . Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b. Tornvåningens plan 1:100. Skärning G-H. 12.6. 1945. G. Nordström. No: 207 Ändringsritning

Huvudritning N:o 8 Kompl. ändringsritning till kontors- o. Fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b. Skärning C-D, E-F 1:100, 12.6. 1945. G. Nordström No 208 Ändringsritning

Huvudritning N:o 9. Kompl. ändringsritning till kontors- o. fabriksbyggnad Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b. Fasad mot Grundsundsgatan 1:100, 17.8. 1944. G. Nordström No: 212 Ändringsritning

Huvudritning N:o 10 Kompl. ändringsritning till kontors- o. Fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b. Fasad mot Skifferholmsgatan 1:100, 17.8. 1944. G. Nordström. No: 209 Ändringsritning

Huvudritning N:o 10. Kompl. ändringsritning till kontors- o. Fabriksbyggnad. Helsingfors F.KV. N:O 235 tomt N.o vid Grundsundsgatan på Årholmen. O/y Ford A/b. Fasad mot Rönnskärsgatan 1:100, 17.8. 1944. G. Nordström. No: 211 Ändringsritning

Samassa kansiossa irtokopioita:

N:o 11. kompl. arbetsritning till fabriks- o. kontorsbyggnad Helsingfors FKV. N:o 235 tomt n:o vid Grundsundsgatan. Plan av vindsvån. 1:100, 30.1.1946 G. Nordström Helsingin kaupungin rakennustarkastuskonttorin leimaama piirustus: "Muutokset hyväksytyt 22.2.1946. Helsingin kaupungin rakennustarkastuskonttori"

N:o 6. Arbetsritning till fabriks- o. kontorsbyggnad Helsingfors FKV. N:o 235 tomt n:o vid Grundsundsgatan.

Tomplan o. skärning G-H, 1:100, 8.3.1944 G. Nordström

N:o 36 Arbetsritning. Helsingin kaupungin rakennustarkastuskonttorin leimaama piirustus: "Muutokset hyväksytyt 22.2.1946. Helsingin kaupungin rakennustarkastuskonttori"

Samassa kansiossa myös korttelia 178, Hernesaarenkatu koskeva muutostöiden lupa: Suunnittelija Arkkitehti Ragnar Wessmanin, dipl. arkkitehti.

Kolme piirustusta ja KYMRON:n myöntämä rakennustöiden lupa autokorjaamorakennuksen korjaukseen Hernesaarenkatu 14:ssa.

TYÖPIIRUSTUKSET, arkkitehti G. Nordström (12 kansiota)

I Planer Fasader och Skärningar 1944

Perspektivritning. Exteriör från sydväst (IA / 23.3.1945)

Perspektivritning. Interiör av monteringshallen (19.9.1945)

Perspektivritning. Detalj exteriör av fabriken från nordost.. (25.8.1944)

Perspektivritning. Exteriör av fabriken från nordväst (15.2.1945)

Perspektivritning. Exteriör av fabriken från nordost (15.2.1945)

N:o 35 Arbetsritning. Vindsplan 1/100 26.7.1943. Ändrad 31.12.1943, 10.3.1944, 17.8.1944

N:o 18 Specialritning. Fasadspecialritn. Mot Grundsundsgatan 1/20 20.8.1943. Ändrad 20.8.1943, 10.12.1943

N:o 291 Ändringsritning. Situationsplan 1/500 20.10.1945

N:o 292 Ändringsritning. I:sta vän. Plan. 1/100 25.10.1945

N:o 294 Ändringsritning. Skärning A-B 25.10.1945.

N:o 211 Ändringsritning. Fasad mot Rönnskärsgatan 1/100 17.8.1944

N:o 208 Ändringsritning. Fasad mot Skifferholmsgatan (Henry Ford gat.) 1/100 17.8.1944

N:o 209 Ändringsritning. Skärning C-D o. E-F 1/100 12.6.1945

N:o 101 Eskiss-ritning. Påbyggnads förslag för en III vän. ovan kontorsdelen. 1/100 3.9.1943

N:o 42A Arbetsritning. Specialplan av I:sta vän. Norra del 1/50 15.10.1943. Ändrad enl. Beslut av den 14.9.1943 Kompletterad 6.10.1944, ändrad 21.6.1945

II Planer Fasader och Skärningar. Bensintank. 1944

No 31 A Arbetsritning. Källarplan 1/100 1.9.1943. Ändrad 6.9.1943, ändrad 14.10.1943 enl. Beslut 14.9.1943, ändrad 5. januari 1944.

No 204 Ändringsritning. I^{sta} vån. Mellanplan 1/100 12.6.1945

No 293 Ändringsritning (piirustuksen toisessa nimiössä numero 235). II^{dra} vån. Plan 1/100 25.10.1945

Numeroimaton asemapiirustuskopio 1/500 päivämäärällä 20.10.1945. Piirustuksessa esitetty välipohjan rakentaminen kokoonpanohalliin.

No 210 Ändringsritning. Fasad mot Munkholmskajen 1/100, 17.8.1944

No 212 Ändringsritning. Fasad mot Gundsundsgatan 1/100.

No 41A Arbetsritning. Specialplan av källarvån. Norra del. 1/50. 1.9.1943. Ändrad 6.9.1943. Ändrad 14.10.1943, enl. beslut av den 14.9.1943

No 43A Arbetsritning. Specialplan av I^{sta} vån. Mellanplans norra del 1/50 19.10.1943. Ändrad 29.11.1943, kompletterad 6.10.1944, ändrad 21.6.1945

No 44C Arbetsritning. Specialplan av II^{dra} vån. Norra del 1/50 15.1.1944. Kompletterad 1/12.1943

No 46 Arbetsritning. Tornvåningen 1/50 22.1.1944. Ändrad 2.2.1944, 18.3.1944, 21.3.1944, 12.?.1944 Kompletterad 16.10.1944

No 119 Arbetsritning. Tornets takplan och specialskärningar 1/50 22.1.1944. Ändrad 11.7.1944

No 87 Arbetsritning. Specialskärningar för vindsplan. ritn. No 45 9.12.1943. Ändrad 3.1.1944

No 45 Arbetsritning. Vindsvån. Norra del 1/50 9.12.1943. Kompletterad 28.12.1943. Ändrad 3.1.1944, 24.1.1944, 12.7.1944

No 50 Arbetsritning. Takplan 1/500 9.12.1943. Ändrad 24.8.1944

Huvudritning. Bensintanks situationsplan 1/500. Skärning 1/100

Ändringsritning. Situationsplan, skala 1/500

Skärning A-B, skala 1/100. Päivämätön kopio

Huvudritning. Bensintanks ritning

Plan av I^{sta} vån. 1/100. Ändringsritning

Plan av I^{sta} vån. Norra del. Skala 1/100. Päivämätön kopio

II Panelritning Köksinredningar. Möbler. Snickeriarb. Kattolevypiiir. II kerroksen konttorin pane-lointikuvat 1944

No 273 Specialritning. Specialritning för boisering av kontorsväggar 1/20. 16.2.1945. Ändrad 26.3.1945, 21.2.1945

No 274 Specialritning. Specialritning för vägg-boisering i kontorets matsalar 1/20 17.2.1945. Ändrad 16.4.1945

No 276 Detaljritning. Vägg-och takboiseringsdetaljer i kontoret. Detaljer A, B, C, D, E, F, G, H, H₁ 1/1 21.2.1945

No 277 Ändringsritning. Kontorets väggboisering skärm. B-A, C-D o. D-C 1/50. Se ritn. 44C 269 o. 271 9.4.1945

No 286 Specialritning. Specialritning för glasvägg emellan serv.vrån o. matsalen i kontoret. 1/20 22.9.1945

No 142 Specialritning . Batterinischer i östra kontorsväggen 1/5 30.9.1944. Ändrad 1.2.1945

No 258 Detaljritning. Mellanväggs-konstruktion i kontoret 1/1 22.7.1944. (Förslag till mellan-väggskonstruktion för kontoret, skala 1/1)

No 267 Specialritning. Specialritning för rörlamps anordning ovan fönstren i kontorets panel. 1/5 31.5.1945

No 269 Specialritning. Kontorets väggboisering skärm. B-A, K-L, D-C o. M-N 1/50 17.2.1945. Se planritning 44C. Ändrad 21.2.1945, 26.3.1945

No 270 Special- o. det. Ritning. Specialritning för väggboisering i kontorets matsalar 1/50, 1/1 10.2.1945 Ändrad 12.4.1945, 16.4.45

No 271 Specialritning. Kontorets väggboisering skärm. A-B, C-D, E-F, o. G-H. 1/50 10.2.1945 Se planritn. 44C

III Diverse Specialer

No 107 Specialritning. Kontorspersonalens toil. rum i II vån. 1/50 28.12.1943

No 144 Specialritning. Arb. Tvätt- o.klädrum- +8.70 Plan 1/50. 16.2.1944 (Ändringsförslag) Ändrad 23.2.1944, 2.3.1944, 13.3.1944

No 151 Specialritning. Tvätt- o. klädrum för kvinnor +11.43 plan 1/50 13.3.1944. Ändrad 15.3.1944, mättsatt 1.9.1944

No 150 Specialritning. Skärning B-A genom arb. Tvätt och klädrum 13.3.1944

No 110 Specialritning. Arb. tvätt- och klädrum, skärning A-B 1/50 15.3.1944

No 100 Specialritning. Tvätt och klädrum för arb. +8.70 o.11.43 skärning C-D, 1/50

No 113 Specialritning. Mellanväggskonstruktion för wc-boxar 1/10, 1/1. 7.1.1944. Ändrad 3.1.1945

No 114 Specialritning. Mellanväggskonstruktion för duschboxar 1/10 1/1 7.1.1944. (Förslag till mellanväggar för duschboxar). Kompletterad 21.1. 1944

No 149 Specialritning. Glasskärmar i duschboxarna 1/10, 1/1 9.3.1944

No 138 Specialritning. Tvätt och smörjboxar 1/50 3.2.1944. Ändrad 11.3.1944

No 228 Specialritning. Trätrollar i tvätt- och smörjboxar 1/10, 1/50 7.5.1945

No 178 Specialritning. In-och Utfart, plan och skärning 1/50 13.7.1944

No 174 Specialritning. Smedja och transformator rum i fabr. Norra del. Plan och skärning 1/50 21.6.1944 Ändrad 10.10.1944, 4.1.1945

No 175 Specialritning. Batteriladdningsrum, plan och skärm. 1/50 26.6.1944

No 83 Specialritning. Transformatorstation i I vån. norra del 1/25. 26.10.1943

No 84 Specialritning. Transformatorstation plan +5.617 I vån mellanplan 1/25. 26.10.1943

No 251 Specialritning. Fönsterbänkar i fabr. salarna 1/1 2.9.1944. Ändrad 4.9.11944, 8.9.1944

No 254 Specialritning. Tr. A Zinklistindeln. I trapplanerna 1/20 12.12.1944. Ändrad 13.12.1944

No 254 Specialritning. Tr. B Zinklistindeln. I trapplaner och i kvinnomas tvätt- o. klädrum 1/50 13.12.1944

No 157 Specialritning. Utställningshallen zinklistindelning plan o. skärningar 1/50

No 256 Specialritning. Zinklistindelning för arb. Tvätt- o. klädrum, toil. rum för män o. kvinnor 1/50 13.12.1944

No 40 Specialritning. Skärning I-K genom skyddsrummet 1/50 16.9.1943

No 263 Specialritning. Zinklist indeln. för trafikrummet och i matsal för arb. 1/50 3.2.1945

No 257 Specialritning. Zinklistindelning för arkiv.tel.central, kassa valv, herr- o. damtoil.rum 1/50 14.7.1944

No 136 Specialritning. Special för hissmaskinrummet på taket. Jämte ventilations syst. Toppvent. 1/25 18.1.1944

No 196 Specialritning. Vindfång vid huvudentr. 1/20 9.10.1944

No 165 Specialritning. Skorstenskrönet 1/20 3.5.1944

No 28 Specialritning. Kontorstrappan jämte fasad av norra väggen i monteringshallen 1/50 28.6.1943. Ändrad 5.7.1943

No 82 Specialritning. Bensintanks låda av betong 1/20 15.9.1943

No 39 Specialritning. Hisschaktsritning 1/50 19.7.1943 Ändrad 30.9.1943, 2.10.1943

No 262 Detaljritning. Socklar för foderbräden av cementmosaik 1/1 23.1.1945

No 103 Specialritning. Hissmaskin- o. rum för expansionskärl. 1/20 21.12.1943

I Järn- o. metallarbeten

No 233 Specialritning. Fasader, plan o. skärning av måleriverkstaden 1/50, 1/10 9.3.1945

No 172 Specialritning. Plan o. skärning av måleriverkstaden 1/50 21.6. 1944

No 188 Specialritning. Belysnings-skåp i måleriverkstaden 1/5 25.8.1944. Ändrad 10.10.1944, 9.3.1945

No 235 Specialritning. Galler ovan vindfånget i utställningshallen 1/20 4.6.1945

No 237 Detaljritning. Galler av metall ovan vindfånget i utställningshallen 1/16.5. (1945? ei vuosilukua)

No 231 Specialritning. Radiatorgaller av metall i vindfånget o i trapphuset A 1/10 12.4.1945

No 265 Specialritning. Radiatorgaller av metall i kontoret 1/5, 1/1 12.2.1945

No 233 Specialritning. Ändringsritning för baldakin vid huvudentren 1/20 1.6.1945 Ändrad 6.6.1945

No 182A Specialritning. Specialritning av baldakin vid huvudentren 1/10, 1/1 2.11.1944

No 158 Specialritning. Utställningshallens fönster av järn 1/20 17.4.1944

No 160 Tablåritning. För järnglasväggars o. branddörrar 21.4.1944

No 198 Specialritning Ändringsritning för litt. GV23, GV12, GV14, GV14a insättning av järnbågar 1/1 23.10.1944

No 116 Specialritning Järnfönster o. jämdörrar 1/20 8.1.1944

No 264 Specialritning. Takljus i herrgard. I II vån 1/10, 1/1 10.2.1945

No 259 Specialritning. Lucka för bränsleintag 1/20, 1/1

II Järn o. metallarbeten

No 164 Specialritning. Inre järnfönster, glasväggar och dörrar 1/50, 1/20 28.4. 1944

No 240 Specialritning. Ändringsritning för litt. IGV 2 20.6.1945

No 166 Specialritning. Brändsäkra hissdörrar 1/20 19.5.1944

No 173 Specialritning. Järnfönster och dörrar för duschrummen 1/20 20.6.1944 (Järnfönster och dörrar för duschrummen i arb. klädrum)

No 261 Specialritning. Glidbana fr. II vån ned till kranhallens låsnings plattform 1/25 19.1.1945 (Förslag till glidbana mellan Ista o. IIdra vån. Alternativ II)

Numeroimaton erikoispiirustus. Specialritning. Steganordning för yttre och inre fönstertvätt. 1/20, 29.2.1944. Kompletterad 22.4.1944

No 140 Specialritning. Löpkatt 1 / 2,5

No 141 Specialritning. Stegar för fönstertvättning i kran o. monteringshallarna 1/5 5.2.1944

No 156 Specialritning Stegar till lyftkranen i kranhallen 1/50, 1/1 14.4.1944

No 176 Specialritning. Kabelhylla 1/100, 1/10, 1/5 7.7.1944

No 234 Specialritning. Sjutbar gallergrind för glidbanans lastn. Plattform 1/25 1.5.1945

No 250 Detaljritning .Trappledstång i tr A s.s. Den utförs, men med 2" rör 1/1 11.4.1945. (Förslag till ledstång i tr A)

No 221 Detaljritning Ledstångs detalj för tr. A 1/1 12.2.1945

No 220 Specialritning. Trappbarrier för tr. B 1/20 12.2.1945

No 154 Specialritning. Balkongbarrier för fabr. II vån. Verkstad 1/20 23.3.1944

No 183b Specialritning. Balkongbarrier med löstagbara grindar i fabr. II vån. Verkstad 1/20, 1/1 2.8.1944

Ändrad 4.8.1944

No 295 Specialritning. Balkongbarrier för nya bjälklaget 1/1006.12.1945

No 117 Specialritning. Spiraltrappa från kolkällaren upp till pumprummet 1/10 12.1.1944

No 163 Specialritning. Klädhängare av metall, 1/20, 1/25. 26.4.1944

No 287 Specialritning Plank av järnrör mot Grundsundsgat. 1/10 27.9.1945

No 168A Specialritning. Flaggstång 1/25 9.6.1944

Inre fönster o. dörrar 1944

No 61 Specialritning fönster o. dörr-special 12.8.1943. Ändrad 21.10. enl. beslut av den 13.10. och 20.10.1943. Kompletterad 12.11.1943, ändrad 29.12.1943

No 65 Specialritning. Inre Glasväggar 1/20 (Specialritning av inre dörrar, skala 1/20 25.9.1943) Obs! Litt. D1= 1st ändrad 22.10.1943

No 66 Specialritning. Inre glasväggar 1/20 18.9.1943 Ändrad 31.12.1943

No 67 Specialritning. Inre glasväggar 1/20, 20.9.1943. Kompl. 30.9.1943, 29.12.1943

No 68 Specialritning. Inre fönster och dörrar, glasväggar. 1/20, 23.9.1943. Komp. 30.9.1943, ändrad 22.10.1943 (lisäksi paljon eri ovi- ja ikkunalliteroita koskevia muutosmerkintöjä päivämäärineen.

No 74 Detaljritning. Inre dörr och glasväggdetaljer 1/1, 27.9.1943. Kompletterad 31.12.1943.

No 75 Detaljritning. Inre dörr och glasväggdetaljer 1/1, 27.9.1943

No 76 Detaljritning. Inre dörr och glasväggdetaljer 1/1, 27.9.1943

No 77 Detaljritning. Inre dörr detaljer 1/1, 27.9.1943. Obs! Kompl. med detalj Xy och Xy1 22.10.1943.

No 111 Specialritning. Inre fönster o. förrådsrums dörrar, 1/20.

No 112 Detaljritning. Inre fönsterdetaljer för litt. IF9, IF10 o. IF11 1/1, 7.1.1944. Kompletterad 4.3.1944.

No 115 Tablå-ritning. Inre fönster o. dörrar 7.1.1944. Ändrad 1.2.1944.

No 137 Specialritning Inre dörrar o. fönster 1/20, 1.2.1944. Kompletterad 2.2.1944

No 142 Specialritning. Litt VF m.fl. Inre fönster o. glasväggar. Ändringsritning 1/10, 1/1, 5.2.1944.

No 155 Special- o. detaljritning. Inre fönster o. dörrspecial. 1/20, 1/1. 23.3.1944

No 170 Special- o. detaljritning. Inre glasvägg GV21 1/20, 1/1. 16.6.1944. Kompletterad 12.10.1945

No 180 Specialritning. Inre glasvägg. GV 22, 1/20. 19.7.1944

No 181 Detaljritning. Litt GV22 1/1. 19.7.1944

No 222 Specialritning. Inre dörrar 1/20, 1/1. 22.2.1945.

No 224 Specialritning. Inre dörr GD80 icke utförd. 15.3.1945

No 230 Specialritning. Inre glasväggar litt. GV5a GV7b och GV6 1/20, 7.6.1945

No 239 Special o. detaljritning. Inre trälucka L1 likvidlucka. Ändringsritning 1/10, 1/1. 20.6.1945.

No 281 Specialritning, Ändringsritning för litt. D5 1/20, 15.8.1945. Förslag till förstärkning av dörren D5 = 1st med spröjsindelning.

Granitarbeten. Yttre fönster och dörrar. 1944

No 184 Special o. detaljritning. Portalomramning av granit vid huvudentrén 1/20, 1/1. 25.8.1944

No 89 Specialritning. Yttre trappor och trapplaner av granit 1/20

No 88 Detaljritning, granitarbeten, se ritning no 81. 1/1. 13.12.1943

No 90 Detaljritning, Granitarbeten, se. Ritn. No 89. 1/1, 13.12.1943

No 98 Detaljritning, Granitarbeten, se. Ritn. No 18, 81 och 89 1/1, 13.12.1943

No 78 Detaljritning. Fönster- o. dörrdetaljer 1/1, 12.6.1943. Detalj G4 ändrad 25.9.1944.

No 63 Specialritning. Dörrar o. fönster 1/20, 12.8.1943- Kompletterad 29.12.1943. Ändrad 12.7.1944.

No 64 Specialritning. Dörrspecial och detaljritning 1/20, 1/1. 16.8.1943. Ändrad 29.12.1943

No 71 Detaljritning. Fönster och dörrdetaljer 1/1, 13.8.1943. Ändrad 22.10.1943 enl. beslut av den 13.10.1943.

No 72 Detaljritning. Fönster och dörrdetaljer 1/1. 14.8.1943. Obs! Ändrad 22.10.enl. Beslut av den 13.10.1943.

No 79 Detaljritning. Fönster och dörrdetaljer 1/1. 15.11.1943. Detaljerna k3a, k4, j2 Ändrad 25.9.1944

No 177 Specialritning. Dörrdetaljer 1/1. Ändrad 19.10.1944.

No 169 Specialritning. Fönster i takkammen 1/20, 1/1. 5.6.1944.

No 105 Detaljritning. Detalj E9 skarv i fönsterkarm 1/1. 21.12.1943.

No 104 Specialritning. Ändringsritning tornfönster F7 1/20, 20.12.1943.

No 194 Specialritning. Ytterdörr fr. Vinden. YVD 1/20, 1/1. 3.10.1944.

Fasadspecial 1944

No 19 Specialritning. Specialritning för fasad mot Henry Ford gatan 1/20. Fasadspecialritning. Fasaddel mot Skifferholmogatan 1/20. 25.10.1943.

No 25 Specialritning. Sockel-o. Fasadspecial mot Rönnskärsgatan 1/50.22.5.1943. Ändrad 30.6.1943 (seuraavasta muutospäivämäärästä ei saa selvää).

No 17 Specialritning. Specialritning av fasada mot Rönnskärsgatan 1/20.16.9.1943. Omritat enl. beslut av den 19.6.1943.

No 60 Specialritning. Special för murning av de halvrunda pilastrarna i fasaden mot Henry Ford gatan 1/5. 23.10.1943

No 81 Specialritning. Specialritning av fasad mot Henry Fords gatan 1/20. Specialritning av fasad mot Skiffersholmogat. 1/20, 10.9.1943. Ändrad 10.12.1943

No 26 Specialritning. Sockel- o. Fasadspecial mot Henry Ford gatan 1/50. Sockel-o. Fasadspecial mot Skifferholmogatan. 31.5.1943. Ändrad 30.6.1943, 1.7.1943.

No 16 Specialritning. Specialritning för fasad mot Munkholmskajen. 1/20. 20.7.1943

No 27 Specialritning. Sockel- o. fasad-special mot Grundsundsgatan, Henry Ford gatan o. Munkholmskajen 1/50, 31.5.1943. Ändrad 30.6.1943, 6.7.1943.

No 37 Specialritning. Sockel- o. Fasadspecial mot Munkholmskajen 1/20, 5.7.1943

No 38 Specialritning. Sockel- o. Fasadspecial mot Rönnskärsgatan 1/20, 5.7.1943

No 184A Specialritning. Ändringsritning för takkammen ovan kontorsdel. 1/20, 2.8.1944.

No 152 Detaljritning. Taklist för stora taklanternin 1/1, 21.3.1944.

No 106 Specialritning. Hjul-ledare 1/20, 1/1, (Specialritning till hjulledar för dörrarna mot Munkholmskajen och Rönnskärsgatan 1(20) 27.12.1943.

No 153 Specialritning. Special o. detaljritning för takkammen oavn kontors delen 1/50, 1/1, 22.3.1944

Skyltor. Trappspec. Kanalritningas för ventilation

No 44B Specialritning. Ventilations kanalritn. För kontoret Ildra vän plan. 1/50 29.9.1943 G. Nordström

No 86 Specialritning Varmluftskammaren 1/25 26.11.1943. G. Nordström

No 123 Specialritning Ventilplacering för livån kontorsdel 1/50 27.10.1944, Kompletterad 9.11.1944, Ändrad 28.2.1945

No 94 Specialritning Ventilations anordning ovan huvudinfarten 1/25 11.11.1943 G. Nordström

No 95 Specialritning Ventilations anordning ovan ytterdörrarna i arb. Entréhall 1/25 15.11.1943 G. Nordström

No 96 Specialritning Ventilations anordning ovan dörrarna i kranhallen mot Munkholmskajen 1/20 18.11.1943 Gunnar Nordström

No 97 Specialritning. Ventilations anordning ovan ytterdörrarna mot rönnskärsgatan 1/20. 19.11.1943. Ändrad 18.9.1944 G.Nordström

No 282 Specialritning.Skylt ovan Baldakinen vid huvudentrén 1/10, 1/1 31.8.1945 G. Nordström

No 283 Specialritning Skylt på södra gaveln 1/10, 1/1 31.8.1945 G. Nordström

No 55 Specialritning Kontorstrappan tr A, tr. Till utst. utencil tr F 1/20, 1/1 31.8.1943 G. Nordström

No 52A Specialritning Arb. o. kontorspersonalens trappa tr B 1/20, 1/1 17.8.1943 G. Nordström

No 53 Specialritning Torntrappa tr B 1/20 29.7.1943 G. Nordström

No 58 Specialritning Trappa i fabr. Mellersta del tr. C 1/20 3.8.1943 G. Nordström Ändrad 27.3.1944, 31.8.1944 G. Nordström

No 57 Specialritning Trappa i fabr. Södra del. tr. D 1/20

No 56 Specialritning Trappa i monteringshallens norra del 1/20 tr E 1/20

No 54 Specialritning Skyddsrumstrappa tr G 1/20. 30.7.1943 G. Nordström

No 179 Specialritning Trappor från kontorsvindel ut till taket och hissmaskinrummets trappa 1/20 14.7.1944 G. Nordström

I Panelritning Köksinredingar. Möbler. Snickeriarb. 1944

No 278 Detaljritning. Väggböiserings detaljer M, N, O, I, J, K, L i kontoret 1/1 16.4.1945 G. Nordström

No 285 Detaljritning Inre taklistdetaljer för kontoret 1/1 16.9.1945 G. Nordström

No 315 Detaljritningen Omramning för kassavalvsdörr i kontoret 1/1 5.9.1945 G. Nordström

No 276A Detaljritningen Ändringsritning för detalj F. o. G. I kontorets vägg böisering 1/1 12.4.1945

No 280 Detaljritning Detaljer för väggböisering i vestibulema a, b, c, d, e, f, g-h, i-j 15.6.1945 G. Nordström

No 130 Specialritning Inredningen för köket i tornvån. 1/20 4.3.1944 Ändrad 17.8.1944

No 131 Specialritning Inredningen för serv. Vrän i vindsvån. Invid arb. Matsal 1/20 25.1. 1944, 24.2.1944 Gunnar Nordström

No 132 Specialritning Inredningen för serv. vrån i llvån matsal 1/20 25.1.1944, 24.2.1944 G. Nordström

No 284 Specialritning Ändringsritning för kök- och serv. Inredning 1/20 6.9.1945 G. Nordström

No 236 Specialritning Diskbords skivor och diskhovar av zinkplåt 1/20 6.4.1945 G. Nordström
 No 139 Specialritning Klädskap för arb. 1/10, 1/1 14.3.1944 Ändrat 15.3.1944, 26.4.1944 Kompletterad 8.8.1944
 No 195 Specialritning Kyl- och förrådsrum (Kylrumsförslag) 1/50 9.10.1944 G. Nordström
 No 186 Plankgolv av ek 1/1 24.8.1944 G. Nordström
 No 288 Specialritning Skåd för avhållningsbäcken 1/10 27.9.1945
 No 197 Specialritning Fönsterlister 1/1 11.10.1944 G. Nordström
 No 226 Detaljritning Foderbräden o. fotlister 1/1 21.3.1945 G. Nordström
 No 227 Detaljritning Foderbräden 1/1 21.3.1945 G. Nordström
 No 296 Specialritning Radiotorgaller (Förslag till radiotorgaller) 1/5 7.11.1945
 No 225 Specialritning Fönsterutställningsbänk i utställningshalle 1/50, 1/1, 1/1 21.3.1945 G. Nordström
 No 298 Specialritning Radiotorgallerbänk i matsal för kontorspersonalen 1/10, 1/113.11.1945 G. Nordström
 No 314 Special det. ritning Ventilregleringsanordning 1/1 7.12.1945 G. Nordström
 No253 Detaljritning Ventildetaljer 1/1 9.11.1944 Ändrad 28.2.1945 G. Nordström
 No 252 Detaljritning Ventiltyper 1/1 9.11.1944, Ändrad 28.2.1945 G. Nordström
 No 216 Eskiss-ritning Direktionsrumsinredning 1/20 28.7.1944 G. Nordström
 No 271 Eskiss-ritning Inredning för direktörs rummet 1/20 12.8.1944, Ändrad 4.10.1944
 No 218 Eskiss-ritning Vestibul och matsalsinredning 1/20 15.8.1944 G. Nordström
 No 219 Eskiss-ritning Inredning för arb. Matsalar 1/20, 1/50 17.8.1944 Ändrad 5.10.1944 G. Nordström

HUBER Ilmastointi vesi- lämminvesi ja viemärit, sadevesijohdot 1944

Asemapiirustus 28.5.1953 G. Nordström (toimistotilojen laajennus)
 Oy Ford Ab Skärningar 1/50 15.7.1955 G. Nordström
 Oy Ford Ab Inre tillbyggnadsförslag 1/100 3.5.1945 G. Nordström
 Oy Ford Ab Tullikonttori 1/50 8.9.1964 Hj. Andersson (Neuvottelva rakennusinsinööri Hj. Andersson)
 Oy Ford Ab Källarvåningens norra del 1.9.1943 Ändrad 6.9.1943, 14.10.1943 enl. beslut av den 14.9.1943
 Kellarikeroksen piirustuskopio 1/100 11.5.1943 Nordström
 Oy Ford Ab Specialplan av I vän norra del 1/50 (päiväystä ei pysty lukemaan, piirustuksesta puuttu osia)

Oy Ford Ab 1/200 Luonnos matalasta rakennuksesta 12.12.1955 G. Nordström (tilapäinen varasto?)
 Oy Ford Ab Skärning I-K genom skyddsrummet 1/50 19.7.1943 G. Nordström
 Oy Ford Ab Hiss-schaktsritning 1/50 19.7.1943 G. Nordström
 No 502 Ändringsritning Fasad mot Skifferholmmsgatan 1/100. 1.2.1952 G. Nordström.
 Oy Ford Ab Källarvån 1/100 11.5.1943 G. Nordström
 Helsingin kaupungin rakennustoimisto. Länsisatama, Hernesaari. Itäpuoli, pohjatutkimuksia 1/1000, 1/200 16.4.1942
 Vesijohtoliike Huber Källarvån. 1/100 7.8.1943
 No 36 Arbetsritningen Tomplan och skärning G-H 1/100 8.3.1955, Ändrad 17.8.1944 G. Nordström
 Oy Ford Ab Section A-B 28.4.1964 Gunnar Nordström
 Oy Ford Ab Inre tillbyggnadsförslag 1/100 tvärskäring 4.5.1945
 Oy Ford Ab 2. Våningen ventilation 1/100 Vesijohtoliike Huber 1945 (päivämäärä epäselvä)
 No 206 Ändringsritning Vidsplan 1/100 12.6.1945 G- Nordström
 Oy Ford Ab Detalj sektion 1/20 9.4.1956 Gunnar Nordström
 No 35 Arbetsritning Vidsplan 26.1943 G. Nordström
 Oy Ford Ab Mellanplan +5.54 1/50 15.7.1955 G. Nordström

1950-LUVUN MUUTOSTYÖT

1set. Maindrawings Project: A-57B, A58 and A59. 1953

Einar Fogelbergin kirjeet M. Rydmanille ja Mr. Cort'lle 14.10.1953, 13.10.1953
 Laskutusta
 Työmaakokouspöytäkirja 4.11.1953
 No 1 Situationsplan 28.5.1953 G.Nordström
 No 2. Färg och oljemagasin 1/100. April 1953, ändrad juni 1953. G. Nordström
 No 3 Färg och oljemagasin 1/100. April 1953, ändrad juni 1953. G. Nordström
 No 4 Trävarumagasin 1/100 April 1953, ändrad juni 1953. G. Nordström
 No 5 Trävarumagasin 1/100 April 1953, ändrad juni 1953. G. Nordström
 No 6 Skärning E-F 1/100, 28.5.1953 G. Nordström
 No 7 Delplan av livån (nya kontorsdelen) 1/50, 2.7.1953, ändrad 13.7.1953, 14.7.1953, 15.7.1953. G.Nordström

No 8 Tvärsnitt av nya kontorsdelen 1/50, 7.7.1953, ändrad 13.7.1953, 14.7.1953, 15.7.1953. Gunnar Nordström

No 9 Specialritning för väggboisering, nya kontorsdelen 1/50, 13.7.1953, 14.7.1953. G. Nordström

No 10 Specialritning för väggboisering i nya kontorsdelen 1/50 13.7.1953, 14.7.1953. G. Nordström

No 22 Ny panelvägg i gamla kontorsdelen 1/20. 2.11.1953, 3.11.1953. G. Nordström

No 3. Ildra vån. Plan 1/100, 28.5.1953 G. Nordström

No 4 Skärning A-B 1/100, 28.5.1953 G. Nordström

Rakennusurakkasopimus Larne Oy 12.3.1959

Allekirjoitettu rakennusurakkasopimus. Rakennuskohde O/Y Ford A/B:n tehdasrakennuksen konttoriosan lisärakennus ja muutostyöt. Lisärakennuksen kuutiolavuus 1200m³, kuutiolavuus muutostöiden osalta 500m³

Rakennusurakan yleiset sopimusehdot 1957

Työselostus koskien Hernesaassa Helsingissä sijaitsevan O/Y Ford A/B:n tehdaslaitoksen konttoritilojen laajentamista käsittäen muutos- ja lisärakennuksen

Työselostus ilmanvaihtolaitteista

Putkityöselitys

Työselitys koskien suoritettavia valaistus, voima, pikapuhelin- ja merkinantolaitteiden sekä puhelinvaihteen asennuksia urakkatarjouksia varten.

Urakkatarjouspyynnöt

- 1) Pikapuhelinjärjestelmän kytkennästä sekä kojeiden hankinnasta
- 2) Merkinantolaitteiden kytkennästä sekä kojeiden hankinnasta

Arkkitehdin piirustussarja (kopioid):

No 1 Delplan II-vån 1/50, 17.1.1959 Matti Finell

No 2 Specialritning innerväggar 1/50, 17.1.1959 Matti Finell

No 3 Skärning C-C 1/50, 17.1.1959 Matti Finell

No 4 Specialritning Skärning A-A 1/20, 17.1.1959

No 5 Fönster o. dörrspecial 1/20, 17.1.1959 Matti Finell

No 6 Fönster o. dörrspecial 1/20, 17.1.1959 Matti Finell

No 7. Takplan jämte ventilationsanläggningen 1/50, 20.1.1959 Matti Finell

No 8 Ventilationsanläggningen Skärning D-D 1/50, 20.1.1959 Matti Finell

No 9 Snickeridetalj 1/1, 20.1.1959 Matti Finell

No 10 Snickeridetalj 1/1, 20.1.1959 Matti Finell

No 11 Mellanväggdetalj 1/1, 20.1.1959 Matti Finell

No 12 Detaljer, paneler kring ytterfönster och väggpaneler 1/1, 20.1.1959 Matti Finell

No 13, No 14 Rakennepiirustukset, 30.12.1958. Hj. Andersson. Konsulterande byggnadsingeniör

No 15 Oy Ford Ab. Layout of IIInd floor 1/100. 23.8.1958 P.Lindh No 16 Asemapiirros 10.12.1958 L.R.Öster

No 17 Oy Ford Ab. Water pipes, drain pipes, electricity 1/1000. 30.11.1956 P.Lindh

No 18 Oy Ford Ab. Lightning fixtures and power current system. Schematic diagram 1/1100. 5.9.1958 P.Lindh

No 19 Oy Ford Ab. Weak current system diagram (telephone and signal) 1/100 22.8.1958 P. Lindh

No 20 Oy Ford Ab. Puhelin ja henkilöhakulaiteiden putkitus 1/100. 21.1.1959 P.Lindh

Formentor. Rakennusurakkasopimus konttoriosan puku- ja pesuhuoneitten lisä- ja muutostyöt 9.9.1959

Pöytäkirja 9.10.1959 lopputarkastuksesta

Rakennus oy Formentor byggnads ab, lasku 18.2.1960 koskien konttorihenkilökunnan pesu- ja pukuhuonetiloja.

Rakennusurakkasopimus Oy Ford Ab:n tehdasrakennuksen konttoriosan puku- ja pesuhuoneitten lisärakennus ja muutostyöt. Lisärakennuksen kuutiolavuus 195 m³.

Työselitys koskien O/Y Ford A/B:n Hernesaassa sijaitsevan tehdasrakennuksen konttoriosan sisäisiä muutostöitä (pukuhuoneet, pesuhuoneet, käymälät ym.)

Rakennus oy Formentor byggnads ab. Tarjous koskien pesu- ja pukuhuonetilojen rakentamista 14.9.1959.

No 1. The new cloakrooms. 1/50 28.8.1959 Matti Finell.

No 2. Ikkuna ja ovipiirustus 1/20, 1/1. 28.8.1959 Matti Finell.

No 3 Oy Ford Ab Layout of the office expansion and the new cloakroom 1/100. 28.8.1958 P.Lindh

1965 LISÄKERROKSEN RAKENTAMINEN

Ford. Henry Fordinkatu 4. Konttoriosan korotus. 2. rakennusvaiheen tarjouspyyntöasiakirjat. The documents of the bids: building interior and rearrangements of second floor.

Urakkatarjouspyyntö tehdaskiinteistön korotus- ja muutostöiden toisesta rakennusvaiheesta 30.11.1965

Oy Ford Ab. Korotustyön urakkaohjelma. 29.11.1965

Oy Ford Ab. 2. Rakennusvaihe (2kpl kopioita)

Oy Ford Ab Maalaustyöt 2. rakennusvaihe 2.12.1965

Oy Ford Ab. Rakennusselitys 1. Rakennusvaihe. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co. 17.9.1965

Oy Ford Ab. Rakennusselitys 2. Rakennusvaihe. Arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co. 15.11.1965

Henry Fordinkatu 4. Konttoriosan korotus. Arkkitehtisuunnitelmat

125-1 Asemapiirros 1/500, 8.7.1965.

125-8 Julkisivu Henry Fordin kadulle 1/100, 8.7.1965.

125-9 Julkisivu Matalasalmenkadulle 1/100, 8.7.1965.

125-6 Leikkaus A-A 1/100, 8.7.1965.

125-7 Leikkaus B-B 1/100, 8.7.1965

125-10 Julkisivu Munkkisaarenrannalle 1/100, 8.7.1965.

125-14 Leikkaus a-a ja b-b 1/50, 10.11.1965.

125-20 3.kerros, 2. rakennusvaihe 1/50, 15.11.

125-26 1.kerros, 2.rakennusvaihe 1/100, 15.11.1965

125-27 2.kerros, 2.rakennusvaihe 1/100, 15.11.1965

Ilmanvaihtosuunnitelmat Olof Granlund Antti Oksanen 29.9.1965

Sähköpisteet. Insinööritoimisto Risto Mäenpää. 22.9.1965, 2.10.1965

Ford Henry Fordin katu 4. Konttoriosan korotus. Demolition of the existing structures. Concrete frame & roof. Kitchen relocation. Documents for bids. September 21.1965

125-20 3.kerros, 2. rakennusvaihe 1/50, 15.11.1965

125-26 1.kerros, 2.rakennusvaihe 1/100, 15.11.1965

125-12 4.kerros, 3. kerroksen takasivu 1/50, 7.9.1965

Urakkatarjouspyyntö tehdaskiinteistön korotus- ja muutostöiden ensimmäisestä rakennusvaiheesta 21.9.1965

Korotustyön urakkaohjelma 17.9.1965 Oy Ford Ab 1. rakennusvaihe (2 kopiota)

Arkkitehtipiirustukset

125-1 Asemapiirros 1/500, 8.7.1965

125-2 1. kerros 1/100, 8.7.1965

125-3 2. kerros 1/100, 8.7.1965, tarkistettu 17.9.1965

125-4 3. kerros 1/100, 8.7.1965

125-5 4. kerros 1/100, 8.7.1965

125-6 Leikkaus A-A 1/100, 8.7.1965

125-7 Leikkaus B-B 1/100, 8.7.1965

125-8 Julkisivu Henry Fordin kadulle 1/100, 8.7.1965

125-9 Julkisivu Matalasalmenkadulle 1/100, 8.7.1965

125-10 Julkisivu Munkkisaarenrannalle 1/100, 8.7.1965.

125-11 3. kerros 1/50, 4.9.1965

125-12 4.kerros, 3. kerroksen takasivu 1/50, 7.9.1965

Rakennepiirustukset, numerot 1-7 Insinööritoimisto Martti Ruoslahti & Co 6.8.1965

3-kerroksen työpiirustuksia (arkkitehdin. rakenne) 1966

Materiaalimalleja, ehdotus 3. kerroksen seinä-, katto- ja lattia-värit 29.3.

Arkkitehtipiirustuksia

125-2 1. kerros, 2. rakennusvaihe 15.11.1965

125-3 2. kerros konttoritilojen muutokset, vaihtoehto 1/100 3.11.1965

125-5 4. kerros 1/100 8.7.1965

125-4 3. kerros 1/100, 8.7.1965

125-6 Leikkaus A-A 1/100, 8.7.1965

125-7 Leikkaus B-B 1/100 8.7.1965

125-8 Julkisivu Henry Fordin kadulle 1/100, 8.7.1965

125-9 Julkisivu Matalasalmenkadulle 1/100, 8.7.1965

125-11 3. kerros 1/50, 4.9.1965. Tarkistettu 23.9.1965, 10.11.1965 8.7.1965

125-12 4.kerros, 3.kerroksen takasivu 1/50, 7.9.1965

125-13 Räystäsdetaljeja, luonnos 1/20 29.9.1965 8.7.1965

125-14 Leikkaus a-a ja b-b, 1/50 10.11.1965 8.7.1965

125-15 2. kerros 1/50, 10.11.1965

125-16 1. kerros 1/50 10.11.1965 8.7.1965

125-19 3. kerros, 1. rakennusvaihe 1/50 22.10.1965

125-20 3.kerros, 2. rakennusvaihe 1/50 15.11.1965. Tarkistettu 8.1.1966, 14.2.1966, 18.2.1966, 18.3.1966, 30.3.1966

125-21 Keittiön varasto 3.krs 1/20, 36.11.1965

125-22 Siivouskokeri 3.krs 1/10 20.11.1965, uusittu 21.1.1966

125-24 Keittiö 4.kerros uudet kalusteet 26.11.1965. Tarkistettu 10.12.1965.

125-27 2. kerros, 2. rakennusvaihe 1/100 15.11.1965

- 125-28 3. ja 4. kerroksen jäädytysuoneet ja juurikasvivarasto 1/20, 1/10 17.11.1965. Tarkistettu 10.12.1965
- 125-29 3. kerroksen kattovalvaukset 1/20, 1/5 26.11.1965
- 125-30 Ilm. konehuoneen kattoluukku 1/20, 1/1 26.11.1965
- 125-31 Oviluettelo 27.11.1965
- 125-32 Uuden ruokailuhuoneen lasiseinä 1/20, 1/1 4.12.1965
- 125-33 Keittiön varastoja 4.kerros ruokailuhuoneen komero 2.kerros 1/20, 1/1
- 125-33 Perkaushuone 3.krs 1/20, 26.11.1965
- 125-34 2.kerroksen keittiö 1/20 22.12.1965
- 125-36 Lasiseinät LS 3.kerros 1/20, 1/1 28.12.1965
- 125-37 Ulkoikkunat 3.kerros 1/20 31.12.1955. Tarkistettu 31.1.1966.
- 125-38 PO 204x205 B2L ja PO198x205 B2L 1/20, 1/1 4.1.1966
- 125-39 PO B1 Palo-ovet 1/20 4.1.1966
- 125-40 OV SI ja OV S 1/20, 1/1 5.1.1966
- 125-41 Oviluettelo, 2. rakennusvaihe 1/1 5.1.1966
- 125-42 PO 70x100 B1 1.rak.vaihe 1/20 13.1.1966
- 125-44 Vaatetilat 308, 312, 320 1/20, 1/1 21.1.1966
- 125-45 Vaatetila 310 1/10, 1/1 21.1.1966 Korjattu 21.2.1966
- 125-46 Ikkunapenkit 1/20 23.1.1966, Muutettu 18.2.1966
- 125-47 Ikkunapenkit, detaljeja 1/5 25.1.1966
- 125-48 Wc-tilan 313 pesualtaan taso 1/10, 1/1 4.2.1966
- 125-49 Alakatot, 3. kerros 1/50 8.2.1966, muutettu 31.3.1966
- 125-50 Alakatot, kipsoniitti 1/1 10.12.1966
- 125-51 Alakatot, kipsoniitti 1/1 10.2.1966
- 125-52 Alakatot kevytmetalli, lujalevy 1/5, 1/1 11.2.1966. Tarkistettu 31.3.1966
- 125-54 Verhotangot 1/1 Alkuper. 3.3.1966, uusittu 15.4.1966
- 125-55 Varasto, sisustus 1/50 7.4.1966
- 125-59 Eteläsivun Minerit-levy pinnat 1/50 9.3.1966, lisätty 21.3.1966
- 125-60 Neuvotteluhuoneen porras 1/10 12.3.1966
- 125-61 Eteläsivun ulkoseinädetaljeja 1/5, 21.3.1966
- 125-62 3. kerroksen konttoritilojen lattiapäällysteet 1/50 24.3.1966, muutettu 29.3.1966
- 125-63 Ikkunoiden ulkolista 1/1 30.3.1966
- 125-66 Ikkunoiden sisälista 1/1 12.4.1966
- 125-67 Umpeenmuurausdetalji 1/5 25.4.1966
- 125-68 2. kerros 1/50 5.5.1966
- 125-69 2. kerros 1/50 5.5.1966, tarkistettu 14.5.1966
- 125-70 Akustoidut seinät 1/50, 1/1 14.3.1966
- 125-71 Asemapiirustus 1/500 9.6.1966
- 125-72 1. kerros 1/100 9.6.1966
- 125-73 2. kerros 1/100 9.6.1966
- 125-74 3.kerros 1/100 9.6.1966
- 125-75 4. kerros 1/100 9.6.1966

Helsinki